

EĞİTİM
yayınevi

GEÇİCİ DERVİŞ

“ÖLEMEZ’DEKİ 7,920 SAATLİK
İNZIVANIN FANTASTİK HİKAYESİ”

METİN ORALÖZ

2.
BASKI

GEÇİCİ DERVİŞ

*ÖLMEZ'DEKİ
7,920 SAATLİK İNZİVANIN
FANTASTİK HİKAYESİ*

Metin ORALÖZ

Biyografik bilgiler vermek emin olun bir kitabı yazmaktan çok daha zor. Kitaplarında başında ya da sonunda yer alan burada doğdu, şurada okudu, bu kadar kitap yazdı ifadelerinden nefret ediyorum.

Nefret ettiğim bir şeyi yapmak istemediğim için, farklı bir formatta yazarı biraz da fantastik ifadelerle anlatmanın daha doğru olacağına inanıyorum;

Yazar 60'lı yılların başında ihtilalin acı ve postal izinin tüm ağırlığı ile halkın üzerinde hissedildiği bir Ekim ayında eğer nüfusa doğru yazdırıldıysa akrep burcunda doğdu. Doğduğu andan itibaren akrep burcunun o çekilmez ve tahammül edilmez tüm karakterlerini taşıyarak yaşamını sürdürdü.

Hayatına giren herkesi akrep burcunun o ağır ve baskıcı karakteri nedeniyle çok defa bıktırdı. Ama huylu huyundan vazgeçmedi. Kendi bildiğinin doğru olduğuna inandığı andan itibaren sürekli, “Hak bellediği yolda tek başına devam etme” düsturunu inatla sürdürdü.

Ortaokul yıllarında başlayan yazı yazma merakı onu alıp yazı yazma eyleminin en çok yaşandığı gazetecilik mesleğinin ortasına koyuverdi. Bu meslekte çalışılması gereken her noktada bulundu. Paparazzilikten, spor muhabirliğine, parlamento muhabirliğinden savaş bölgelerine kadar gazeteci olarak dirseği ile beraber deklanşöre basan parmaklarını eskitti. Muhabirlikten, kameramanlığa, yazı işleri müdürlüğünden, genel yayın yönetmenliğine kadar her kademede başını belaya soktu.

Şimdilerde yerel bir gazetenin başında genel yayın yönetmeni sıfatı ile varlık savaşına devam ederken, yakın zamanda çıkan “Uzlet Sızıntıları” adlı şiir kitabının üstüne bu kez farklı bir çalışma ile karşınızda arzı endam ediyor. Bir yandan kitap yazmak için mücadele ederken, diğer yandan da 4 yıla yakın bir süredir Naht ve hat ile uğraşıyor. Naht nedeniyle evin içindeki tozdan, hat nedeniyle de mürekkep kalıntılarından en yakınındakiler şikâyet etseler de, o bildiğini yapmaya devam ediyor. Yetiştirebilirse, Şeb-i Aruz 2012'ye bir Naht sergisi açmayı hedefliyor.

Geçici Derviş rolüne bürünüp, Kaunos ve yağmur ile yaptığı muhabbeti özlüyor ve bugünlerde bütün mesaisini, Ölemez eteklerinde içinde birkaç zeytin ağacı olan küçük bir araziye almak için harcıyor. Eğer bu dileği gerçekleşirse, Hakkın emri vaki olduğunda belki de son arzusu yerine gelecek ve Eren'in ardındaki kayın ağacının altına sığınabilecek.

Bütün bu telaşın içinde, yıllardır kendine sorduğu nerden, nereye ve ne zaman sorusunu ise “Varlık Sancısı” adı altında kitaplaştırmaya çalışıyor.

MERAKLISINA NOT: Yazarın kaç yıl okuduğu, hangi okulları bitirdiği, kaç çocuğu olduğu kimseyi ilgilendirmedigi için bu metin içinde yer almadı.

GEÇİCİ DervİŞ

Metin ORALÖZ

2. Baskı

EĞİTİM
yayınevi

EĞİTİM YAYINEVİ

Geçici Derviş

Metin ORALÖZ

Copyright © Bu kitabın Türkiye' deki her türlü yayın hakkı Eğitim Kitabevi Yayınlarına aittir. Bütün hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre kitabı yayımlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik/mekanik yolla, fotokopi yoluyla ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

Eğitim Yayınevi® Eğitim Kitabevi'nin Tescilli Markasıdır.

DİZGİ & KAPAK TASARIMI

Eğitim Yayınevi - Dizgi Birimi

Kapak: Mustafa GEÇİT
Tashihi: M.Ali AYYILDIZ – Yadigar GÜNEŞ

BASKI VE CİLT

Olgun-Çelik Ofset
Yeni Matbaacılar Sitesi Yayın Cad. No: 91
TEL: 0332 342 32 20
Sertifika No: 18394

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
YAYINCI SERTİFİKA NO: 14824

Haziran - 2012
ISBN: 978-605-4392-89-6

EĞİTİM KİTABEVİ
Rampalı İş Merkezi Kat: 1 No: 121
Tel&Faks: (0332) 351 92 85 Meram/KONYA
egitimkitabeviyay@hotmail.com

İnternette sipariş için
www.kitapmatik.com.tr

*"Ölemez Dağı'nda geçen 11 ay 18 günlük süreçte
bana sabır gösteren ve geriye dönüşte en
yakınımda olmaya devam eden tüm
ayrılmazlarıma en önemlisi de huysuzluğuna
rağmen hayatımı paylaşarak bana katlanmaya
devam edenlere şükranlarımla..."*

İÇİNDEKİLER

Benim sözüm.....	15
Geçici Derviş.....	19
Kaunos.....	25
Rahmet.....	29
1-Aşk.....	35
2-İnsan.....	41
3-Kadın.....	49
4-Doğum.....	55
5-Akıl.....	61
6-Özgürlük.....	69
7-Dünya.....	75
8-Gözyaşı.....	83
9-İhanet.....	95
10-İtaat.....	107
11-İyi.....	113
12-Kötü.....	121
13-Zaman.....	131
14-Ölüm.....	137
15-Ahret.....	153
16-Son.....	163
Kitapta Geçen Yer Adları.....	166
Kitapta Geçen İsimler.....	168

TAKDİM

*Derviş Yunus bu sözü, eğri büğrü söyleme
Seni sigaya çeken bir Molla Kasım gelir.*

Derviş deyince aklıma düşüveren bizim Yunus'tur. Lafı dosdoğru söyleyen, garipçe yaşayan, Maşuku'na kavuştuktan sonra ise fani âlemde tesiri daha bir fazlaca görülen Derviş Yunus...

Geçici Derviş'i okurken, Yunus hep zihnimin bir köşesinde zinde idi. Marifete yolculuğun dört kapısından -şariat, tarikat, hakikat, marifet- birincisine tezat oluşturan bölümlerin olması bu hisse kapılmama ve bu 'modern romana' ilgimi biraz daha artırdı.

Derviş Yunus'taki Molla Kasım 'Bir ben vardır benden içerü' mısrasında da gizli olduğu üzere aynı beden farklı ruh haline bürünmüş şekli, değilse nedir. Dervişin vicdanı Yunusca söylediklerine kassamlık yapmıyorsa ne yapıyor.

Geçici Derviş marifet yolculuğuna 'postmodern' bir üslupla çıkmış, ama kâh dervişane, kâh rindi, kâh modern yaklaşımlarla şoklayıcı söz ve aforizma larla aslında -post-modern derviş tipini de işaret ediyor. Sürekli çelişik bir vaziyette

devam eder görünen bu çalışma aslında ‘‘kesretten vahdete’’ daimi BİR çağrısı, nefesi hep hissettiriyor.

Metin Oralöz bu –post-modern romanında Geçici Derviş’iyle Ölemez’de ‘‘ölmeden önce ölünüz’’ ilahi muştusunu işaret eden hikmetli söz ve söylemleri ne kadar da çok dillendirmiş. Gözyaşı demiş, aşk demiş, zaman demiş, özgürlük demiş.

Göz yaşı ruh için yaz yağmurları gibidir. Kulu kul yapan önemli bir ölçüdür gözyaşı. Aşk’da azatlığı da, köleliği de iyi ifade eder gözyaşı. Eserin gözyaşı bölümü dikkati câlip olup, Hakk için akıtılan gözyaşının cennet pınarlarından değerli bulunması ve ağlayamayan gözün kör olduğunu izhâr etmesi de manidar.

‘‘Ey gözümden akan yaşım;

Kalbimin yağmuru ol, bereket ol ve bedenimi bu kirden temizle. Ey kalbim ’bulutlar gibi ben buradayım’ deyiver yağ gönlüme. Dirilt beni yeniden, yücelerin yücüne yönelt beni de, en kutsanmış hâlimle takdim edivereyim hâlimi. Toprağı yeşerten damlalar gibi yüreğimi de yeniden yeşert ve onu çöl hâlinde kurtariver. Sevgiliye giden yolda yaklaşmam için vesile ol.’’

Başlangıçta Kaunas Antik Kentinden, Yunan mitolojisinden, tapınaklardan, kral mezarlarından bahseden bir çalışmada beklenenin dışında bir durum olarak hemen her olayında ve bölümünde birliğe, aşka, iyiliğe, manaya çağrısı eserin mesajıdır diyebiliriz. Yeni bir tarz yeni bir roman denemesi diye adlandıracağımız bu türün dikkati çeken başka bir hususu da ağır bir dille bilgilendirmesi ve mesaj kaygısının olmasıdır. Sindirimi zor nitelikli bir eser olduğunu söyleyebiliriz.

Ahmet KÖSEOĞLU

SUNUŞ

Muasır zamanların tarif ettiği sevginin r k   olduğunu anlamak için âlim olmaya ya da felsefe yapmaya gerek yok. Kıyas'ı çöllerde bağırıp toz yutan bir muvazenesiz olarak gören Garb  anlayış, a k'tan nasibini almamış ve garip olarak bu dünyada ömrünü tamamlamıştır. Günümüz gençliği ise ne yazık ki; a kı batı penceresinden seyrederken tensel anlamda tanıyor. İnsanı ve özellikle kadını meta olarak görüyor. A k zannettiği şeyi çatışma ve kavga boyutunda ya ıyor. Bu insanı yıkıma ve d    e götüren bir boyut Dolayısıyla Aragon sonunda 'Mutlu a k yoktur' diyor.

Yazarımızın eserinde vuku bulan A k medeniyetinde ise aşkın trajik bir boyutu epik yönden anlatılıyor. Farkında olmadan aşkın aurası çevrenizi tamamen sarıp sarmalıyor. Gerçek a k ile yanan yüreklere a ına bu eserde verilen ilk mesaj" Bizde a k, ölümü düğün gecesinde çevirir, g zelle tir ve sonsuzluğa götürür."

Ayrıca bu eserde a k yolculuğunu üç boyuttan tanıma, farklı kapılardan dervı in derg hına girmeye hazırlanacaksınız!

Büyüklerimiz şöyle derdi:

**    la yanar gamdan firar etmeyiz
G nl m zde mihman zarar etmeyiz
Dilde sırrız sözle koyup gitmeyiz**

Biz aşığız cana himmet bizdedir

Olgun insan; şu kısacık ömrün hüznü ve öfkelerinin üzerine çıkabilendir. Bedenine, yüreğine ve gönlüne en derin acıları, ince sızıları yaşatan olay ve şahıslar karşısında dimdik ayakta kalmayı başaranıdır. Kendisine yapılan kötülükleri, haksız tutum ve davranışları unutup, affedebilendir. Şerlerin arkasında gizlenmiş hayır Yüce Allah (c.c.)’dan umutla bekleyendir. Gecenin zifiri karanlığında, bulutlarla kaplı gökyüzüne bakıp; ısıltılı ve nurlu yıldızların varlığını hissedebilendir.

Dolunayla aydınlanmış, nurlu gecelerde ise; tüm hücreleriyle şükür secdelerine kapanıp başını öne eğebilendir!... İşte budur insanlık ve mutluluk!...

Aslında hayat iki kelimeden ibarettir.

Sabır ve şükür!... Zaman ise hep aynıdır. Değişen yenilenen insandır. Zihin ve gönül senteziyle; değişmeyen o zamanda bizler farklı duruşlar sergiler, yeni yeni düşünceler üretiriz.

Ürettiğimiz düşünce ve davranışlarla içinde bulunduğumuz zamana yani: BUGÜN’e yeni bir anlam yükleriz. Onun içindir ki; bugün hepimiz için en önemli andır. Kaybedilmemesi gereken, ilimle, adaletle iyi planlanmış bir ekonomi ve biriken kültür değerleriyle dolu dolu yaşanması gereken değerli zaman!...

Bugünde yazarız, insanlık tarihine bir satır daha ve yüreklerdeki inanç, sevgi, Aşk; yeni bir günde yeni bir insan olmayı başarmak, hep bu anımızda gerçekleşir.

BUGÜN; Gazeteci, Şair, Yazar Metin Oralöz genç, taptaze ve bir o kadar da olgun dürüst düşünceleriyle eline kalem alıyor, yazıyor... Yeni değerler üretmek adına; cesaretle toplum huzuruna çıkıyor. Vicdanlarda takdir görmeye, yapıcı eleştirilerinizi almaya ve sizlerin huzurunda yeni bir ışık olmaya; geleceğe ışık tutma davasına adım atıyor.

DÜN; Necip Fazıl Kısakürek ve Cemil Meriç vardı. Şiir’den – Nesir’e ulaşan... Duygudan – fikre geçiş yaparken, kendileri yüksek fikirlerle yüce davaların adamı olurken; bizimde düşüncelerimizin ilham kaynağı oldular. Şahsiyetimizi oluştururken; onların seçkin üslubundan aktarılan cümleler parke taşları oldu, yollarımıza... Sonsuzluğa yürürken, adımlarımızı

daha kararlı, daha ölçülü atmayı öğretiler bize. Zaman zaman duygularıyla hüznünlendik, fikirleriyle aydınlandı, karanlık çıkmazlarımız.

Metin Oralöz kardeşimin eserini okumaya başladığımda; bu değerli iki son dönem edebiyatçımızın eserlerinde ve üslûbunda bulduğum hazzı benzer bir keyif aldım.

Geçici derviş adeta geçmeyen zamana yenilmeyen kelimeleri toplamış Manisa'nın aşk kokan dağlarından

Derviş'in aşk çıkını açınca: Yaşanmış farklı yaşam kesitlerinden düşüncelerin, duyguların, hüznlerin, sevdaların uçtuğunu; bu sayfalarda acıları ve insanın baş edilmez yalnızlıklarını da bulacaksınız.

Dedim ya; Hayat iki kelimeden ibarettir. Sabır ve Şükür... Zor olanda bu değil midir? Mevla'm umudumuzu, sabrımızı ve şükür kabiliyetimizi artırsın.

Kültür Deryamıza, bir damla daha düşüren Metin Kardeşim'e edebiyat dünyamıza farklı bakış açısıyla kazandırdığı bu eseri aşk ile okudum. Yanmak isteyenle tavsiyemi ise tek kelime ile özetlemek isterim.

İnsan yandığı kadar insandır.

Ersal Özkan

BENİM SÖZÜM

Dağda inzivaya çekilmiş bir taş olmaktansa, duvarda bir kerpiç olma düşüncesi içinde yeniden faniler arasındayım. Yer aldığım hikmet zincirinden kurbağaların ne dediğini duyduğum andan itibaren haberdarım. Anlatılabilir olmaktan daha çok tarif edilebilir biri olmayı hep tercih ettim.

Uzlet Sızıntıları adlı şiir kitabımda;

Hüzün sarmallarındaki antik kentin;

Kelimeler arasına mahkum olmuş asi çocuğuyum ben...

Derken, içimde anlatmak istediğim ama kelimelere sığdıramadığım, tariflerle izah edemediğim, çizgilerle gösteremediğim ama herkesin bilmesini istediğim aç olan yönümü göstermekti amacım...

Bunu yapmak üzere doğduğumu biliyorum, ama bunu bir ressam gibi fırça darbelerine, bir şair gibi satırlara ya da bir marangoz gibi kalıplara koyamıyorum. Ezel ve ebed arasında bir tek damla olduğumu biliyorum. Sonsuz bir denizden gelip Can'ı özlediğimin de farkındayım, hep yalnızım ve yalnızlığımı seviyorum. Kerametim kendimden değil bunu daha açık biliyorum.

Açım ama açlığımı bilmiyorlar. Etime kemiğime bakıp onu bürüyeni sarıp sarmalayanı görmek istemiyorlar. Bazen şizofren, bazen geçimsiz, bazen de deli damgası vuruyorlar. Dilimi de anlamıyorlar.

Aslında aradığım ezeli hikmet zincirinin bütün halkalarını parlatan dile ulaşmak...

Ne yaptıysam çevrenin anladığı dili bulamadım. Büyük bir alimin, “**Misaller gerçekleri akıllara yaklaştırır**” deyişinden yola çıkarak misaller, semboller ve zahiren hayali görünmesine rağmen benim dünyamda yer alan üç Mit’ten yola çıkarak anlatacağım demek isteyeceklerimi...

Aşk, insan, kadın, evlilik, doğum, akıl, özgürlük, kainat, dünya, yağmur, kan, gözyaşı, dostluk, ihanet, itaat, iyi, kötü, ızdırap, neşe, keder, güzellik, zaman, ölüm, ahiret...

Nedense hikayelerde ya da romanlarda geçen kişilere kahraman denir. Bende adeti bozmadan kahramanlarımızı tanıtarak işe başlayayım... Bu arada kahramanlarımızın yukarıda ifade edilen konular üzerine konuşacağını kayıt altına almakta fayda var.

Birinci kahramanımız “**Geçici Derviş**” bilenler kim olduğunu biliyor. Fanilerden kaçıp, Kral Kaunos ve rahmet yağmurları ile 11 ay 18 günü paylaşan, Ladikli Ahmet Efendi aşığı şizofren bir derviş... Bazen o soracak diğerleri cevap verecek, bazen diğerleri soracak o cevap verecek...

İkinci kahramanımız ise M.Ö 3 ya da 4. yüzyılda babası Miletos'dan ve yasak aşkı Byblis'ten kaçarak Kaunos'u kuran ve kaya mezarları ile kendini maddeten ölümsüzleştirip Akropol üzerinden bir Akdeniz'e birde, Geçici Derviş'in mekanına bakışlarını fırlatıp binlerce yıldır olanı biteni gözleyen ama bu kitaba gelinceye kadar gördüklerini kimseye anlatmayan Kral Kaunos...

Üçüncü kahraman ise yağmur, bildiğiniz yağmur, rahmet adına bürünüp bütün elbiseleri taşıyan ve hepimizi giydiren tabir yerindeyse, Ezel ile Ebed'i bağlayan en büyük köprünün devasa aktörü...

Geçici Derviş bir yandan geçiciliğinin mekan geçkinliği olduğunu anlatmaya çalışırken, Kaunos Antik Kenti'nin Kralı Kaunos binlerce yıldır kimseye söylemediği ama aynel yakın, ilmel yakın, hakkel yakın idrak edip gördükleri ile şahitlik yaparken, rahmet neyi kuşattığını ve fanilere neyi taşıdığını bir bir anlatacak.

GEÇİCİ Derviş

Henüz vakit gelmemesine rağmen Geçici Derviş, Kral Mezarlarının üzerinden doğan güneşin ilk ışıklarını görmek için başını son kez körfeze doğru çevirdi.

Kim bilir belki de bir daha göremeyeceği Kızlan'a doğru keskin bir bakış fırlattı. Geceki halkadan ayrılan birkaç kurbağanın sesi, Namnam'ın derinliklerinde çınladı. Sabahın ilk ışıkları Kaunos üzerinden bir çığlık gibi haykırarak, Sultaniye üzerinden gündüz yakamozlarına karışıp, kefallerin sorguçları üstünde parlamadan yola koyulmalıydı. İlk geldiği gündeki gibi, hiç eksik olmayan yağmur hafiften yine başlamıştı...

Hiç ayrılık olmayacak gibi kendini alıştırdığı Kızlan'a, fanilerin gönlünü etmek için istemeyerek veda ediyordu.

Öyle dememiş miydi Semerkandi hazretleri;

“Derviş, senin dervişliğin geçicilik üstüne, senin yurdun yok. Sen diyar-diyar göçe mahkumsun...”

Ama hikaye yazılmalı ve Geçici Derviş'in geçiciliğinin gönül geçkinliği değil, mekan geçkinliği olduğu fanilere, sırlar ortaya açılıp saçılmadan anlatılmalıydı...

Geceyi hatırlamak ve gördüğü rüyanın hiçbir safhasını aklından çıkarmak istemiyordu. Hafızasını bir kez daha yokladı ve

unutmayacak bir şekilde ezberine kayıt etmek için sesli bir şekilde rüyasını tekrarladı.

Yusuf (A.S) kendi kanlı gömleği ile karşısına çıkmış ve gömleği sallayarak kuvvetlice sarılıp sıkımişti. Kanlı gömlekteki kanlar üzerine bulaşacak diye, kendisini hafifçe sakınca Yusuf(A.S),

“Geçici Derviş, bizim kanımız zemzem gibidir. Eren’e giden yolda göreceksin kan izlerimizi, çileli bir yolun başındasın. Fanilerden uzak dur, dur ki yalancı şöhret sana bulaşmasın. Hatırlanmayı ve öne çıkmayı unut. Unut ki, Eren’i bulasın ve ona layık olasın”

Eren mi? Eren kim? Diye ardı ardına sormuştu rüyasında Yusuf (A.S)’ın cevabı Yusuf suresinin 101. ayetinden geldi ve ay yüzlü Yusuf, **“Virdin olsun”** deyip devam etti;

““Ey göklerin ve yerin yaratıcısı! Dünyada da ahirette de benim yârim yardımcım sensin. Müslüman olarak canımı al ve beni sâlihler zümresine kat.”

Uyanmak üzereyken hızla kendinden uzaklaşan Yusuf (A.S) baktı. İki kişi olmuşlardı, dikkatle bakınca Ladikli Ahmet Ağa’nın yeni yol arkadaşı olduğunu gördü. Kendi kendine konuştu; **“Ahmet Ağam, Hızır’ın yoldaşı değil miydi? Ne işi var Yusuf’un yanında”**

Tıpkı rüyasında tarif edildiği gibi, gözlerini yumdu ve haritanın üzerine sağ elinin işaret parmağını sanki bir yere kaymasını önlemek ister gibi sertçe bastırdı.

Gözlerini açtı ve işaret parmağını yavaşça kaldırıp, altında ne yazdığına dikkatli bir şekilde baktı;

“Namnam”

**Erenlere sormaz oldum
Dağda taşta gezer oldum
Pünhan olup konar oldum
Bir garibi Dervişim ben...**

Yolda birkaç kişi bu garip yolcuya nereye gittiğini sorunca, garip bir şekilde soğuk ve itimat telkin etmeyen ifadelerle kendisine bakan yüzlerden birisine, **“Namnam”** dedi.

Namnam kadar kısa olan soruya uzun sayılabilecek bir cevap aldı;

“Hamitköy’e gitmelisin. Namnam Denizli’nin içlerinden başlar, bizim buralarda Döğüşbelen’den geçer, Hamitköy’ün kenarından dolaşıp adanın önünde göle dökülür. Namnam’ın neresine gideceksin?”

Kervan reisine, Namnam’ı ayrıntılı anlattı. Sanki defalarca gelmiş gibi gitmek istediği yeri bütün ayrıntısı ile anlatınca, kervan reisi **“Tamam sen Adil hocanın çeşmesine gitmek istiyorsun”** deyince, gayrı ihtiyari **“Evet”** dedi.

Uykuya dalmadan önce, Namnam’a gelişini hoş bir tabire yol açacak ve geride bıraktığı fanileri düşündürmeyecek bir rüya görme ümidi ile hafızasını da kurmayı ihmal etmedi. İsteddiği sadece bir işaret ve bunu kendine göre hak ettiğini düşünüyordu.

İki güne yaklaşan yol sonrasında geldiği noktada bedenlen yorgundu ve birkaç dakika sonra derin bir uykuya daldı. Geride bıraktıklarından başka bir şey görmüyordu. Henüz fanilerin etkisi olanca hızı ile bedeninde ve ruhunda duruyordu ve beklentilerinde olduğu gibi rüyaları temizlenmemiş ve arzu ettiği hiçbir şeyi görememişti.

Etrafı kolaçan edip, **“Eren”**i bulmak ve ziyaret mekanı yapmak istiyordu. Olanca hızı ile devam eden yağmura rağmen sanki hiç ıslanmıyormuş gibi yol almaya devam etti. Ayağındaki ayakkabıların yürüyüş için çok uygun olmadığını düşünmesine sebep olan zemindeki kayganlığa rağmen dikkatli bir şekilde göle inen küçük patikayı takip etti. Ara sıra sırt çantasından çıkardığı dürbünü ile etrafı kolaçan edip acaba göremediğim mesafelerde atladığım bir ayrıntı var mıdır diye sık sık etrafı inceledi. Dürbünü ile Namnam’ın göle döküldüğü noktanın biraz açıklarında yer alan adaya doğru dürbünü çevirip uzun uzun baktı.

Yorgunluk ve yağmurun şiddeti ile bir kaya altına sığınıp yeşilin çıldırdığı mekanda tüm rahatsızlığına rağmen gözleri kapanıverdi. Yemyeşil bir zeminde, kurbağaların her yeri kapladığını gördü rüyasında, uyku halinde ne gördüğünü yorumlamaya çalıştı. Hiçbir şey anlayamamıştı, yardım ister gibi yeşil zemin üzerindeki kurbağalardan bakışlarını kaldırarak biraz ileriye doğru bakınca, Ladikli Ahmet Ağa ile göz göze geldi.

“Nasılsın Derviş” diyerek gevrek sesiyle seslenen Ahmet Ağa’ya karşı yatarak cevap vermenin doğru olmadığını düşünerek yıldırım hızıyla yerinden doğruldu. **“İyiym hocam”** dedi. Ladikli Ahmet Ağa’nın üzerinde yeşil zeminle adeta aynı rengi taşıyan cübbeye benzeyen elbiseye dikkatle baktı ve edep sınırları içerisinde kendi kendine, **“Ne kadar güzel rengi var”** diye söylendi.

Ladikli Ahmet Ağa adeta kendisini duymuş gibi seslendi;

“Tayyı mekan elbisesi, nasıl gelip gidiyoruz” zannediyorsun deyiverdi. Elbiseye karşı olan ilgisi daha arttı. **“Tayyı mekan elbisesi haaa”** dedi ne işe yaradığını biliyormuşçasına...

“Evet” dedi Ahmet Ağa, **“Tayyı mekan elbisesi, ne işe yaradığını biliyor musun?”** Diye sordu. Kendisinin dikkate alınmasını ve bir soru sorulmasını fırsat bilerek cevapladı;

“Bilmez olur muyum, adamı uçurur o elbise” diye cevap verince, Ahmet Ağa dişlerini göstermeden tebessüm ederek, **“Sen hiç uçan adam gördün mü?”** diyerek yeni bir soru sordu.

Boşa düştüğünü hissederek birazda hayal kırıklığı ile, **“Hayır, hayır hiç uçan insan görmedim”** deyince, Ahmet Ağa, **“Uçana değil uçuşana bak. Sen uçmak ister misin”** diye yeni bir soru sordu.

Birkaç saniye düşündükten sonra mahcup olma endişesi ile, **“İnsanın uçması güzel, kim istemez ki gitmek istediği yere, kimseye dokunmadan kendi imkanı ile yıldırım gibi gitmeyi”** diye şaşkınlıkla cevap verdi. Ahmet Ağa, **“Uçmak için ağırlıkları atmak gerekir”** derken kendini bir anda biraz önce yağmurdan sığındığı korunaktan yuvarlanarak çimlerin üzerinde buluverdi.

Ne kadar çok soru vardı Geçici Derviş’in aklında, ne kadar cevap bekleyen karışıklık vardı kafasında, bunları çözmek için uzaklara doğru bakınca Ölemez’in ardına saklanan Kaunos harabelerinin eteklerindeki Kral mezarlarına kadar uzandı ve bir anda Karya Kralı Kaunos ile göz göze geldi...

KAUNOS

Hayret ifadeleri ile Namnam çayının döküldüğü noktadan kendisine bakan Geçici Derviş'in bakışlarını yakalayan Kaunos, bir anlık şaşkınlığı geçtikten sonra kendi kendine, **“Kim bu benim devletimin sınırlarında pervasızca dolaşan”** diye söylendi. Söylenirken de tebessüm ederek, **“Hangi devlet, bende buraya başka bir yerden gelip zapt etmedim mi?”** deyiverdi.

Dedesi Apollon aklına geldi bir anda, babası Kayra Kralı Miletos'un kahraman atası Apollon'un gözlerindeki siyahlığı düşündü bir an, Namnam çayının Köyceğiz Gölü'ne döküldüğü deltadan kendisine bakan siyah gözlerin arkasında dedesi Apollon'u gördü. Ölümünden sonra Kaunos'un tarihini yazacak olan Herodot'la mı karşı karşıyaydı yoksa? İyonya'ya baş eğdiren Harpagos zamanından önce mi gelmişti?

Helenler ile daha yeni imzalamıştı oysa Kral Barışı'nı ve Pers Satrapları'ndan olan Hekatomindler'in himayesine girmişti. Nefret ediyordu birilerinin himayesinde olmaktan ve özgürlüğünün kısıtlanmasından, Persler'e de en uzun süre o direnmemiş miydi?

Buraya ilk geldiğini günü hatırladı gözlerini Geçici Derviş'ten ayırmadan...

Tanrıların tanrısı Zeus Menderes Nehri kıyısında Tanrıça Leto'yu hamile bırakmış ve Leto'nun ikizleri doğmuştu; Apollon ve Artemis. Apollon'un oğlu olan Miletos da yıllar sonra büyükbabasının büyükannesi ile seviştiği yeri bulmuş ve Milet kentini kurmuştu.

Sonra ülkesini genişletip Kayra adını vermişti. Buraları atalarının toprağıydı. Miletos'un ikizleri olunca erkek olanına yani kendine Kaunos, kız olana ise Byblis adını vermişti. Kötü günler o gün başlamıştı. Doğdukları gün adeta lanetlenmişlerdi. Kız kardeşi ile birbirlerini çok seviyorlardı. Küçüklüklerinde tüm oyunları birlikte oynuyorlardı. Ama büyüdükçe Byblis'in kendisine farklı baktığını anladığında her şey için çok geçti. Byblis'in erkek kardeşine olan sevgisi o kadar büyüktü ki, onu biran görmese huzuru kaçırıyordu. Byblis'in bu sevgisi artık kardeş sevgisini asmaya başlamış ve herkes tarafından da öğrenilmişti.

Byblis bir gün kardeşi Kaunos'a bir mektup yazarak Karya'yı terk etti. Durumu öğrenen Kaunos üzüntünün yanında utanç ile Karya'yı terk etmiş ve şu anda Geçici Derviş ile göz göze geldiği Apollon tepesine ulaşmıştı. Byblis'e ne olduğunu uzun süre öğrenememişti. Dağlara taşlara koşan ve Kaunos'un hasreti ile yanan Byblis kardeşini bulamayacağını anlayınca kendisini yüksek bir kayadan aşağıya bırakıverdi. Ama Nymfeler (**Su Kaynağı Tanrıçaları**) ona acımış ve Byblis'i bir pınara dönüştürüvermişlerdi. Sonradan gelenler, Calbis Nehri'nin (**Dalaman Çayı**) Byblis'in gözyaşlarından oluştuğunu söyleye geldiler.

Kaunos bakışlarını bir an Geçici Derviş'ten kurtarıp Quintus Vedius Capito Anıtı ve baş tanrı Basileus Kaunios ile Sultaniye Kaplıcaları'nın hemen kenarındaki Leto Tapınağı arasında bakışları ile gitti geldi. Tekrar Geçici Derviş'i görmek için bakışlarını Namnam'ın Köyceğiz Gölü'ne döküldüğü deltaya çevirince onun bakışlarının bıraktığı yerde olmadığını gördü. Israrla tekrar tekrar aynı noktaya baktı. Ölemez Dağı'nda Deregözü noktasından antik çeşmeye getirdiği su gözüne doğru

yürüdü. Son bir kez daha bakışlarını Namnam ile İztuzu arasında Geçici Derviş'i görmek amacıyla gezdirdi ama yoktu. Antik tiyatronun yanındaki çeşmeden susuzluğunu gidermek için yavaşça eğildi. Geldiği günden bu yana mevsimli mevsimsiz yağan yağmur bir anda bastırmıştı. Hiçbir zaman yağmurdan kaçmamış bilakis onda ıslanmaktan keyif almıştı. Namnam'a doğru bir kez daha baktığında şiddetle yağan yağmurla birlikte çakan bir şimşegin üzerinde kanatlı bir ata binmiş görüntüsü veren Geçici Derviş'i olanca azameti ile görüverdi ve yağmurla birlikte ona doğru hareket etti...

YAĞMUR(RAHMET)

Bana rahmet derler diye başladı yağmur söze; her bir tanemi bir melek indirir insanın mayası olan toprağa ve her melek bilir ki sahibi olduğu damlayı indirdikten sonra bir daha asla dönemeyecek Can'ına ve günah işlenen toprakta kalacak. Benim damlalarımı sadece bulutlardan gelen bir sızıntı gibi görme, sadece bir rahmet sağanağı da sanma, benim damlalarımı Aşk için gör, bil ki her inen damlam aşk ile iner.

Geçici Derviş ile Kaunos yağmurun ilk sözlerini duyduktan sonra aynı akort, name ve terennüm ile derin bir ahhh çektiler...

Rahmetin toprağa inmesi ile Köyceğiz'in önünü dolduran küçük ovadaki bereketli toprakların kokusu değişti. Kızlan'dan gelen kekik ve karahan, Ölemez'den katılan zeytin ve defne yaprağı kokuları, Mal Taşı'ndan esen yele karışan çam kokularıyla birleşti ve Namnam'ın derinliklerinden göle doğru uçan Meke'lerin kara kanatlarına tutunup Dalyan ile Sülüklü Göl arasındaki hazneden geçerek Akdeniz'e kavuştu.

Yağmur bir yandan ab-ı hayat olmak için gökyüzünden yeryüzüne inmeye devam ederken sözlerini sürdürdü;

“Rabbim beni gözlerden akan yaşlarla bir tutar. Önce hüznün bulutları kalbe dolar sonra keder ya da neşe rüzgarına biner göz pınarlarından yürürüm. Yüreğin susuzluğunu dindirip aşk ateşini söndürürüm” dedi.

“İnsan ağladığında bu nedenle rahatlıyor” demek diye seslendi Geçici Derviş...

Yağmur biraz geriye gitti ve eskilerden söz etti

“En çok iş tufanda düşmüştü bana ama ben gökten gelirken, yerdeki kardeşlerim yardım etmiş ve işim kolaylaşmıştı. Birde Fil vakasından sonra Ebabil kuşlarının işini bitirmesi ile Efendiler Efendisinin(S.A.V) doğumu için Mekke’yi yıkayıp temizlediğim günü çok sevmiştim” diye devam etti.

Bulutlar kararınca **“İş başına arş”** emrini alınca şimşekler ve gök gürültüleri ile ittifak ettiğini söyledi yağmur; **“Toprağı suya kandırır, ekinleri ayağa kaldırır, canlıların elbiselerini getiririm”** diye ekledi.

Şimşek çaktığında ihtiyarların, **“Bismillahirrahmanirrahim”** dediğini gök gürlediğinde ise, **“kelime-i şهادet”** getirerek, **“Allah’ım afet verme”** diye dua ettiklerini, çocukların **“Yağ, yağ yağmur, tekne de hamur ver Allahım ver yağmur”** tekerlemelerini işitirim dedi yağmur...

Yağmur bu kez başka bir bulutun üzerine geçerek devam etti;

“İnsan yerleri ve gökleri gönül gözüyle seyretse neler olur neler. Yeryüzünü sulayan ben göklerin bana söylediğini aktaracak olsam kitaplar almaz. İnsan mikro alemden makro aleme geçebilse ibret nazarıyla kainata baksa her şey çözülecek. Ben lezzetim, kokum, rengim ve ahengimle toprağı olgunlaştırıyorum. Hayatın menbaıyım ben, dirilişin sembolüyüm”

Kaunos yağmur konuştuğu binlerce yıldır önünden akıp giden ve Akdeniz’e kavuşmak için deltanın tüm kıvrımlarını ayrı ayrı dolaşan Köyceğiz Gölü’ne bir kez daha baktı ve **“Yağmur sen gerçekten rahmetsin”** deyiverdi.

Yağmur Sadi Şirazi’nin deyişini Kaunos ve Geçici Derviş ile paylaştı;

“Olgunlar için ağaçlardaki tek bir yaprak mârifetullâhı anlatan bir dîvandır. Gâfiller için ise bütün ağaçlar, bir tek yaprak bile değildir.”

Yağmur yine konuştu;

“Benim hep yeryüzündeki eserlerime bakarsınız, bazen öyle çok yağarım ki, yeryüzüne çok gelirim de yerin altına çekilirim, gizlenirim sır olurum. Şifali bir su olarak yeri yarıp yeniden ab-ı hayat olarak insana hizmet etmek için zamanımı beklerim. Benim maceramı bir de Hz. Mevlana’dan dinleyin” dedi;

Suyu hâl lisaniyla konuşturan Mevlana;

“Su; yeryüzü muhtaçlarını ve yetimlerini besler, susuzluktan kuruyup kalmış olan susuzlara hayat bahşeder.

Lâkin arılığı, duruluğu kalmayıp, kirlenip bulanınca, su da bizim gibi yeryüzünde kirlendiği için huzursuz olur, şaşırıp kalır.

İçten içe feryada başlar. «Ya Rabbî!» der: «Sen bana ne verdinse, onların hepsini dağıttım, hepsini verdim; şimdi ben yoksul kaldım.

Sermayemi, elimde bulunan her şeyi temize de döktüm, pise de... Ey sermaye veren padişah, bana daha da fazlasını ihsân et.»

Bu feryatlar, bu yalvarışlar üzerine Cenâb-ı Hak buluta der ki: «Onu hırpalamadan hoş bir yere götür.» Güneşe de; «Çabuk onu hararetinle göklere yükselt!..» diye ferman buyurur.

Onu çeşit çeşit yollara sürer. Onu göklerde temizledikten sonra bazen yağmur, bazen kar, bazen de dolu hâlinde yeryüzüne yağdırır. Sonunda onu kıyısı olmayan, sınırsız olan denize ulaştırır.”

Yağmur Mesnevi’de dile gelişinden sonra, başka bir kaynağa geçer ve “Ben cismanileşmiş rahmetim” der. İşaratül İcaz’ın yazarı, “Yağmur katreleri başıboş değildir; ancak bir hikmet altında ve hassas bir ölçüyle inerler. Çünkü uzak bir mesafeden gelmekle beraber, rüzgâr ve hava da çarpışmalarına yardımcı olduğu halde, katreler arasında çarpışma olmuyor. Öyleyse o katreler başıboş olmayıp, gemleri, onları temsil eden meleklerin elindedir” lafzına işaret eden yağmur benim melekler eli ile indirildiğime bir kez daha sadakta deniyor diye konuşur.

Yağmur kendini anlatmak için bu kez İncil’i açar ve İşaya 5/6 da “Viraneye çevireceğim onu; budanmayacak, çapalanmayacak; dikenli çalılar bitecek her yanında. Üzerine yağmur yağdırmazınlar diye bulutlara buyruk vereceğim” sözünü ardından da Tevrat’ı açıp, “Size bildirdiğim buyruklara iyice kulak verirsiniz, Rab ülkenize ilk ve son yağmuru vaktinde yağdıracak” ve son olarak Kur’an’ı açarak, “Şura 28. “O, insanlar umutlarını kestikten sonra yağmuru indiren, rahmetini her tarafa yayandır” ayetini aktarır...

Geçici Derviş bütün ovayı dolduran gür sesi ile ellerini gökyüzünden gelen yağmura doğru çevirerek duasına başlar. Kral Kaunos’da gayrı ihtiyarı ellerini gökyüzüne doğru çevirir ve Geçici Derviş’i dinlemeye başlar;

“Amellerimizi ve ahlâkımızı yağmur gibi temiz ve berrak bir rahmet, bereket ve hidayet vesilesi eylesin! İçinde yaşadığımız dünyadaki kir-pastan arınarak semâlara yükselen su gibi rûhumuzu ve gönlümüzü de tertemiz olarak yüce huzûruna erdiresin”

Mal Taşı’nın üzerindeki tepeden rüzgara, buluta, şimşeğe ve kainatın sesine karışan bir sesi hem Geçici Derviş, hem de Kaunos hakkal yakın duydukları sese doğru döndüler. Mal Taşı’nın üzerindeki tepeden Eren duaya tüm içtenliğiyle **“Aminnnnn”** diye katıldı...

AŞK

“Aşk belasına maruz kalınca iffetini muhafaza edenler kurtuldu” diye başladı Geçici Derviş söze, **“Aman karıştırmayın”** diye de ekledi. **“Belalı olan dünya aşkıdır, fani aşklardır, geçici olanlardır. Aşkını gizleyip, iffetini muhafaza edende şehittir”** ikazını da bir kez daha tekrarladı.

Elbette insanın doğasında var, Allah’a aşk olacak ama karşı cinse olan aşkta kutsaldır demiyor mu tasavvuf ehli olanlar, ama Kur’an hiçbir yerine **“Aşk”** sözcüğünü koymamış. Acaba kelimenin cazibesinden mi, ateşinden mi, yoksa çok kıymetli de ondan mı yaratıcının indinde saklı?

Zeliha’nın Yusuf’a duyduğu aşk değil mi yoksa... Kur’an Zeliha’nın Yusuf’a duyduklarını anlatan hikayeye niçin Ahsenül-Kasas, hikayelerin en güzel demiş öyleyse...

Yoksa aşk bir hikaye ya da masal mı? Yoksa tam düşündüğüm gibi mi Aşk yok, muhabbet mi var? Alimler sözü ellerine alınca, sazın bam teline vurunca, muhabbetin insani bir duygu olmadığını söylemişler. Muhabbetin açıklanamayan boyutuna da aşk deyiveriyorlar. İkisi arasındaki sınır acaba nereden çizilmiş...

Sınır acaba Allah'ın Efendiler Efendisine(S.A.V) Habibullah demesinde mi? Acaba Şems'in dediği gibi aşk denilen şey her zerreye işlenmiş bir nakış tanesi mi? Nasıl bir girdabın içindeyim diye Geçici Derviş kendi kendine sordu. Aşk için ne kapılar kapanıyor, ne de ardına kadar açılıyordu. Eşikten ayrılmamak mı gerekiyordu? Aşk için nasıl bir sabır taşı olup çatlamadan beklemek lazımdı?

Hafızasını bir kez daha yokladı, Ahbarü'l Aşkın'ın yazarı Ruzbihan-ı Bakli'nin dedikleri geldi aklına; Bakli 5'e ayırmıştı aşkı, **“Hayvani, tabii, ruhani, akli ve ilahi”** acaba kendisi neredeydi.

Mecnun, Kerem ya da Yusuf aşkın neresindeydi? **“Yiğitlik insani aşkı ilahi aşka dönüştürmektir”** deyiverdi yağmur birkaç damlası ile...

Kral Kaunos **“Öyle diyorsun ama hangi sınırdan geçilerek ilahi aşka gidilir anlatmıyorsun yağmur kardeş”** dedi. **“Kardeşim Byblis'in gözyaşları senin akrabın değil miydi? Akrabın ise onu neden Dalaman Çayı'nın dar haznesine hapsedtin. Seninle toprağa inip bereket olsa, buhar olup gökyüzüne çıksa ve ben onu her inişte çıkışta görsem olmaz mıydı?”** deyince yağmur, **“Nereden biliyorsun benimle gidip gelmediğini”** diye cevap verdi.

Geçici Derviş sözü bir kez daha aldı ama artık soru sormayacak gibi duruyordu ve aşk adına bildiklerini sıraladı, **“Bir dergaha mürit olmak istemiştin de, mürşit ‘Hiç aşık oldun mu’ diye sormuştu, ben de ‘Hayır’ deyince ‘Git aşık ol ondan sonra ‘gel’ dedi. O günden bu yana aşkı ararım. Anladım ki; aşk ölmeden ölmek istermiş, aşk kum tanesinin etrafına ızdırabın ördüğü minbermiş, ezel vadilerinden gelip ebed vadilerine giden coşkun bir nehirmiş, cehlin karşısında alçakgönüllü olmakmış, şarabı sarhoş olmak için değil malayânilikten ayılmak için içmekmiş, yanmış gönlüne yanık**

bir saray inşa etmekmiş, aşk noktadan gayrı her şeyden vazgeçmekmiş, aşk hakikatı bilip onu gönül yoluyla erbabına vermekmiş”

Kral Kaunos “Offff dedi offff” “yaktın bizi Derviş” diye söze başlayıp devam etti; “Vuslata eremeyince aşk acı ama en güzeli o sanki. Ben hiç aşık olmadım, hep dünyevi haram bir aşkın acısını taşıdım. Ahhhh Biblys ahhh beni de kendini de mahvettin. Sevgiliden iyilik de beklemem, iltifatta, ben almadan vermek, kazanmadan kaybetmek tarafındayım. Aslında aşkı keşfetmedik, o zaten vardı ve gelip bizi vurup yaraladı. Yaralı harabe gönül dışarıdan bakınca kırıp dökük virane görünüyor. Ama tüm defineler viranelerde olmaz mı? Tam 4 bin yıldır, Namnam’da ki balıkların aşklarından, Dalyan’ın çamuruna batanlara kadar tüm aşklara baktım. Ama yağmura olan aşkımı ilk kez itiraf ediyorum. Tüm sırları ondan öğrendim, bildiğim her şeyi onunla tahsil ettim. Hatta” deyip en önemli sırrı söyleyeceğinde Yağmur, “Susssss” dedi. “Susssss haddini aşma, ruhsat verilmeyeni açıklama”

Kral Kaunas toparlandı, koskoca kral yağmur karşısında iki büklüm oldu utandı, sıkıldı ve sırlara dokunmayacağı haleti ruhuyesine bürünüp devam etti, “Ebede giden yolda gönül gönül temaşa benim işim, faniden bakiye giden yolun yaralı taşları aşk, ne zaman O’nun dışında bir yele kalbim meyletti ise taşlar canımı yaraladı, işte ben bu yüzden kayalara mahkum bir avareyim. Senden uzaklık ateşmiş, ateşşşşş”

Şems Bağdat’tan yola çıkıp ilk yağmura yakalandığında şöyle demişti, “İnsan bir yolculuğa çıktığında ne yöne gidersen gitsin

hep içine doğru gider, ne yöne doğru yola başlarsa başlasın sonunda arzı gezmiş olur”

Yağmur bu sözün üzerine aşkı anlatmaya başladı; “Yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya gider gelirim. Su gelirim buhar dönerim, arzı gezerim, toprağa nefes cana can olurum. Ama ben aşk ile yağarım. Her bir tanemi bir meleğe taşıtır, nazenin kollarda gezerim” dedi.

“En kötü aşk düşlerini altın ve gümüş ile değiştirendir” diye yeniden söze başladı yağmur ıslak ıslak, “En güzel ise maşukun haberi yokken aşığın onu altın gümüşe sarmalamasıdır. Aşk ateş gibi görünür ama içi nurdur. Rahmet koymuş benim adımları yaratıcı, söz tükeninceye kadar gider aşkın tarifi, söz biter ama aşk hala tarifsiz kalır. Aşk gönlü bir kazan gibi kaynatır, kaynatır ama bir türlü kaynama noktasına getirmez. İnsanlar şimşek çakınca korkarlar ama o benim aşkımdan yeryüzünün titremesidir. Aşk öyle bir şey ki nereye dokunsam aşığı maşuğuna kavuştururum. Görmez misin? Bahar mevsiminde kuru dalları çiçeklerine, çiçekleri meyvelerine kim kavuşturuyor” diye devam etti.

“Ve” dedi yağmur, “Birde seni yaratıcı sevdi mi? İnsanın başına gelecek en büyük şey gelir. Yaratılışın sırrına erer ki insan bundan sonra artık yol çetin gönül delidir. Aşık bilir ki artık yolun sonunda varacağı yer için her türlü çile cennet bahçesi olur. Yoksa göğün o katından aşağıya doğru inerken insanların kafasına her bir tanemin mermi gibi inip topuğundan çıkması gerekmez mi? Tanelerimin inişini yavaşlatanın mahlukatın ekmeline olan saygımdan ve aşkımdan olduğunu görmüyor musun?”

Yağmur aşk adına son cümleyi koydu, **“Başlı başına bir kainattır aşk, ya içindesin ya dışındasın. Aşkın ortası yoktur. Ya cinnet noktasındasın, ya cerbeze...”** “Aşkın zaten dili yoktur, aşık dilsiz olur”

İNSAN

İnsan denilen varlıkla ilgili çok küçükken bir hikaye dinlemiştim diye söze başladı Geçici Derviş, Bir gün kedinin birisi şehirden ormana doğru yollanmış, orman kenarında dolaşırken bir anda ormanın kralı Aslan ile karşı karşıya gelmiş. Aslan merakla bakmış ve baştan aşağı incelemiş, kedi üzerindeki incelemesini tamamladıktan sonra hayret içerisinde, **“Sen kimsin ya”** demiş. **“Baktım da sana şöyle, kürk benim kürk, pençe benim pençe, bıyık benim bıyık, kuyruk benim kuyruk ama sen neden böyle küçüksün”** deyince Kedi **‘Ya Rahim’** tesbihatına biraz ara verip cevap vermiş, **“Kediyim ben, evet sana benziyorum ama küçük kaldım. Bunun nedeni insan içinde kalmamdır”** **“Allah, Allah”** demiş Aslan **“Nedir bu insan dediğin, neye benzer, nasıl bir yapısı var ki senin böyle küçük kalmana ya da küçülmene sebep oldu”** deyince kedi fiziki olarak insanı tarif etmiş, boyu bu kadar, eni bu kadar diye bir tarif çıkarmış. Aslan kedinin sözünü kesip, **“Yahu senin bu insan diye tarif ettiğin orta boy bir geyik kadar, bu insana bir pençe bile vursan yazık olur”** deyince kedi sözü alıp, **“Aman Aslan abi yapma etme, bu insan dediğin bildiğin gibi bir mahluk değil, boyuna posuna enine boyuna bakıp aldanma, bu insan var ya, hemcinsine saldırır, hırsızlık yapar, komşusunun namusuna göz diker en önemlisi yalan söyler ve kendine nimet verene karşı isyan edip ilahlaşır bazen”** demesine rağmen Aslan insanı tanıma konusunda kararlı

olduğunu ifade etmek için, **“Sen hele bana bir göster bu insan denilen mahluku ben hakkından gelirim bunun”** deyince kedi ile Aslan yola düşmüşler ve ormanın kenarına kadar gelip baltaları ile ağaç kesen iki insanın üzerlerindeki bir ağaca tırmanmışlar. Aslan ağacın tepesinden insanlara bakınca kediye dönerek, **“Bunun ikisine bile bir pençe fazla gelir. Hiçte abarttığın gibi değilmiş”** diye konuşmuş. Aslanın sözlerini duyan ve meseleyi anlayan insanlardan bir tanesi baltayı ağaçtan kurtarmak için ağaca sapladığı kamayı yerinden çıkarıverince, Aslan’ın tüm tenasül uzuvları ağacın gövdesi ile dalları arasına sıkışıp kalmış.

Kan revan içinde ormana doğru kaçan Aslan bir yandan da kediye seslenmeyi sürdürmüştü; **“Kedi kardeş sen haklıymışsın, küçük kalmışsın ama sağlam kalmışsın. Kal sağlıklıyla”** diyerek ormanın derinliklerinde kaybolup gitmiş...

Gerçekten insan canavar mıdır? Sürekli zarar mı verme hedefinde dolaşır diye düşündü Geçici Derviş Kral Kaunos’un gözlerinin içine bakarak, Kral Kaunos, **“Şu mezarımın haline bak anla insanın ne kadar merhametli ya da canavar olduğunu”** diye cevap verdi.

Yağmur sözü alıp, **“Siz insanların kirl ettiklerini temizlemeye, yıprattıklarını tamir etmeye kendimi bildim bileli devam ediyorum”** demeyi ihmal etmedi.

Hız. Adem’in çocukları ile başladı insanın mücadelesi diye sözü yeniden aldı Geçici Derviş, **“Önce Kabil sonra Habil doğmuştu”** diye sürdürdü insan anlatımını;

“Habil hayvanları sever, Kabil ise sert olan toprağı tımar ederdi. Habil’in yaratıcıya sunusu kabul edilirken, Kabil’in geri çevrildi ve Kabil öfke ile dolarak suratını astı. Yaratıcı Kabil’e seslendi; ‘Doğru olanı yapmazsan, günah pusuya yatar

bekler, seni bekliyor, ona egemen olmalısın' deyince Kabil ilk insan kanını yeryüzü toprağını akıttı"

"Evet" dedi yağmur, "Yaşamım süresince en kötü çirkinliği insan kanını temizlemiştim o gün" deyiverdi.

Yaratıcı son kez Kabil'e dönüp **"Kardeşinin kanı topraktan sesleniyor, artık toprağa döktüğün kardeşkanının laneti altındasın, bundan böyle işlediğin toprak sana ürün vermeyecek."** Deyince, Kabil, **"Beni bulurlarsa öldürecekler ama"** diye cevap verdi. Yaratıcı, **"Seni kim öldürürse ondan 7 kez öd alınacak"** diyerek Kabil'in üzerine bir işaret koydu.

Kral Kaunos **"Bu hikayeyi biliyorum"** dedi; **"Çiftçi ile çoban çekişmiş ve Kayın Habil'i öldürmüştü. Çobanlık yerleşik hayata geçişi ve tarımı temsil ederdi. Çiftçi Kayın, Habil'i tarımı sembolize eden kişilik olarak öldürmüştü. Kayın hem elinde tırpan olan Azrail'dir, kötülüğün sembolüdür. Hem de toprağı sembolize eden dişiliğin, günahla bir araya getirilerek bir kez daha mahkum edilmiştir"** dedi.

Kaunos, kendi dini inançları gereği mitolojiye girdi ve anlatımını sürdürdü; **"Çobanların tanrısı Dumuzi ve çiftçilik tanrısı Enkimdu'nun İnanna ile evlenmek için ona hediyeler sunması öyküsü. İnanna Enkimdu'nun tarımsal hediyelerini değil Dumuzi'nin hayvanlarını kabul eder ve onunla evlenir. Bu kavga taaa oradan gelir"**

Yağmur sözü yeniden ele aldı ve Geçici Derviş ile Kaunos'a dönerek, **"Yeryüzünü kirleterek işe başlamışsınız, ne demeli size bilmiyorum"** diyerek ikisini de anlık da olsa utandırdı.

Kral Kaunos'un, "Büyük dedem Zeus'un yanında yer alan Prometheus ve kardeşi Epimetheus insanı maddeden yaptı" sözüne karşılık Geçici Derviş, derin bir, "Estağfurullah" çekti. Geçici Derviş'in ağzından efsunlu bir söz çıktığını anlamasına rağmen Kaunos kendi inançları çerçevesinde insanı anlatmayı sürdürdü; **"Prometheus diğer tanrılardan akıllıydı, kardeşi Epimetheus ise aptal birisiydi. Epimetheus insanı yapmadan önce elindeki her şeyi dağıtmış ve pişman olmuştu. Meseleyi Prometheus'a anlatınca, Prometheus insanı tüm yaratıklardan üstün kılmak için ona tanrıların şeklini verdi ve güneşe çıkarak aldığı ateşi insana sürdü. Zeus'a karşı olan öfkesini ve intikamını insanlar vasıtası ile almayı kafasına koymuştu. Çünkü insanlar tanrıları hiçe sayacak ve büyük bir kavga başlayacaktı. Prometheus her gün insan ürettiyordu. Bir gün şarap tanrısı Dionysos ile içki içince çok sarhoş oldu. Yaptığı insan heykellerine sarhoş iken devam edince hatalar oldu. Büyük başları küçük gövdeleri, küçükbaşları büyük gövdelere taktı. Sanırım hayatta büyük başların uyumsuz gövdelerin üzerinde olmasının nedeni bu olmalı"** deyince Geçici Derviş iyice sinirlenerek, **"Hadi canım"** deyiverdi.

Kaunos mitoloji hikayesine devam etmek için izin istedi ve sözlerini sürdürdü, **"Sonra meseleye Zeus el atmış ve insana 25 yıl ömür biçerek insanı meydana getirmiş ama insan itiraz etmiş, 'Çok az bir süre bu zaten yarısı uykuda geçecek çocukluğu da çıktın mı geride ne kalacak. Hiç olmazsa şu yanımda bulunan tırtıl, kelebek, tavus, at, tilki ve maymunun ömründen birazını bana ekle"** dedi. Zeus diğer hayvanlara haksızlık olur ama bir şartla senin ömrünü uzatacağım. Ömrünün belli dilimlerinde bu hayvanlar gibi yaşayacaksın demiş ve insanın ömrünü uzatmıştı"

"Mesele şimdi anlaşıldı" diye söze girdi yağmur, **"Bundan dolaydır ki yeni doğan insan tırtıl gibi yerde sürünür, sonra kelebe gibi çocukluğunda, gençliğinde elinde güzelliğinden başka bir şey olmadığı halde gururludur. 25-30 yaşına gelip iş gücü sahibi olunca at gibi hayatın yükünü çeker. Kırk yaşından sonra olgunlaşıp tilki gibi kurnazlaşır. Ellisinden**

sonra maymun gibi çirkinleşir” diyerek çok farklı bir tablo çizdi.

“Boş” dedi Geçici Derviş, “Hikayenin aslı yok ama hayvanlarla anlatılan kısmı güzel” diye devam etti; “İnsanı yaratan ve ona yüksek değer veren Allah onu hiç başı boş bırakmadı. Dünya ve sonrası için vazifeler verdi. Onun yasaklarından kaçmadığımızda ya da istediklerini yerine getirmeyince ona zarar vermiş olamayız. Tüm zarar bize kalır. İbadetler, insanın ruhunu yükselten, insana insani özelliklerini kavratıp yaşatan davranışlardır. İbadetler, insanın Allah’ı arayışı ve onunla ilişki kurma ihtiyacının bir göstergesidir. İncamıza göre ibadet, inandığımız ilkelerin günlük yaşamda yerine getirilmesidir. Bu yolla kişi Yüce Allah’a bağlılığını her an canlı tutma olanağı bulur. Böylece insan yücelir. İnsan ‘ilah, nefs, kader, Rab, Rahman ve Rahim’ manifestosunu çözünce insandır. Gavs’ın ifadesiyle, ‘Masiyet ehli masiyet ile perdelidir, taat ehli taatıyla perdelidir’ kaçmak lazım bunlardan Kral Kaunos...” diye söze bir nefeslik ara koydu.

Yağmur arayışını değerlendirip “Son sözü yine benim söylemem gerekiyor sanırım” diyerek yeniden konuşmaya başladı; “Hep bedenden, hep tenden söz edersiniz. Bu insan denilen mahlukun ruhuna ne oldu. Büyüklerinizden birisi olan Abdülkadir Geylânî’nin torunu İnsan-ı Kâmil Abdülkerim El Ceylî ruhunuza melek diyor. Haberiniz var mı? Yok büyük kafalar küçük gövdelerde, olmadı, küçük kafalar büyük gövdelerde, hiç insanın içine girdiniz mi? Benim gibi su olarak damarlarında yolculuk yapıp hücrelerinde dolaştınız mı? Elbiseleri sadece çiçeklere ve toprağa mı getirdiğimi sanıyorsunuz. Bitkilerden, ağaçlardan kendinize elbise yapmıyor musunuz? Ben olmasaydım en azından çıplaktınız gafiller...Alemdaki tüm hadiseler O’nun kudreti ile oluyor. Her şeyi kendine has yaratıyor. Sonra da ortaya çıkıyorsunuz, ‘ben, ben, ben’ diye dolaşıyorsunuz. Kendini tanımayan, içine bakmayan yaratıcısını nasıl bilecek. İnsan olduğunu söylüyorsan Marifetullah’a kavuşup kavuşmadığına baksana, yaratıcının sırısa ermeden önce nefsini tımar etsene, Adem’in

çocuklarının birbirini nasıl boğazladıklarının hikayesini dinleyeceğine, yaratıcının, ‘Allah’ı nasıl inkâr edersiniz? Halbuki siz ölümler idiniz. Sizi, O diriltti. Sonra öldürecek, sonra tekrar diriltecektir. Nihayet O’na döndürüleceksiniz.”(Bakara 28) sözüne baksanıza...”

Yağmurun nefeslendiğini gören Geçici Derviş sözü bir süreliğine tekrar alarak, “İnsan gerçekten çok nankör, ben ne zaman insanlarla olan muhabbetimi artırırsam, sürçmelerimi faşh ettiler. Ayıplarımı görüp, hatalarımı aradılar” deyince, Kral Kaunos bir cümlelik söz isteyip, “Sende hata yapmasaydın” deyiverdi. Kaunos insanın aç gözlülüğünü anlatmak için bir cümle daha ekleyiverdi. “Tam 4 bin yıldır Ölemez’in zirvesine tırmanıp ovaya bakan milyonlarca insan gördüm hepsi de ovanın tamamına sahip olmak istiyordu. Ama buraların sahipleri durmadan değişti”

Geçici Derviş araya girip Yunus’un dili ile seslendi;

“Mal sahibi, mülk sahibi

Hani bunun ilk sahibi

Malda yalan, mülk de yalan

Var birazda sen oyalan”

Yağmur insan adına son noktayı koymak için yeniden sözü aldı, “Ne zaman bulutlardan aşağıya inmeye başlasam önce insanlardan bazılarının şükrettiğini duyarım. Bazıları ise şikayet eder benden, ‘Nereden çıktı bu yağmur’ diye, çocuklar benimle oynar, çiftçinin yüzü güler, kerpiç kesenin yüzü asılır” dedi ve son cümleyi koydu;

“Bilirim ki insan topraktan yaratılmıştır ve benimle hem dem olduğu anda rahmet halimden istifade etme yerine çamurlaşmayı tercih eder. Rabbimin dediği gibi insan nisanla

maluldür. İlk insan Adem’de söz verdiği halde unutmuştu. İnsan çok zaman yaratıldığını da unuttur”

Yağmur Geçici Derviş ve Kral Kaunos’a dönüp keskin bir bakış fırlattıktan sonra, **“Çamurlaşıyorsunuz ama en azından testi olmayı becerin”** deyiverdi.

KADIN

“Mitolojide ölümlüler (yani insanlar) ve ölümsüzler (yani tanrılar) bir arada yaşamaktaymış” diye söze başladı Kral Kaunos, **“Ama insanlar o dönemde yalnızca erkeklerden oluşmaktaymış”** diye sürdürdü sözlerini, **“Tanrıların kendileri ile birlikte yaşamalarından dolayı şımarınca Zeus bu şımarık, ters, ahlaksız, kaba ve kendini akıllı ve güçlü sanan aptallar ordusuna, kendilerini bir yola soksun ve incelsinler diye az çok vücutça kendilerine benzeyen ama aslında kendilerinden farklı bir varlık göndermiş; “KADINLAR”** diyerek konuştu.

Kral Kaunos kendini merakla dinleyen yağmur ve Geçici Derviş’e dönerek kadının nasıl yapıldığını anlatmaya başladı;

“Zeus sanatkar bir tanrı olan ve dahice eşyalar yapan bir tanrı olan oğlu Hephaistos 'a bu işi havale etti. O da toprak ve suyu çamur haline getirerek, kadın şeklini oluşturdu. Kalbine başkalarına uzaktan hoş, parıltılı, göz alıcı, büyüleyici romantik; yakınına gidince ise "dışı seni, içi beni yakar" türünden kor halinde ateş yerleştirmiş. Tüm tanrı ve periler ona o kadar çok özellik, güzellik ve hediyeler vermişler ki adı Pandora (tümüyle armağan) olmuş. Afrodit ona vücut modelini ve güzelliklerini, Athena ince ve süslü elbiseler ve bunları giyme hevesini, Hermes ise onun kalbine ihanet, kıskançlık ve aldatıcılık tohumlarını atmış. Zeus ise onu insanlar arasına göndermeden önce bir kutu vererek, bu kutuyu kendisi izin vermeden açmamasını söylemiş. O

yeryüzüne gönderilirken, ateşi dolayısı ile akli tanrılardan çalarak, insanlara kazandıran Prometheus' un kardeşine yollanmış. Bu sırada Prometheus kardeşini uyararak, Zeus'un göndereceği hediye almamasını, aksi takdirde bu varlıklara uygun davranılmadığında, yeryüzünde bu varlıkların intiharlar, katliamlar ve savaşlara yol açacağını söylemiş. Ama Prometheus' un kardeşi gördüğü güzellik karşısında her şeyi unutarak, onu erkeklerin dünyasına götürmüş.

Bu güzellik abidesi de yeryüzüne indiğinde içindeki merakını yenememiş. Açılması yasak olan kutuyu açivermiş. Kutu açılır açılmaz içinden acı, şehvet, yalan, ihanet vb. her türden dert bir anda tüm dünyaya dağılıvermiş. Bu sırada olayın korkunç şokundan kurtulabilen Pandora hemen kutunun kapağını kapatabilmiş, ancak kutunun içinde sadece ümit hissi kalabilmiş”

“İyi güzel de, bize sen mitolojinin kadınlarını anlattın Kaunos ya senin kadınların” diye sordu yağmur...

Kral Kaunos adeta yarasına basılmış gibi derin bir “Ahhh” çekti ve sözlerini sürdürdü; **“Biliyorsunuz ki ben kadından yana talihsizim. Kız kardeşim Byblis’in bana yasak bir aşk duyması ile hem ondan, hem dünyadan hem de kendi kalbimden gerçek aşkı bulmak için kaçtım. Karya’ya geldiğim günden bu yana nice kadınlar gördüm, nice aşıkların Ölemez’in zirvesinden aşkı uğruna kendini yalçın kayalıklardan aşağıya bıraktığını izledim. Sonunda kadınlar ile ilgili bir karara vardım ki, kadınlar erkeklerin ağıt, gözyaşı ve keder yanlarıdır”**

“İnsan yaşam süresi boyunca kendini tamamlamaya çalışır. Ancak kendini tamamlama işini aklın serkeşliğine bırakıp kalbin itminanı terk ederse bu bütünleme ve tamamlama ameliyesi kabre gidinceye devam eder” diye söze başladı Geçici Derviş ve aklının yettiği kadar kadını anlatmayı sürdürdü;

“İnsanın muamması yaratıcının yaratılış şifresinde gösterdiklerinde değil göstermediklerindedir. Bundan dolayı yaratıcıyı tanımak ve ona ulaşmak istiyorsan şifrede gösterdiklerine değil göstermediklerine bakacaksın. Bu şifreyi çözerken kadın onun yardımcısıdır. Mecnun Leyla’sı için çöle düşerken, Ferhat Şirin’i için dağları delirken, Kerem Aslı’sı için 32 dişini çektirirken aslında yaratılış şifresinin peşindedir. İnsan kainatın muntazam düzeni içinde dalgalanan bir zerre olduğunu zanneder. Ama idrak ve ferasetini vahiy ikliminde aydınlatıp eşyanın hakikatına müttali olunca, o düzen içinde muntazam icat edilmiş zerrelere kendi içinde hareket ettiğini anlar. Bu noktayı yakalayınca da aşık olduğunu zannettiği kadından vazgeçip gerçek aşka ulaştığını düşünür. Ama önünde Cemallullah’a kadar uzanan koskocaman bir yol vardır”

“İlginç sözler ettin Derviş ama senin söyleyeceğin sanki bu kadar değil” diyerek söze girdi yağmur...

Yağmur’un kendisine yol açtığını anlayan Geçici Derviş kadını anlatmayı sürdürdü;

“Akıl denklemleri başka, aşkın fermanı başkadır. Akıl itidalli davranır. Korkar, çekinir, ürker. Aman der. Halbuki aşk öyle mi? Bırakıver kendini, ne olacaksa olsun deyip sebepleri yok sayar. Aşk adamı dağıtır, dağıtırken kadını kullanır. Aşk hem adamı hem kadını yorar, yıpratır harap eder. Ama bu da güzeldir. Bütün defineler, hazineler, güzellikler harabelerde olur. Vuslata ermek için harap edilmiş, örselenmiş ve kadına olan aşkın sınırlarının dışına taşmış bir kalbe ihtiyaç vardır.”

Allah Adem’i sıkı sıkı tembihlememiş miydi? “Ey Âdem, sen ve eşin cennette oturun, ikiniz de ondan dilediğiniz yerde bol bol yeyin, fakat şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz” derken akıl ile aşkı birleştirmeyi tavsiye etmişti ama hırpalanıp yeryüzüne inmek kalbi harap edip yaratıcının

istediklerinin yerine getirerek Cennet'e geri dönmek vardı Adem'in kaderinde...

Ve kadın üzerine söyleyeceklerine son bir cümle ile nokta koydu Geçici Derviş;

“Aşk bir seyrü seferdir. Bu yolculuk kadınla başlar. Bu yolculukta insan tepeden tırnağa tımar olur. Sonunda ya şehvetinin kurbanı olur. Ya da ilahi vuslat havuzunda buzdan nefsini eritip ilahi aşkta yok olur. Yolun sonunda artık kadın yoktur”

“Kadınlar benimle temizlenir, benimle kirlenir” diye anlatmaya başladı Yağmur;

“Cima eder, bedenine suyu alır paklanır, üstünde kalanı benimle temizler aklanır. Doğumda sancı çeker. Sancısını çekerken sancısından kurtulmak için yine bana muhtaçtır. Yepyeni ve taptaze bir canlı için benden yardım ister. Yeni zuhurla göğsüne ben inerim. Bazen tatlanır, bazen ekşir, bazen acırım. Ama suyum ben, benden beslenir.

Rahmet olur yağarım, biraz fazla gelince önce kadınlar dertlenir. Saklanırım bulutların ardına, sükunete bürünür gece olurum ilk önce kadınlar sızlanır. Dere olur akarım, şelale olur çağlarım. Deniz olur azamete bürünürüm. Sel olur insan boğarım. İlk önce yine kadın ağlar. Kururum toprak ağlar, ben ağlarım, toprak çağlar. Su olur, kan olurum, bebek olurum kadının gözünde yaş olurum. Çocuk ölür. Kadının gözünde kuruyan yaş yine ben olurum. Ölüm olur teneşirde yine ben olurum. İftarda beklenen, kuraklıkta gözlenen, sağanakta dinsin istenen hep ben olurum”

“Son cümle” dedi Yağmur;

“Bütün nebatatın elbiselerini ben taşıyım. Can benimle gelir, benimle gider. Gelirken rahmet olurum. Giderken sel olurum. Kadın sevinçten ağlayınca, kavuşup barışınca benden iyi yokken, ölümde kederde ağlayınca neden sancı olurum. Kadın muammasını ben çözemedim. Rahmet olur dururum ama kadına karşı mağdurum” diye son noktayı koydu Yağmur...

“Benim kadın üzerine diyeceğim birkaç cümle daha var” dedi Geçici Derviş ve şöyle devam etti;

“Ne dersek diyelim, bizi tek nefisten yaratmış rabbimiz...Ruh ufku yönüyle eşini bulmuş ve susuzluğunu gidermiş insanoğlu için kadın cennet hurilerinden bir huri, yuvası da Firdevs’ten farklı değildir. Kadın erkeğin gölgesi gibidir, kovalarsanız kaçar, kaçarsanız kovalar. Kadını güzel yapan yaratıcıysa, sevimli yapan ihtimal ki şeytandır”

DOĞUM

“Şüphesiz Biz insanı, karmaşık olan bir damla sudan yarattık. Onu deniyoruz. Bundan dolayı onu işiten ve gören yaptık” İnsan suresindeki bu kutsi beyana dikkat çekerek söze başladı Geçici Derviş, **“Yaratıcı, yarattığı her şeyi en güzel yapan ve insanı yaratmaya çamurdan başladı. Sonra özümüzü basbayağı adi bir sudan yaptı ve biz bunu aynel yakın bilmemize rağmen bir türlü gurur ve kibrimizi aşarak ben demekten vazgeçemiyoruz”** dedi.

Yağmur yaratılışın insani ifadesi olan doğum hadisesi ile ilgili olarak söyleyeceği çok şey varmış edası ile sözü aldı, **“Benim için övünülecek bir mesele mi yoksa utanılacak bir konu mudur? Bilmiyorum ama insanın benden yaratılmış olması konusunda garip bir düşünce içindeyim. Su parçasından yaratılmışım derken insan beni küçümsüyor. Kuran erkeklik ve dişiliğin, ‘rahme dökülen meniden’ yaratıldığını söylüyor. Oysa bilim adamı sıfatında olanlar cinsiyet tespitine kalkıştılar. Cinsiyet anne hücrelerinden değil, babadan gelen meniden belli oluyor. Yani sudan...İnsan dünyaya gelirken yaşadığı büyü mucizeye bakmadan zaten bir damla suydum deyivermiyor mu? Halbuki insan meni denilen suyun tamamından bile değil, çok küçük bir parçasından yaratılıyor. 250 milyon adet su tanesinden bir tanesi kadını**

hamile bırakmaya ve insanın yaratılış serüvenine start vermeye yetiyor da artıyor bile... Buna rağmen hala insanoğlu neden ben demeyi bırakamıyor”

Yağmur yaratılıştaki ince ayrıntıyı anlatmayı sürdürdü; “İnsanın ana malzemesi benim, bundan dolayı benim diyeceğim çoktur. İnsan çoğalma için bir araya gelince erkekten gelen su damlasının içinde neredeyse 250 milyon küçük su damlacığı vardır ve bir tuz tanesinin yarısı kadar bile olmayan yumurtaya varıncaya kadar devam eden yarışta ancak 1000 tanesi yumurtaya ulaşır ve yaratıcı dilediyse bunlardan yalnızca bir tanesi kabul görür. Yaratıcı kutsal kitabında bunu, ‘İnsan, ‘kendi başına ve sorumsuz’ bırakılacağını mı sanıyor? Kendisi, akıtılan meniden bir damla su değil miydi?’ ifadesi ile ayan eder. Yumurtaya ulaşan bu su tulumbacığı sadece bir damla su da değildir. Aksine erkekten gelen meni farklı sivilardan oluşur. Bu sıvının içindeki en önemli madde spermin yumurtaya ulaşıncaya kadar harcayacağı enerjiyi karşılayacak olan şekerdir. Tabir yerindeyse roketin yakıtı gibidir. Meninin içinde bir diğer farklı sıvı ise yol üzerindeki asitleri ortadan kaldıracak ve kayganlığı sağlayacak bir yapıdadır. Ve yaratıcı bunu ifade ederken, ‘Karmakarışık’ bir sıvı tarifinde bulunur.” deyince sözü Kral Kaunos aldı; “Spermin hangi yolu izlediğini ya da hangi vasıfları taşıdığını bilmiyorum. Bildiğim bir şey var ki, doğum tanrıçası Egeria ya da Roma’dan bizzat gelen diğer bir doğum tanrıçası Nascio’nun beni babam Miletos’un kucasına verildiğim günü anneannem Leto anlatmıştı bana, kız kardeşim Byblis ise dedem Apollon’un kollarındaydı. Doğduğumuz gün babam tanrılar adına onlarca keçiyi kurban etmiş ve kanlarını Dalyan deltasına akıtarak Akdeniz’i ala boyamış. Benim merak ettiğim ve adını koyamadığım şey ise kız kardeşim Byblis ve beni annemin yumurtalarında birleştiren su tanesinin hal ve tavrıdır. Byblis’i bana aşık eden ve hayatımı karartan su taneciği nasıl bir yol izledi de

böylesine hayatımı zindan eden bir yaşam ile karşılaştım” sorusu ile cümlesine nokta koydu.

Söyleyecekleri bitmemiş gibi Kral Kaunos nokta koyduğu cümlesini sürdürme ihtiyacı hissetti;

“Tam 4 bin yıldır bir yandan Ölemez’in üzerinden Akdeniz’e diğer yandan Namnam’ın derinliklerinden Anadolu’ya bakarım. Nice doğumlar gördüm ama gördüğüm bir doğum var ki her zaman beni hayretler içinde bırakmıştır. Sargasso Denizi’nden 6 bin kilometre kat edip Namnam’ın derinliklerine gelen ve burada sarı yılan balığına dönüşerek doğum yapan yılan balıklarının doğumunu çözemedim. Bu deltada ve ormanlarda binlerce insanın, hayvanın ya da yağmurun gelişi ile birlikte doğumlarını hızlandıran nebatatın doğumlarını izledim. Mezarıma yuva yapan arıların doğumunu gördüm ama yılan balıklarının sırrına eremedim”

Geçici Derviş hala hayatını sürdürdüğü için bir kez daha girdi söze;

“Her kadın doğumun acısını iliklerine kadar yaşar. Her doğumda bir daha asla der ama kendinden bir parça olan bebeğini kucağına aldığı andan itibaren yeni bir çocuğun, yepyeni bir doğumun hazırlığına girer. Doğumla da işi bitmez, uykusuz kalır, susuz kalır, aç kalır ve kendinden çıkan parçayı büyötmek için yemez yedirir, içmez içirir. Bazen kadın kendinden çıkan bu parçanın elinde ihanete uğrar, hatta canını bile verir. Ne zaman yaşanmış bilmiyorum ama bir gün savaş meydanında bir kadın çocuğunu kaybeder. Başka bir kadında aynı şekilde kaybettiğı çocuğunu ararken, evladının cesedine ulaşır. Bir türlü kaybını kabullenemez. Bulduğu ilk çocuğa da benim diye sarılır. Gerçek anne

çocuğun kendisine ait olduğu ısrar edince olaya bir akıl kişi el koyar. Meseleyi çözmek için bulduğu yolu kadınlara teklif eder. İkinizde çocuğunu kendinize ait olduğunu söylüyorsunuz, öyleyse çocuğu ortadan ikiye bölüp aranızda paylaşacağım deyince gerçek anne, ‘Aman der, onda kalsın çocuk’ deyince akıl kişi çocuğun gerçekten kime ait olduğunu anlar ve çocuğu gerçek sahibine teslim eder. Çünkü hiçbir anne çocuğunun gözleri önünde parçalanmasını kabul etmez”

Rahmet yeniden sözü aldı ve başka bir doğumdan söz etmeye başladı;

“Kuran’ın doğumunu bilir misiniz? Cebrail, Ramazan ayı içinde Kadir gecesinde getirir Kuran’ı muhatabına, Ramazan Kuran’ın doğum ayıdır. Bu ayda ibadetleriniz artar, kulluklar zirveye tırmanır. Zirveye giden bu yolda, ruhun doyurulması ve yeni bir doğuma hazırlanması için beden aç bırakılır. Bırakılır ki, beden terbiye olsun. Bu terbiye içinde Kuran yeniden nakş edilir ve beden bir kez daha tadilata girip yepyeni bir inşa ile dirilir. Sudan yaratılan insan, beden ve ruhun birleşmesinden müteşekkildir. Ama kadını doğum sırasındaki sancısı ilginçtir. Bazen kendi aranızda uydurduğunuz bir şey var ey insanlar, kadını cennetteki yasak meyveyi yeme konusunda ilk baştan çıkan olduğunu ve bundan dolayı doğum sancısına layık görüldüğünü söylüyorsunuz. Hayır asla, yasak meyvedeki günah ortaktır. Doğumu buna karıştırmayın”

Söz yeniden Eren’in mekanından ovayı süzen gözleriyle Toparlar ve Yeşilköy üzerinden yayla yoluna kadar uzanan Geçici Derviş’e geçti. Derviş, kimse yokmuş gibi davranarak, tıpkı Peacefull Warrior filminde jimnastikçiye tamirhanenin kapısında tüm sesleri nasıl duyduğunu anlatan Nick Nolte gibi bir an Ağva tepesinden tasarrufunu sürdüren bir diğer ermişin sesi ile irkildi.

Geçici Derviş doğumu biraz fantastik hale getirmek için, anne karnına doğru giden yolculuğu ilahi kelamla anlatmaya başladı;

“Yaratıcı, insana ilk hitabında ‘Yaratan rabbinin adıyla oku. O insanı bir Alak’tan yarattı” Alak ilahi beyanın dili olan Arapça’da bir yere asılı duran anlamındadır ve insan annesinin rahmine asılı durarak yolculuğa başlar.

Sonra yine ilahi beyanın ifadesi ile Bir çiğnem et parçası ve akabinde ise kemiklere et giydirilir. Sonrasında ise insan anne karnında evreden evreye geçirilir”

“Ama” dedi Geçici Derviş en büyük doğum Efendiler efendisinin doğumudur dedi ve büyük doğumu tek cümle ile anlatıverdi;

“O doğunca her şey sükut etti ve her şeye nur geldi”

Yağmur son noktayı koydu;

“Sadece O’nun nurunu parlatmak için yaşıyorum...”

AKIL

Geçici Derviş, akıl üzerine konuşmak için sesini tazeledi ve akıl mı? Aşk mı? Diye sordu. Sorunun cevabını bulmak için yağmur ve Kral Kaunos bir kez daha pür dikkat kesildi;

Akıl dedi derviş, geleceği düşün derken, aşk ne geleceği; Azrail ile ne zaman karşılaşacağını belli mi? der. Akıl anlık mutlulukların sonu olmadığını söyler dururken, aşk anı yaşaman için tepene biner. Akıl kaybedeceklerini hesaplamanı söylerken, aşk gemileri yak diye ateşi eline tutuş verir. Aşk akli başından almak için bir yerlerde çoktan pusuya yatmışken, akıl aman der. Akıl huzur, sükunet diye yalvarırken, aşk oturduğu yerden atılıp, macerasız bir hayatı otların da yaşadığını fısıldar durur. Aşk akıllı insanların değil, tutkularıyla yaşayanların arkalarında iz bıraktığına yemin üzerine yemin ederken, akıl zarardan uzak dur diye feryadı figan eder. Akıl yaşının adamı ol diye öğüt verirken, aşk içindeki çocuğu öldürme öğüdüne sarılır. Aşk başkaldırıya çağırırken, akıl doğru yol diye çağırır. Aşk ruhunu bile çıırılçılak bırakmanı isterken, akıl sayısız tehlikeyi önüne koyar ve sen ya akli seçersin ya da aşkı...

Geçici derviş bunca karşılaştırmadan sonra, büyük bir üstadın bir ifadeleri ile gidilecek yolu belirledi;

Akıl akıl olsaydı adı gönül olurdu

Gönül gönlü bulsaydı bozkırlar gül olurdu...

Yağmur, Geçici Derviş'in suskunluğu üzerine sözü aldı ve devam etti;

Akıl, marifetle bir bütündür. Marifet, akıl için hem ihtiyaç hem de yaratılışına uygun bir beslenme kaynağıdır. Marifet kaynağına ulayan akıl, bedenini en alçaktan zirveye taşır. Çıktığı noktadan bedeninin tüm anlarını mütalaa eder. Duyup hissettiği ile kazandıklarını çarpar böler, çıkarır toplar, biriktirdikleri ile döner ve yaratıcısına şükreder.

Bazen de, dağıtır kendini heva ve hevesine kanar ufkunu bulandırır. Eğer akıl oysa, döner dolaşır hemen Ruh-u Seyidil-Enam'ın vesayetine sığır. Eğer zirveyi tutmuşsa gönül gözünü O'nun ufkundan ayırmadan kazandığı mevkiyi korumaya çalışır.

Ben gökten inerken gözler dururum. Akıl yaratılış itibarıyla hep yaratıcısına açıktır. O'nu arar, nefesine yenilmemişse, gönlünü aydınlatan ışığın peşinde döner durur. Dünyaya olan ilgisini eksilince, içine düştüğü marifet mahzeninde aşk ile sabah akşam, kalbin emdiği memeden süt emmeye başlar.

Akıl ne zaman ki ruhu çözmeye kalkarsa başı belaya girer. Çünkü, ruh varoluş yönüyle meleki bir tavır sergiler, sırdır o...

Aşk ne zaman kalbin letafini anlarsa, belli ölçüde tırmanışa geçer. Hatta tasavvur ufkunda zirveye vardığını zanneder.

Geçici Derviş, Kral Kaunos'un söz almadığını görünce bir kez daha konuştu;

Tarih boyunca her devri daimde, hemen her zaman, yaratıcının söylemine alakasız kalan aklını da, kalbini de, ruhunu da kaybetmiştir. İnsan kendi ışığı ile yol almaya kalktığında, ateş böceğinden farkı yoktur. Ne zaman ki yol işaretçileri olan elçilerin aydınlattığı ziya ile gönüllerini doldurmuşsa, aydınlanmış, aklı yol bulmuş, cismaniyet ve madde kendi sınırlarına çekilmiş, fizik de, metafizik de yerine çekilmiştir.

Mevlana'nın deyimiyle, "akl-ı mead", 'akl-ı meaş' ve 'akl-ı türabi'nin önüne geçmiş; işte o zaman, yeni bir kalb ve kafa

izdivacı gerçekleşerek yepyeni bir başlangıç yaşanmıştır. Bu yeni başlangıç, varlığın yeniden yorumlandığı ve her şeyin yeniden hakiki sahibine teslim edildiği ve insanın akılla savaşında i çekimlerinde kurtulduğu an olmuştur. Ne zamanki insan yaratıcıdan gelen ışığı kaybetmiş, akıl ihmale uğramış, özel manasıyla makul olan devre dışı bırakılmışsa, çarpıklıklar ortaya çıkmıştır. Bütün denge ve sistemlerde alt-üst olmuştur.

Kral Kaunos bu alt-üst oluştan sonra akıl üzerine hasbihale katılmak ihtiyaını hissetti ve söze başladı;

Benzerlik ve farklılıklar aklın alet çantası gibidir. Meseleyi aydınlatmak için sizden biri olan Mevlana'dan bir hikaye anlatmak gerekir;

Bakkallık yapan bir adamın dükkanında insanlarla konuşabilen onları gülümseten ve insanları konuşmasıyla şaşırtan bi tuti kuşu var. Bir gün bakkal aceleyle eve gider tuti yalnız kalır bu esnada dükkana kedi girer ve tuti korkar. Pırlar ve yukarda ki glyaağı şişelerinin oraya konmak isterken glyaağı şişesini devirir. Bakkal dükkana gelip koltuğuna oturduğuanda üstü başı yağ olur. Yukarıya baktığında tutiyi görür sen dktn değil mi der ve tutiyi yakaladığı gibi, tutinin kafasındaki bütün tüyleri tek tek yolar. tutinin canı çok yanmıştır o günden sonra bir daha konuşmaz. gelen müşterilere laf atmaz. Gün boyu somurtur. Bir iki derken dükkandan müşteriler eksilmeye başladığında bakkal yaptığı hatanın farkına varır. tutiyi konuşturmak gönlünü almak için tutinin sevdiği erezlerden alır fındık fıstık Antep fıstığı ama tuti. bi türlü konuşmaz. Bir gün tuti gene miskin miskin somurtarak dışarıya bakar birden kapının önünden kafası kel cas cavlak biri gelir tuti birden gülmeye başlar ve sende glyaağı şişesini dktn seninde kafadaki tüyleri yoldular der ve konuşmaya başlar. tuti kendi başına gelenle kel adamın arasında benzerlik kurmuştur. Bir şeyin algılanması bir benzerliğin bulgulanması ile olur.

Akıl yol bulacaksa benzerine bakar. Eğer insan kendini bilecekse, yaratıcısına bakmalı, ama ben bunu çözemedim...

Geçici Derviş, Yağmur ve Kral Kaunos uzun bir sessizliğe bürünürler. Aradıklarının ne olduğunu bulmanın keyfinin yanı sıra, nasıl bulacaklarının endişesi ile adeta nefes almadan suskunluklarını sürdürürler.

Yağmur bir kez daha sözleri efendi etmek ve aklın yoluna sokmak, meseleyi hizaya getirme adına söz aldı;

“O akıl ki. Onun bağı vardı. O parça akıldır. Akıl, eğer parçasından kurtulursa tam akıl olur”

Kral Kaunos, yağmurun sözünü üzerine sesli düşündü;

Acaba eşyanın insan zekasını hapseden zincirlerinden mi söz ediyorsun? Eşyanın aklına (bağlarına) sarılmış insan zekası, eşyanın ve maddenin zaaflarına mı bulaşmış oluyor?

Bu kadar kafa karışıklığından sonra Kaunos bu kez diğer ikisinin duyamayacağı şekilde söylendi;

“Akılla, gönlünü dengede tutabilmektir mutluluk” “Aşkla terbiye edilmeden akıl bencillikten kurtulmaz”

Geçici Derviş, bu kadar karanlık kalmış noktayı aydınlatmak için ortaya seslendi;

“Akıl ve tedbiri iki şey bozar; biri acele iş, öteki de olmayacak şeyi istemektir. Bu noktada eşyanın sırrını çözen aklını atar kurtulur. Ondan sonra tedbirde yoktur”

Fantastik konuşmayı seviyordu Kral;

“Akıllılar dövüşmeden önce kazanırlar, cahillerde kazanmak için dövüşürler” demiş Zhuge Liang dedi. Ama diyerek Schopenhauer’in, **“Çok insan kafaları olmadığı için kafayı bozmuyor”** sözünü de eklemeyi ihmal etmedi.

Akıl üzerine üçünün de diyeceği çok şey vardı. Biri evvelden beri yağıyor, diğeri binlerce yıldır: Ölemez’den Namnam’a esen yelin üzerine tezgahını kurup akıl dokurken, diğeri Ladikli Ahmet Ağa’nın yörüngesinde kendine yer arıyordu.

Aslında üçü de akıllı çoktan çıkarıp atmıştı. Deli ile veli arasında bir yerde tutunmak için çıkarıp attıkları aklın denge mihengine başlarını vuruyorlardı.

Yağmur gökyüzünden aşağı doğru gelirken kazandığın tecrübelerle;

“Sonradan söylediğine pişman olmayacağını sözler etmek istiyorsan, akıl ile sohbet edeceksen ne konuştuğuna değil, kiminle konuştuğuna bakacaksın. Böyle yapmazsan, her bildiğini söyleyen aptal durumuna düşersin”

“Aptal değil mi?” diye sordu derviş...

Akıl malın en kıymetlisi ama, en önce çıkarılıp atılacak olanı aynı zamanda...

Yağmur dervişin sözünü bir şeyler ekleme ihtiyacı hissetti;

“Sadece tecrübelerle bir şey öğreniriz, akıl yoluyla hiçbir zaman her şeyi kavramayız”

Derviş devam etti;

Akıl aslında, zekanın imanla nurlanmış hali, yoksa tek başına beş para etmiyor. Akıllan görmek, kalple işitmek gerek...

Akıl gayri şahsidir. Hayatımız ve kalbimiz birdir.. ama zihnimiz her an bizi terk edebilir. Ondandır düşünceler dünyasında başı boş gezer durur. Aklımız elbise giymeyen, gıda almayan, uyku bilmeyen, arzuları olmayan, sevgi, nefret ve üzüntü duymayan, hayatın cilvelenmelerinden habersiz bir zahiddir. Akıl kanun arar, bulduğunda da kelimelere nasıl hakim olacağını öğretir cahil insana...

Aklı boşalttın mı, artık çelişkiye düşmezsin. Yaratıcı insana akıllı verir ama kullanma kılavuzunu bulma işini kendine bırakır. Akıl her şey olduğunu zannedecek kadar hiçbir şey; hiçbir şey olduğunu bilecek kadar her şeydir. İnsan ancak kendisinin yerini, en aşağı kendisi kadar doldurabilecek bir başkasının bulunduğunu kabul ettikten sonra akıllanmaya başlar. Düşünen insanın en güzel mutluluğu, anlayabileceğini araştırmak ve akıl erdiremeyeceğini olduğu gibi kabul etmektir.

Geçici Derviş çok konuştuğunu düşünüp, Gökgedik'in gölgesinin vurduğu ahşap köşke doğru birkaç adım geri çekildi.

Geçici Derviş ve yağmur Kralın ilahi kelamı nereden bildiğini sorgulamadan onu dinlemeye başladılar;

Akıl, eşyanın güzelliği, çirkinlik, kemâl ve noksaniyle ilgili sıfatını idrak eden özelliktir. İki hayırdan daha hayırlı; iki şerden daha az şerli olanını idrak etmekten ibarettir. Akıl insanoğluna verilmiş manevi bir kuvvettir. İnsan bu güç ile gerekli ve nazarı bilgileri elde eder. Bilgiyi elde eden güç İslâm'da insanı mükellef kılan akıl gücüdür. Bu güç insanda ana rahminde cenin* iken oluşan özelliktir. Bu erginlik çağına gelince gelişir ve gittikçe olgunlaşır. Bu da, zarûriyyâtı anlayan güçtür. Bu güç ile elde edilen 'bilgi'ye gelince yerine göre kullanılmadığında akılsızlık özelliğini taşır.

Kral yüzünü Geçici Derviş ve yağmura dönüp;

Kitabınız; **"Onlar sağır, dilsiz ve kördürler. Zira akletmezler"** demiyor mu? deyiverdi.

Peygamberinizde, **"Allah, akıldan daha yüce bir mahlûk yaratmamıştır."** ifadesiyle insanoğlunun sahip olduğu aklın doğuştan olduğunu; **"Hiç kimse kendisini hidâyete götüren ya da tehlikeden alıkoyan akıldan daha faziletli bu özellik kazanmamıştır."** Demiyor mu diye ekledi.

Doğru dedi derviş; **"Her yolcunun bir çadırı var, inananın çadırı da aklıdır"** dedi.

Akıl adına söylenecek sözler azaldı.

Kral bu kez mitolojiye döndü. Athena, akıl tanrıçasıdır. Aynı zamanda, sanatın, stratejinin, barışın ve savaşın da... Romalılar onu Minerya diye bilir. Onun kalkanında Medusa'nın başı var. Bu kalkanın adı da Aegis. Bu kalkanla nice orduları yendi...

Kral son sözü söyledi;

"Akıl kalkana benzer, bazen insanı korur, bazen de döner insanı vurur..."

Üç akil, yerlerinden yavaşça doğruldular ve geceyi geçirmek üzere Ölemez'e doğru ay ışığında yürüdüler.

Arkalarında ise sadece Eren'in gölgesi vardı ve iki gölge üç kişinin kalan sıcaklığında uzun bir sohbete başladılar.

Geçici Derviş geriye doğru bakınca Eren'in gölgesinin yanında Ladikli Ahmet Ağa'yı görüverdi!

Derviş, sadece iki gölgenin duyabileceği şekilde seslendi;

**Arıyız biz gezeriz biz
Çiçek, çiçek biliriz biz
Arı da biz, balda biz
Devran, devran gezeriz biz...**

ÖZGÜRLÜK

Geçici Derviş Sandraz’a kadar uzanan ufku karaya çalan koyu kahve gözleriyle gezdi geldi. Yanına kadar yaklaşan Kral bugüne kadar paylaştıklarının verdiği samimiyetle, ne gördün, neye baktın der gibi gözlerinin içine bakınca;

Sığın dağının ardına gizlenen Marcal’ı görüyor musun? Koca eren Sığın Dede’nin gözlerinden akan yaşla hem dem olan Çiçek Baba’yı gördüm dedi.

Dün gece ona sordum, özgürlük nedir diye acayip bir cevap aldım;

“Kul olmayı becerdin mi, özgürsün” dedi. Sığın Dede’ye sordum aynı soruyu, cevabını Çiçek Baba’dan almadın mı? Kul olacaksın dedi.

Kul olmak aynı zamanda köle olmak değil mi?

Özgür olmak istiyordu Geçici Derviş, kuş gibi uçmak dağa taşla konmak, kaygısız yaşamak...

Sonra rüyasına giren Ladikli Ahmet Ağa’sına sordu aynı soruyu, cevap aynı oldu.

“Evlat kul oldun mu? Kapılandın mı? Köle olmayı becerdin mi? Senden daha özgürü yok. Sen özgür oldun mu da her şey senin kölen olacak. Dağı da, taşı da, suyu da, hayvanı da, bitkisi de sana ram olacak”

Kul olmak dedim, evet kul olmak dedi. Kapıdan ayrılmadan boynuna tasmanın geçirilmesini, kulluğa kabulünü bekleyeceksin. Prangaların ayaklarına, ellerine, boynuna vurulduğunu bilinceye kadar bekleyeceksin.

Tek şart kapıdan ayrılma Yunus gibi, üstüne basıp geçseler de Taptuk Emre'nin bizim Yunus mu dediği gibi, bizim Geçici Derviş mi dedikleri ana kadar kapıdan ayrılma, sonra bir özgür olacaksın ki, her şey sana ram olacak.

Karıncalar Süleyman misali yolundan çekilecek. Ebabil kuşları senin için taşları taşıyacak, Ebrehe'nin ordusundaki filler sana hizmet edecek, Nemrut'un ateşi seni de yakmayacak.

Kapı nerede diye sordu;

Kapı gönlünde be oğul dedi Ladikli Ahmet Ağa, benim gibi ümmiye açılan kapı, senin gibi okuduğunu zannedene daha iyi açılmaz mı? Deyince beyninden vurulmuşa döndü.

Hem okudun, hem cahilsin.

Unut dedi, lafa giren sonradan cemalini göreceği birisi
“Unut, bütün bildiklerini unut ki, gerçeği öğren”

Her şey birbirine karıştı bir anda, biri kul ol diyor, diğeri kapıdan ayrılma, bir diğeri bildiğin her şeyi unut diye sesleniyordu.

Sadece kaygısız olmak, dünyayı aklından çıkarmak ve hücrelerinin sahibine, atomlarını elinde tutan ezeli gücü bulmak istiyordu.

Yol uzundu, çetrefilliydi ve kırk fırını aşması gerekiyordu.

Namnam'ın kıyısına konaklamış olan kurbağaların sesi zaten 2-3 saati geçmeyen uykusunu tarumar etmişti. Kendine göre bulduğu yeni bir yolla Gökgedik'e doğru tırmandı. Kurbağaların sesinin oraya ulaşamayacağını ve birkaç saat uyuyacağını düşündü.

Gökgedik'in en üst noktasına ulaştığı an, Kızlan'dan yankılanan kurbağa seslerinin yeri göğü bir başka inlettğini ve seslerinin daha yoğun geldiğini anladı. Kurbağa sesinden kurtuluş yoktu.

Çam pürçüklerini toparlayarak kendine yatacak bir yer yaptı. Kolunu yastık yapıp uyuma gayreti içinde yere uzandı. Kurbağalar seslerinden kaçmak isteyen Geçici Derviş'in uykusunu bölmek için orkestranın oktavını biraz daha artırıp seslerini daha da yükselttiler. Bütün güçleri ile Ölemez'den, Kızlan'a, Kersele'den Sandraz'a kadar bütün ovayı dolduracak şekilde vıraklamalarını sürdürdüler.

Gün doğmadan yeniden Günlükdöveç'teki mekana döndü. Kurbağalar güneş doğarken seslerini kesip, geceye hazırlanma adına Nannam'ın üzerine yayılmış erboğanların üzerinde uykuya çekildiler.

Uykusuzluktan sendeleyeyen derviş, Habib Onbaşı'nın yaptığı ağaç köşke kendini bıraktı ve birkaç saatlik bir uykuya daldı.

Rüyasında yine Ladikli Ahmet Ağa vardı; Ahmet Ağa ilahi bir beyanı durmaksızın tekrar ederek yürüyordu;

“Rabbinin yarattığı her mahlukat kendi lisanı ile onu zikreder”

Allahhhhhh diyerek yerinden fırladı. Heyecanla geceyi beklemeye başladı. Kurbağalar vıraklamıyordu.

Akşamın olmasını heyecanla bekledi. Kurbağalar korusu tıpkı bir gün önceki gibi, tıpkı ilk yaratıldıkları günden bu yana olduğu gibi, ciğerlerini doldurarak feryatlarına başladılar.

Geçici Derviş üç gün kurbağaları dinledi. Üçünce gece Geçici Derviş yeni bir şey keşfetti, kurbağalar başı boş bağırıyorlardı. İçlerinden biri o muhteşem orkestrayı idare ediyor. Onun sesi ile başlıyor, onun sesi ile duruyorlardı. Arada çeltek sesler vardı ama birkaç dinlemeden sonra onların ritim tuttuğunu hissetti.

Ve 7'inci gece her şey çözüldü, aynı ilahi beyanın tarifi gibiydi kurbağalar vıraklamıyordu;

Kendi lisanları ile yaratıcılarını zikrediyorlardı:

“Ya Darr, Ya Darr, Ya Darr”

Kurbağalar başına gelen zahiren şer görünen hadiselerin aslında öyle olmadığını kendisine hatırlattığını anladı.

Hafızasını zorlayıp yaratıcının Darr isminin ne manaya geldiğini hatırlamaya çalıştı.

Sıkıntı ve zorluk veren şeyleri yaratan demekti Ya Darr...

Dünya da ahrette yarar ve zarar olmak üzere taksim edilmişti. Buna göre cennet saf yarar, cehennem de saf zarardı. Dünyada başa gelen zarar ötelere için yarara dönüşebilirdi. Bu durumda dünyada başa gelen tüm zararlar mecaziydi. Eğer dünyadaki zarar, ötelere içinde zararsa o zaman bu zarar gerçek zarar olarak karşısına çıkacaktı.

Kurbağaların sesini kendine duyurana şükretti ve kurbağaların zikri içinde köşkte rahat bir uykuya çekildi.

Bir kez daha Ladikli Ahmet Ağa rüyasındaydı;

Ağam ben anladım, kul köle olmayı, ben kul olunca, her şeyi benim emrime veriyor. Kurbağalar ile anladım bunu dedi.

Bir başka bakıyordu artık kainata Geçici Derviş, her şeyin sesini duymaya, bitkilerin, hayvanların bir şeyler dediğini ve kendi lisanları ile yaratıcılarını zikrettiklerini artık daha iyi biliyordu.

Hepsinin lisanını öğrenmeli ki, onlarla diyaloga geçebilmeliydi.

Yağmur, Geçici Derviş'e dönerek konuşmaya başladı;

Benden faydalanmalısın. Şu gördüklerin var ya, ağaçlar, hayvanlar onların elbiselerini ben taşıyım. Onların giyinmesine vesile olurum. Özgür olacaksan bana çok ihtiyacın var.

Hadi istersen deneyelim deyip, güneşin önünü kapatan bulutun içinden adeta fışkırarak, Gökova körfezinden başlayarak, Doğuşbelen üzerinden Köyceğiz'e kadar her yere yağmaya başladı.

Yağmur bir yandan da hemen yanlarında ve yaban keçilerinin çok sevdiği kızılçalıyı işaret etti.

Birkaç dakika içerisinde Kızılçalının keçiler tarafından kemirilmiş filizlerinin hareketlendiğini gördü Geçici Derviş, tomurcuklar gözünün önünde hayretle mikron-mikron büyüyorlardı. Az ötedeki böğürtlen meyvelerini doğurmak için sancılı bir süreci yaşıyordu.

Geçici Derviş şaşkınlıkla ve büyük bir hayretle yağmurla gelen acayip doğumu gözlüyor ve gözyaşlarını bu ilahi kerametle yağmura karıştırıyordu.

Artık her şeyin dilini öğrenmenin yolunu bulmuş, kul oldum kul oldum kul oldum diye bağırarak sesini yaratıcısına duyurmaya çalışıyordu.

Yağmur bağırmana gerek yok seni duyuyor demesine rağmen, Geçici Derviş adeta sesini herkes duysun ister gibi daha da güçlü bir sesle;

Kul oldum, kul oldum, kul oldum diye ovayı çınlatmaya devam etti.

Ne olduğunu anlamaya çalışan Kral Kaunos, özgürlük adına söz söyleme sırasının kendine geldiğini anladı.

Özgürlük kendinden kaçıp yine içindeki seni bulmaktır diye söze girdi Kral Kaunos, ilk kaçışım Byblies ile başlamıştı. Asırlar geçti aradan ben hala kaçıyorum ama kardeşimin erguvan renkli gözleri peşimi bırakmıyor.

Hem özgür, hem ölümsüz olmak için kazdırdığım kaya mezarları bile beni Byblies'den gizlemeye yetmedi.

Özgürlük aslında irade özgürlüğü imiş ama sadece yaratıcıyı bulmak için gereken irade, yoksa boğazıma düşen en küçük habbenin idaresini irademe verseler yine serseme dönüyorum.

Senin kitabında, İmran'ın karısı: "Rabbim, karnımdakini tam hür olarak sana adadım, benden kabul buyur, şüphesiz sen işitensin, bilensin." Demişti hatırlıyor musun Derviş deyip devam etti Kaunos, çaresiz değiliz aslında, alın yazımızın büyük bölümü geçmişte kendimiz tarafından oluşturulmuştur. Alın yazısını oluşturduk, bu yüzden değiştirmeye de yardımcı olabiliriz. Ne yaşamın efendisi olduğumuza inanıp küstah ve kibirli, ne de yaşamın kurbanı olduğuna inanıp umutsuzluğa bataabiliriz. İkisinin tam ortası özgürlük...

Alın yazısına duyduğumuz inanç, tüm enerjiyi felç etmesine ve tüm cesareti boğmasına izin veriyorsa battık demektir. Özgürlük dediğin şeye inançsız iman edersen o zaman çaresiz kalırız.

Özgürlük deyip şehvetlerinin ve tutkularının kölesi olmuş kişilerin özgürlüğü nerede? Kendi iradeleri olduğuna inandıkları

şeyi ifade ettiklerinde, acaba bu şehvet ve tutkuların iradelerini mi anlatıyorlar?

Arzulardan kurtulmuş bir özgürlük olmadan, özgürlük olmaz. Tam bir özgürlük yok, zorunlulukta yok. Özgürlük bizim içimize konan tanrısal ruhu ortaya çıkarınca özgürlük olacak.

“İki nokta arasında bir nefeslik çiziyiz, kah ölümeye soyunup, kah doğuma giyiniyoruz deyiverdi” Geçici Derviş...

Tüm yolumuz boyunca, gerçekten yapmak istediğimiz şeyi yapmak için, iki yol arasından birini seçme şansına sahip olacağımız herhangi bir nokta var mı diye sorabiliriz. Özgürlüğümüz, bir eylemle diğeri arasında seçim yapmakta özgür olduğumuza, ama bu eylemlerden ortaya çıkan sonuçlar arasında seçme özgürlüğümüz olmadığına dayanır diye sürdürdü sözlerini...

Yağmur noktayı koymak için bir kez daha söze girdi;

Siz insanları anlamıyorum, Özgürlük kalbinizde, Yüksek Benliğinizde, var, Kader ise yüzeysel yaşamınızda, yani kişiliğinizde. İnsanoğlu, tüm bu varlıkların bir bileşimi olduğu için, ne mutlak bir kadercilik, ne de mutlak bir özgür irade tutumu tümüyle doğrudur ve görünen yaşam da, özgürlük ve kaderin bir bileşimidir... Hiçbir eylem, tümüyle özgür ya da tümüyle kadere bağlı değildir; her şey, bu karışık çift karaktere sahiptir.

Yaptığınız her hareketin ve başınıza gelen her olayın, her açıdan önceden kararlaştırılmış olduğunu anlasaydınız özgürlüğün düğümünü Büyük İskender gibi bir vuruşta çözecektiniz ama...

Ama deyip hatimeyi koydu;

Farklı olma hakkımızı yitirdiğimizde, özgür olma hakkınızı kaybettiniz, Açılmamış kanatların

büyüklüğü bilinmez. Kanatları altınla kaplı kuşlarda uçamaz, atın ağırlıklarınızı da özgür olun insanlar...

Geçici Derviş, yine kendi kendine söylendi;

Ladikli’si de, yağmuru da aynı teranede;

At ağırlıkları özgür ol gitsin...

DÜNYA

“Dünya, dünya yalan dünya beni benden aldın dünya” diye söylendi Geçici Derviş, sonra ilahi beyanı açıp tehafül etti. Yakın olmak manasını taşıdığını görünce şaşırdı. Hem dünya denilen şeyle imtihan olunuyor, hem de yakın olmak gerekiyordu. Bir kez daha karıştırdı ilahi beyanı, hep yakın manasını taşıyordu. Demek dünya yakın ise, ahret son demektir. Yıldızlarla süslenen geceye uzun uzun baktı, yakın ilan edilen süreyanın üzerinde gözlerini gezdirdi, bir mana ile dünyanın ötesine bakıp dünyanın zıddı diye biline ahreti gözlemek istedi. Perdelerin kapalı olduğunu gördü.

Gecenin sessizliğini ısrarla bölen kurbağaların, “Ya Darr”ları geceyi parçalayıp, köşkün içini dolduruyor ve arz ile dünyayı ayıran gök kubbeye çarpıp sağır kulaklara dolmaya çalışıyordu. Belki de ilk kez İbrahim (A.S) hakkıyla baktığı kameri gözledi. Kendi kendine konuşmaya devam etti. Çünkü gök kubbe sakın bir şekilde dinleniyor uzun zamandır dostu rahmetten parıltılar alamıyordu. Gerçekten de ahret bizim için dünyadan daha da hayırlı diye söylendi. Sanki dostu rahmet, hasretini hissetmiş gibi davrandı gecenin soğukluğu içinde bir anda yıldızlar çekildi, hava karardı, rüzgar bir kez daha ulu kayınları zikrettirmeye başladı ve birkaç damla yağmur, çam ağaçlarının iğnelerini aşarak, köşkün üzerindeki sergiyi ıslatmaya başladı.

Çok şükür dedi, Geçici Derviş, uzun zaman olmuştu hem dem olmayalı, hoş geldin rahmet diye göğе doğru seslendi.

Demek dünyaya kadar geldin dedi Yağmur birkaç damlası ile ve beyanını sürdürdü diyecekleri var gibi;

Bir dedi;

Dünya ehline dayanma...

İki dedi;

Dünya şehvetlerine meyletme...

Dileseydi, göğü yükseltirdi ama örtü olsun diye üstünüze, burada dur emrine uydu diyerek, biraz önce inmeye başladığı göğü işaret etti.

Dünyanın ziynetine aldanma Derviş dedi yağmur ve devam etti;

Aldanırsın ha, aldanırsın diye sıkı sıkı tembih etti. Sonuçta ona meyleden herkes aldandı. Üstadın öyle demiyor mu?

Eyvah aldandık, şu dünya hayatını baki sandık...

Sakin sanma ha Derviş, sakın...

Gölün bataklık kısmından gelen kamış sesleri ile, Derviş ve Yağmur o tarafa doğru yönelince Kaunos'un kısa adımlarla kendilerine doğru geldiğini gördüler.

Sanki başından beri oradaymış gibi Kaunos söze girdi;

Geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratan O dur, bunların hepsi bir yörüngede dönüyor. Demiyor mu kitabın Derviş, o dönüş içinde dünya nedir ki?

Benim kadar bu dünya hanesinde gezen, dolaşan, bunun içindekilerden benden daha fazla kaçan birisi daha yoktur. Dünya denen bu hanede, keyif adına alınması gereken her şeyin tadına baktım.

Kadınlar, içkiler, eğlenceler hepsini gördüm. Senin Allah'ına bende inandım ve tat denilen her şeyin aslında zehir olduğunu gördüm. Gördüm ve kendimi dağlara gömdürüp, bulunmak istemedim.

Derviş dünya için söylenen en kutlu beyanların bulunduğu ilahi beyanı bir kez daha açtı;

O da bir yol tuttu, sonunda ancak güneşin battığı yere kadar ulaştı ve onu kara çamurlu bir gözede batmakta buldu, yanında bir

kavim gördü. Tıpkı bundaki gibi, batıp gidiyor, hiçbir şey baki kalmıyor. Dünyada aynı süreci yaşayıp batacak.

Batacak ama, batmadan önce kendini kurtarmak için önüne gelen fırsatları değerlendirmelisin dedi Yağmur...

Dünyadan kaçmak için geldim dedi Geçici Derviş ama burası da dünya, herkes maddeyi ele geçirme hırsı ile saldırıyor da, saldırıyor. Aslında dünyayı ahretle birlikte değerlendirmek lazım, ikisini dengesini çözmek, teraziyi ona göre ayarlamak gerekiyor.

Herkes şu dünyaya bakıp, keyfi yanını görüyor ve bin yıl ömür istiyor. Oysa uzun ömür bile nihayetinde bitiyor ve sonuç azapsa ondan uzaklaştırmıyor. İşin aslı şu ki;

Bu dünya benim memleketim değil, diyerek işe başlamalı, ama benim dinim hem dünya, hem ahret mutluluğundan söz ediyor. Ama birinin baki diğerinin fani olduğunu iyi ayarlamak gerekiyor.

Yağmur sözü alıp;

Dünyadan nasibini unutma, sana verilen ihsanı, ihsan olarak dağıt. Dünyada fesat arama, çünkü rabbın fesatçıları sevmez. Ahreti aramak, dünya unutmamak ve dünya huzurunu da bozmamak gerekiyor. Çünkü ahret mutluluğu, dünyadan geçiyor. Alemler onun hürmetine yaratılan peygamberim bile;

“Hayırlınız, ahreti için dünyasını, dünyası için ahretini terk etmeyip, ikisini at başı yürütendir. Zira dünya ahrete ulaştırıcı vasıtaadır. Sakın insanlara yük olma” demiyor mu?

Derviş anladığını ima etmek için başını salladı. Doğru söylüyorsun rahmet, kitabım, dünya ve ahreti beraber zikrediyor;

Ama tercih edilmesi gerekenin ebediliğinden dolayı ahret olduğuna işaret ediyor ama biz dünyadan bir türlü vazgeçemiyoruz dedi.

Nasıl geçelim ki dedi Kral, görüyoruz çünkü, acılar, mutluluklar, kederler, ayrılıklar, Biblys hepsi burada, ahreti göster ki inanayım deyip, Kabil'den bu yana skolastik bataklığa düşenlerin feryadını seslendirdi.

Nur kültüründen öğrendiklerini aktarma zamanı geldiğini anlayıp sözü yeniden Geçici Derviş aldı;

Dünya, iman ve amel, ahret ise hesap ve adalet yeridir. Bak Kaunos, her gün zeytin hasadı yok, her mevsim defne dalları aynı sayıda yaprak vermiyor. Bir mevsim bakım için, diğeri hasat için değil mi? Kul her iki hayat sahnesinden birini seçmek istese, sürekli hasat etmek istemez mi?

Zeytinleri çapalamasan, bakımını yapmasan, neyi hasat edeceksin. Sana değil ama benim sözümü anlayacaklara da diyeceğim var;

Dünyada, ahrette Müslümanlar için, bugün dünya başkasının elindeyse, bu Müslümanların haklarını kullanmadıklarındandır. Bir lokma, bir hırkaya sığınanlar yanlış yapıyor. Kanaat ele geçenle geçinmektir, yetirmek değil...

Esas dünya yolu şudur ki;

Ne verilen nimetleri beğenmeyip onlardan kaçarak nankörlük etmek, ne de dünyayı asıl gaye yapıp, ahretten gaflet ederek hırsın ve şehvetin kurbanı olmamak gerekiyor. Gerçek şu ki;

İnanan insan, sonsuz bir ümit ya da dipsiz bir korku içinde bu dünyada yaşayamaz. Bana göre dünya fanidir, bağlanmaya değmez, ahret hamiledir ihmale gelmez.

Kral söze bir kez daha girdi ve hala ahreti göremedim deyince Derviş sabırlı ol dedi, göreceksin.

Dünya üzerine gelen her insan mutluluk denen şeyin peşinde koşar. Her mutluluk dediğine ulaştığında da aslında onun aradığı olmadığını görür. Bu kez kendine göre başka bir mutluluğa doğru koşar. Ama çok azımız gerçek mutluluğun, sadece yaratıcıyı anmak olduğunu bulabilir. Çünkü benim kitabım, “Kalpler ancak, Allah’ı anmakla mütmain olur” diyor. Elbette O’nu anmanın yanında dünya mutluluğu için en önemli şey, şükürdür. Çünkü yaratıcım, eğer şükrederseniz, size nimetlerimi artırırım, eğer nankörlük ederseniz azabım şiddetlidir” diyerek mutluluğun yolunu açıyor.

Yağmur araya girme ihtiyacı hissetti;

Bir de sürü psikolojisi ile hareket edince kaybediyorsunuz. Neye ve nasıl inandığını bilmeden, bende onun gibi yaptım diyerek kurtulmaya çalışıyorsunuz. Bir diğer yanlışınızda, kötü

görünen şeylerin arkasında güzellikler olabileceğine bakmıyorsunuz ve yaratıcının bu dünya hayatında sizlere kaldıramayacağınız yükü yüklemeyeceğini idrak etmiyorsunuz. Her zorluğun ardından bir kolaylığın geleceğini ve burasının bir imtihan alanı olduğunu unutuveriyorsunuz.

Kral sorusuna tam cevap alamamamın sıkıntısı ile söze yeniden girdi;

Yağmur doğru söylüyor;

Dünya dediğin, oyun, eğlence, süslü, kendi aramızda mal ve mülkler için övünme, çocuklar, çoğalma tutkusu ve sonu aldanıştan başka bir şey değilmiş diyerek, kendi tarihinden bir hikaye anlatmaya başladı;

"Başlangıçta kaos vardı" bize. Bu kaos nedir nasıl bir şeydir pek bilinmez doğrusu. Ama durup dururken, bu kaos'tan bir anda toprak oluşmuştur, , başka bir deyişle "Toprak Ana"... Hesiod dedi ki, "Gaia'dan gökyüzü yükseldi" , yani Uranos... Gökyüzü, yani Uranos; toprağın, yani Gaia'nın hem oğlu hem eşi oldu. O zamanlarda, gökyüzü ve yeryüzü birbirine o kadar yakındı ki, birbirlerine öyle büyük bir aşkla sarılmışlardı ki, aralarındaki sınır ayırt edilemezdi. Bereketli, yeşil Gaia, Uranos'un yağmurlarıyla ıslanınca, Eros ortaya çıktı; yaratıcı aşkın ruhu... Eros, bir varlıktan çok, Gaia'nın ruhu olarak tanımlanır; yeryüzü ve gökyüzünü birlikte kılan bir güç. Gaia ve Uranos'un kucaklaşmasıyla ilk varlıklar oluşmaya başladı. Gaia, Uranos'un kolları arasında mutlulukla kıpırdandığında, narin, yeşil, yumuşak tepeler oluştu, ve Gaia bu tepelerden Titanları doğurdu; düşünme yeteneğine sahip ilk varlıkları. Titanlardan sonra, Gaia yüz kollu, dev canavarlar doğurdu. Babaları Uranos onlardan görür görmez nefret etti, iğrendi ve toprağın içine geri itti. Gaia acıyla kıvranıyordu, bu kıvranmalardan yeryüzündeki büyük taşlık dağlar oluştu. Ancak Uranos Gaia'ya eziyet etmekten vazgeçmiyordu. Gaia, acı içinde ilk çocukları olan Titanlar'a seslendi. Babaları ve yarı kardeşleri olan Uranos'a karşı kendisiyle birlik olmalarını istedi. Ancak Titanların hemen hepsi Uranos'tan ölesiye korkuyorlardı, yardım çağrısına karşılık vermediler Gaia'nın. Ancak içlerinden biri, Cronus annesine yardım edeceğini belirtti. Titanların en cesuru olan Cronus, annesine yardım edip babasını saf dışı bıraktıklarında evrenin idaresinin kendisine geçeceğini

sezinliyor olmalıydı. Bunun üzerine Gaia, Cronus'un pençeye benzeyen güçlü elleri için demiri yarattı. Yerden biten bu demiri çakıltaşıyla bile, bir orak haline getirdi ve Cronus'a verdi. "Bununla babanı hadım edeceksin!" dedi. Cronus orağı aldı, ve gece olduğunda uykuya çekilen babasının üzerine atıldı ve onu hadım etti. Böylece gökyüzü sonsuza dek yeryüzünden ayrılmış oldu, artık dünyaya hükmedecek hükümdarların, toprağa ayak basmaları gerekecekti, gökyüzünden yeryüzüne hükmetmek olanaksızlaşmıştı. Babasının erkeklik organını kesen Cronus, ardına bile bakmadan oradan uzaklaştı. Kesilmiş erkeklik organından toprağa damlayan kanlardan yeni varlıklar doğdu.

Kral hikayeye burada nokta koydu ve bu kan damlasından bu yana ben dünyada huzur görmedim ve hep ebedi kalacağım bir yeri aradım durdum diyerek sözlerine nokta koydu...

Derviş, ebedi kalınacak yer arıyorum diyen Kaunos'a Şah İsmail'in dili ile cevap verdi;

**Çıktım Kırklar yaylasına,
“Çağırdım üçler aşkına,
“Yüzümü yerlere sürdüm,
“Yediler, kırklar aşkına!”**

Dünya meselesi düğüm olmuştu üçlü arasında, yağmur bir kez daha deyişleri ile yola çıkıp konuşmaya başladı;

Dünyayı bir köprü gibi görün, ama üzerinden geçin gidi, tamire kalkıştınız mı başınız belaya girer. Bu dünyaya kiracı gibi yerleşmek gerekir, ev sahibi gibi davranırsan gitmek zorlaşır. Yedi iklim dört köşeyi dolaştım, meğer dünyanın her tarafı bir imiş. Dünya tıpkı bir hastanın hali gibi, başucunda başlıyor, ayakucunda bitiyor...

Dağları benden daha iyi bilen yok. Şu dünya da bir dağ gibi, ona nasıl seslendiysem bana hep seslendiğim gibi döndü. Ağzımdan iyi bir laf çıktığında iyi, kötü çıktığında kötü geldi. Anladım ki, kim benim için kötü konuşursa, ben onun için iyi konuştum. Gördüm ki, ben iyi olunca her şey iyi oldu. Bildim ki, gönlüm değişince dünyada değişti...

Sözlerini bitiren Kral Kaunos, hani nerde ahret der gibi, Geçici Derviş'e baktı;

Gözleriyle tamam işaretini verip kırmızı kitabı açtı ve dünya meselesine noktayı koydu;

Bir zaman iki adam, Cennet gibi güzel bir memlekete gidiyorlar. Bakarlar ki: Herkes ev, hâne, dükkân kapılarını açık bırakıp muhafazasına dikkat etmiyorlar. Mal ve para, meydanda sahipsiz kalır. O adamlardan birisi, her istediği şeye elini uzatıp, ya çalışıyor, ya gasbediyor. Hevesine tebaiyet edip her nevi zulmü, sefaheti irtikâb ediyor. Ahali de ona çok ilişmiyorlar. Diğer arkadaşı ona dedi ki:

"Ne yapıyorsun? Ceza çekeceksin; beni de belaya sokacaksın. Bu mallar mîrî malıdır. Bu ahali çoluk çocuğuyla asker olmuşlar veya memur olmuşlar. Şu işlerde sivil olarak istihdam ediliyorlar.

Onun için sana çok ilişmiyorlar. Fakat intizâm şeditir. Padişahın her yerde telefonu var ve memurları bulunur. Çabuk git, dehâlet et" dedi. Fakat o sersem inad edip dedi:

"Yok, mîrî malı değil, belki vakıf malıdır, sahipsizdir. Herkes istediği gibi tasarruf edebilir. Bu güzel şeylerden istifadeyi men'edecek hiçbir sebep görmüyorum. Gözümle görmezsem inanmayacağım" dedi. Hem feylesofane çok safsatıyatı söyledi. İkisi arasında ciddî bir münazara başladı. Evvelâ o sersem dedi:

"Padişah kimdir? Tanımam."

Sonra arkadaşı ona cevaben: "Bir köy muhtarsız olmaz. Bir iğne ustasız olmaz, sahipsiz olamaz. Bir harf kâtibsiz olamaz, biliyorsun. Nasıl oluyor ki, nihayet derecede muntâzam şu memleket hâkimsiz olur? Ve bu kadar çok servet ki, her saatte bir şimendifer (Haşiye) gaibden gelir gibi kıymettar, Mûsanna' mallarla dolu gelir. Burada dökülüyor gidiyor. Nasıl sahipsiz olur? Ve her yerde görünen ilânnameler ve Beyânnameler ve her mal üstünde görünen turra ve sikkeler, damgalar ve her köşesinde sallanan bayraklar nasıl mâliksiz olabilir? Sen anlaşıyor ki, bir parça firengî okumuşsun. Bu İslâm yazılarını okuyamıyorsun.

Hem de bilenden sormuyorsun. İşte gel, en büyük fermanı sana okuyacağım."

O sersem döndü dedi: "Haydi padişah var; fakat benim cüz'î istifadem ona ne zarar verebilir. Hazinesinden ne noksan eder? Hem burada hapis mapis yoktur, ceza görünmüyor."

Arkadaşı ona cevaben dedi: "Yahu şu görünen memleket bir manevra meydanıdır. Hem sanayi-i garibe-i sultanienin meşheridir. Hem muvakkat temelsiz misafirhaneleridir. Görmüyor musun ki, her gün bir kafilé gelir, biri gider, kaybolur. Daima dolar boşanır. Bir zaman sonra şu memleket tebdil edilecek. Bu ahali başka ve daimî bir memlekete nakledilecek. Orada herkes hizmetine mukabil ya ceza, ya mükâfat görecektir." dedi.

Yine o hain sersem, temerrüd edip: "İnanmam. Hiç mümkün müdür ki, bu memleket harab edilsin; başka bir memlekete göç etsin." dedi. Bunun üzerine emin arkadaşı dedi:

"Mâdem bu derece inad ve temerrüd edersin. Gel, hadd ve hesabı olmayan delâil içinde Oniki Süret ile sana göstereceğim ki: Bir mahkeme-i kübrâ var, bir dâr-ı mükâfat ve ihsan ve bir dâr-ı mücâzat ve zindan var ve bu memleket her gün bir derece boşandığı gibi, bir gün gelir ki, bütün bütün boşanıp harab edilecek.

BİRİNCİ SURET: Hiç mümkün müdür ki: Bir saltanat, bâhusus böyle muhteşem bir saltanat, hüsn-ü hizmet eden mutilere mükâfatı ve isyan edenlere mücâzâtı bulunmasın. Burada yok hükmündedir. Demek başka yerde bir mahkeme-i kübrâ vardır.

İKİNCİ SURET: Bu gidişata, icraata bak! Nasıl en fakir, en zaîften tut, tâ herkese mükemmel, mükellef erzak veriliyor; kimsesiz hastalara çok güzel bakılıyor. Hem gâyet kıymetdar ve şahane taamlar, kaplar, murassa nişanlar, müzeyyen elbiseler, muhteşem ziyafetler vardır. Bak senin gibi sersemlerden başka, herkes vazifesine gâyet dikkat eder. Kimse zerrece haddinden tecavüz etmez. En büyük şahıs, en büyük bir itaatle mütevâziyane bir havf ve heybet altında hizmet eder. Demek şu saltanat sahibinin pek büyük bir keremi, pek geniş bir merhameti var. Hem pek büyük izzeti, pek celâlli bir haysiyeti, nâmusu vardır. Halbuki kerem ise, in'am etmek ister. Merhamet ise, ihsansız olamaz. İzzet ise gayret ister. Haysiyet ve namus ise, edepsizlerin tedibini ister. Halbuki şu memlekette o merhamet, o namusa lâıyk binden biri yapılmıyor. Zâlim izzetinde, mazlûm zilletinde kalıp buradan göçüp gidiyorlar.

Demek bir mahkeme-i kübrâya bırakılıyor.

Yeter dedi Kaunos, yeter;

İnandım, dünya ne kadar varsa, o kadar ahret var...

GÖZYAŞI

Gece Berat gecesiydi ve Geçici Derviş gece için bir plan yapmış ve tüm geceyi plana göre tatbik etmek için son hazırlıklarını tamamlıyordu... O esnada çam ağaçlarının yaprakları arasında gezinen rüzgar biraz sert esince nereden geldiği belli olmayan bir gazete kağıdı köşkün ayaklarında dolaşp, dervişin kucağına geliverdi.

Çok uzun zaman olmuştu gazete okumayalı, sayfaları karıştırınca hayretle gazetenin bulunduğu güne ait olduğunu gördü, açtığı ilk sayfa gecedен söz ediyor, Arif Nihat Asya'nın efendiler efendisine yazdığı bir naat sayfayı süslüyordu;

**Konsun -yine- pervazlara
Güvercinler;
hu hu lara karışsın
Aminler
Mübarek akşamdır;
Gelin ey Fatihalar, Yasinler!**

**Şimdi seni ananlar,
Anıyor ağlar gibi
Ey yetimler yetimi,
Ey garipler garibi;
Düşkünlerin kanadıydın,
Yoksulların sahibi
Nerde kaldın ey Resul,
Nerde kaldın ey Nebi?**

Geceye karışan gözyaşları, neredeyse Namnam'a kadar uzanıyordu. Geçici Derviş bütün planlarından vazgeçti. Sabaha kadar gazete yaprağından okuduğu Naat'ı diline pelesenk etmeye karar verdi ve Naat'ın arasına duasını ekledi;

Ey gönlüme deĝen gözyaşım! Kimsesizlerin kimsesizine yaklaştır beni, gönlüme sadece onun aşkını koy. Yangın yerine dönsün gözlerim ve damlalarım hiç durmadan aksı o Yar'ın özüne... Kalp süvarim tek o olsun rabbim, sevmek, sevilmek ömrümün tek sermayesi olsun ey gönlüm. Damlalar içimde biriksin. Gözlerimden düşen yaşlar avuçlarımda biriksin ve ona sunayım. Al yanaklı sabilerin temizliğinde olsun gözyaşlarım, dökülsün O'nun dehlizine, akıntısında yok olsun gitsin günahlarım. Geçmişime mübarek sayılsın gözlerimden dökülen bu yaşlar. Simsiyah gözlerinde bir ışık halesi olsun gözyaşlarım, ağlamaktan korkma gönlüm.

Bugün matem günü deĝil, gidenin ardından yas tutmak hiç deĝil, bugün düĝün gecesi gönlüm, çölde susuz kalmış bir maralın susuzluğuna su bulma günü, kanadı kırk yerinden kırılmış bir Meke'nin diline bir damla can dokunma günüdür bugün...

Ey göz yaşım! Sana ihanet etmekten korktum yıllar boyu, Kerbela olmuş gönlüme akıtılan kanlara, yamalı elbisemden parçalar koparıp bastırdım. Ağla gönlüm ağla...

Ömrümün dermanı yalnız sensin ey gözyaşım! Bir nimet seni bilmişim, bir lütuf seni demlemişim gözlerimde, ben sana ihanet etmedim ey gözyaşım! Yerlere düşürmekten bile korktum seni, bir

dokunuştta binlerce damlanı hiç acımadan içime akıttım. Sen bende bitmeyecek bir nehir ol, ben sende boğulmayı göze alacak bir can olayım gözyaşım. Kimseler görmedi gök kubbeye gönderdiğim süslü dualarımı, hepsini kalbimde himaye ettim rabbim...

Öksüz bir fıdan gibi sığındım dağına, büyüt gözyaşlarımla beni Allah'ım...

Benim kokumla, O'nu hemdem et Allah'ım, Yetmiş bin melek şahid olsun bu kavuşma anına, bir bayram havasında Efendiler Efendisine haberler uçursunlar da, kavuşalım artık Allah'ım...

Damağımda kalan bu bal tadını unutturma Allah'ım... ey gözyaşım ne ihanet ettim sana, ne de düşürdüm seni yerlere, seni sadece gönlümün en saf yanına akıttım. Yaralandıkça çıkarıp çıkarıp tuz niyetine bastım günahlarıma sen affet Allah'ım

Öyle bir sonsuzluk içindeyim ki yar;

Ölüm öldü de ebedileşip yar yüzüme mi güldü Allah'ım, söyle ey gönlüm, ben bu aşkı yaşatmak için kanımı da gözyaşı mı yapayım?

Geçici Derviş'in Nannam'a kadar inen gözyaşları deltayı aşıp çoktan Kral Kaunos'un kaya mezarlarına ulaşınca, gecenin olağanüstü olduğunu anlayan Kaunos, köşke doğru hızlı adımlarla ilerlemeye başladı.

Derviş'in gözyaşlarına bakınca mevzunun bile ne olduğunu sormadan Byblis'i bir kez daha anlatmaya başladı;

Uzun, siyah çam dizilerinin arkasından kan rengi bir ay yükseliyordu. Belli belirsiz görünüyordu Byblis. Uzun gözlerini kaplayan ıslak bir zarmış gibi geldi bana. Ormanda sonsuz bir sessizlik uyuyor. Kocaman bir yaş damlası var sol gözünün kenarında ama Byblis hiç ağlamadı ki, Öyle inanıyor ki o ölmek üzere, ve iç çekiyor, gizemli, kutsal bir huzur hissi eşlik ediyor gibi ona. Gözyaşı genişliyor, titriyor, büyüyor ve birdenbire düşüyor yanaklarından. Hareket etmiyor Byblis. Donup kalıyor gözleri, aydan önce. Ve kabaaran bir gözyaşı damlası daha beliriyor sol gözünün kenarında. Tıpkı bir önceki gibi bu da büyüyor

gitgide, kirpiklerinin üzerinden kayıyor ve düşüyor. İki yeni gözyaşı doğuyor, iki yanan damla, yanaklarında ıslak iki çizgi bırakarak ağzının kenarına kadar ulaşıyorlar. acı-tatlı, zayıf bir tat bezdiriyor iyice bu ufaklığı. Bir daha asla Cauno'nun eline dokunamayacak elleriyle. Asla göremeyecek. Parıldayan gölgeli bakışlarını, sevgilisinin yüzünü, saçlarını. Bir daha asla sıkıca sarılıp birbirlerine aynı yatakta uyuyamayacaklar. Ormanlar unuttu onun adını. İçinde patlak veren ümitsizlik yüzünü ellerinin arasına düşürüyor; ama durmuyor gözyaşları ve yanan yanaklarını yıkıyor. Bunun mucizevi bir bahar olduğunu, tüm acılarını alıp götürmek için geldiğini düşünüyor Byblis, sel sularının ölü yaprakları taşıdığı gibi. Usul usul doğuyor gözyaşları içinde onun. Gözlerine tırmanıyorlar, akıyorlar, taşıyorlar.

Yanaklarından ılık bir çarşaf gibi kayarak küçük göğüslerini basıyor yaşlar ve titrek bacaklarından düşüyorlar. Artık hissetmiyor onları daha fazla, birer birer, uzun gözkapaklarının arasında tükenmeyen sihirli bir suya, hiç durmayan tatlı bir akıntıya dönüşüyor yaşlar. Tam bu sırada, ay ışığının uyandırdığı ebedi orman yaratıkları çıkıyor her yandan. Ağaçların kabukları saydamlaşıyor ve Nymphe'lerin silüetleri görünüyor, ormanın dört bir yanından, yaşadıkları sulardan, dağlardan, taşlardan titrek Naiadlar ortaya çıkıyor. Byblis'in etrafına toplanıyorlar, dehşet içinde sesleniyorlar ona, gözyaşlarının toprağın içinde yılankavi çizgilerle usul usul yol aldığı, gözlerinden sellerin taşıdığı bu çocuğa. Ne sesler, ne adımlar, ne de gece rüzgarı, Byblis başka hiçbir şeyi duymuyor yavaş yavaş sonsuzluğa dönüştüğü bu hissin dışında. Gözyaşlarının oluşturduğu bu selin altında, derisi pürüzsüz bir mermer beyazı haline geliyor suların yıkadığı. Rüzgar dalgalandırmayacak saçlarını bundan sonra. Tamamen taşlaştı artık o. Gölgeli bir ışık görüyor bir an için hala yanından ayrılmayan. Birdenbire o da yok oluyor titreşerek; ama taze gözyaşları akıyor gözlerinden hala. Ve böylece Byblis bir nehre dönüşüyor ve adına da Dalaman çayı deyiveriyorlar...

Her ikisi birden yağmur nerede kaldı demeden Ölemez'in üstü karardı, gecenin şavkı bir anda renk değiştirip lacivertleşti ve yağmur birkaç damlası ile Günlükdöveç'deki köşkün yanına kadar geliverdi.

Elbette onun gözyaşı adına söyleyecekleri çok önemliydi, kim ondan daha iyi bilebilirdi ki gözyaşını...

Yağmur birkaç damlasını daha, Günlükdöveç sakinlerinin üzerine bırakıp gözyaşını anlatmaya başladı;

Bir gözyaşı, gül mevsiminde güle karşı akarsa aşk olur onun adı; en derin yerinden sevgisini verir. Günahlardan sonra herkesin yarinin koynuna saklandığı تنها gecelerde sevgili için akarsa onun adı tövbe olur. Gözlerle beraber, gönüllerde arınır kirlerinden, madem ki gözyaşı kutlu bir demde gözden akan suyun adıdır, elbette her daim anlamı vardır.

Özü sudur aslında ama, bir cevherdir, ateşte kaynar, avuca düştü mü yalın olur. Bir ateş düşünün suyun düşmesi ile duman olur, ahh der her damlada, hele bir de gözyaşı karıştı mı ateşin feryadı artar göğe ulaşır.

Alev can ipliğini yaktı mı, acı verir. Tıpkı bir mum gibi bedeni eritir. Su ile alev artık birbiriyle yarış içindedir. Sevgiliye önce kavuşmak için yarış başlamıştır. Ya ateş kazanır, ya su...

Kim kazanırsa kazansın;

Aşka göre cennet olur, bazen cinnet olur yakar yıkar ortalığı ve akıbetinde gözyaşında boğulur kalır her ikisi de...

Gözyaşının önüne düştün mü, yıkarak yakılırsın, yıkılarak yakılırsın. Girdiği her yeri arıtır, eritir, temizler ve en önemlisi giz eder. Saklar tüm günahlardan kirlerden...

Bu sebeptendir ki;

Gözyaşı yiğit işidir, er kişi işidir, civanmertlerin karıdır. Tohumu ancak eken bilir, gözyaşını da bilse bilse ancak döken bilir. Gülün kadrini nasıl diken değil de, dikenin çilesini çeken bilirse, gözyaşının kıymetini de şişesine dolduran bilir.

Gözyaşıdır ki yıkayarak yakar, yakarak yıkar. Arıtır ve eritir; temizler ve gizler...Fazilettir, diyetidir...Bu yüzden denir ki gözyaşı yiğitler karıdır ve civanmertler vakaradır.

Tohumu eken bilir, Gözyaşını döken bilir, Gül kadrin diken değil, Çileyi çeken bilir.

Derviş yağmurun ritmine girmiş sözlerini yine bir dua ve yakarış ile kesti;

Ey gözyaşım,

Bulutuna sadık yağmurlar gibi gel, ve kadim bir dostu uğurlar gibi git. Bir barutluk mesafede yalnızlığın mermi yiyen coşkusu ile geliver yanıma, giderken de, yavrusunu yitirmiş anaların acısı ile git. Gece gelirken, senin hasretinle yanan gül tomurcuğunun yeşile hasreti gibi gel, giderken de gonca açılış da bende öteyim diyen bülbülün hasreti ile git. Gelirken bülbülün konduğu dalı incitmediği gibi gel, giderken de gassalın eline teslim olmuş meyyitin suya hasreti gibi git. Savaş acısı ile yanan yüreklere gelir gibi gel, günahıtan pişman olmuş yüreklerin hasretini dindirmek için yakarışına çare olur gibi gel...

Gelirken ağlamaktan korkan gözüme fer olup gel ve orda kal gözyaşım, ne olur kal ve bir daha asla terk etme beni...

Korkma ağlamaktan Derviş, korkma deyip destek verdi, Kral Kaunos ne olur korkma...

Yağmur sazın bam teline bir kez daha dokundu ve birkaç damlası ile adeta inledi, sızladı, veyl olsun ağlamayan göze, ağlayıp da yarına kavuşamayan göze deyip, teranesini sürdürdü;

Ağlamaktan korkma! Zihindeki ısırap veren düşünceler ancak gözyaşı ile temizlenir. Ama unutma ki, hiçbir şey gözyaşından hızlı kurumaz. Onun için ağla ki, sermayen her daim elinde olsun iki gözüm...

Kral Kaunos sıranın adeta kendine geldiğini düşünüp hiçte ondan beklenmeyen cümleleri ardı ardına sıraladı;

Yüreklere bir kere ayaklandı mı, başkaldırıya karar verdi mi, gözyaşı Namnam olur akar da akar. Gözyaşı merhametin kalp denilen et parçasının içine konmuş sevgi ve şefkatin bardaktan taşmasıdır. İnsan koyu bir yalnızlığa kapıldığı an bir tek kendisinin şahit olduğu gözyaşı ile yol alır. Gözyaşını başkası gördü mü tadı kaçır su olur gider. Ağlamak merhametin tam ifadesidir. Gülmek kolay, ağlamak zordur. İki şeker parçası kuru kuruya birbirine yapışmaz, ancak ıslanırsa yapışır. Gözyaşı da

aşığı maşuğa yaklaştıran su damlasıdır. Ama her gözden akan yaşa da bakmamak lazım, kimin gözünden aktığı da önemlidir.

Derviş bir kez daha gözyaşlarını bırakmış Namnam’la hemdem olmuş, çağlıyordu;

Dua kapısı bir kez daha açıldı ve Ölemez ile, Kızlan arasında yankılanan sesi, Gökgedik üzerinden dolaşıp Kersele üzerinden İztuzu’na kadar ulaştı;

Ey gözümden akan yaşım;

Benim gönül yaralarımından bahset, sen benim gönlümün dili ol. Ey günahkar bedenim, fırsatı bulmuşken bu rahmet sağanağını kaçırma, ey dağılıp heyula olan bağrım, sende bu rahmet sağanağında temizlen ve bir daha günahı kendine yaklaştırma. Ey benim sevgiliye halimi arz edemeyen dilim, yaklaş sende bu rahmet ile temizlen ve diyeceklerini en temiz halinle deyiver. Ahvalini yarine söyleyemeyen kuvve-i zaikam bir daha bataklığa dalma, kirinden sende arın. Sevgiliye derdini temiz halinle söyle. Ey yüzüme dökülen, halimin tercümanı ol da, bu fırsatı kaçırma, halini anlatıver...

Ey gözümden akan yaşım;

Kalbimin yağmur ol, bereket ol ve bedenimi bu kirden temizle, ey kalbim bulutlar gibi ben buradayım deyiver yağ gönlüme, dirilt beni yeniden, yücelerin yücesine yönelt beni de, en kutsanmış halimle takdim edivereyim halimi, toprağı yeşerten damlalar gibi, yüreğimi de yeniden yeşert ve onu çöl halinden kurtarıver. Sevgiliye giden yolda, yaklaşmam için vesile ol.

Ey gözümden akan yaşım;

İçimin tehassür ifadesi haline gel de, niyazım sen ol, pişmanlığımın kutsi bir ifadesi olarak sen tövbemin sunuşu haline gel. Aşkımın en deruni hislerini coşturan kelimesiz sadasız bir lisan haline geliver de, artık ben konuşmayayım. Halimi sen arz ediver. Arif et beni de tercümanım ol. Mağfîret kapılarını açıver de, kul olarak istediğimi sen benim adıma arz ediver. O’nun rahmetini celbetmek için aracı ol.

Ey gözümden akan yaşım;

Rabbime sıdk ve ihlasla ile kulluğumu göstermek için inci taneleri oluver. Kendi benliğimden sıyrılıp hiçliğe gitmem için sermayem ol. Mağfîret habbelerinin içine beni aliver de, rahmet

kapısının boynu tasmalı bir kulu haline gelivereyim. Asi halimin kurtuluş ipi haline bürün de, sadece ona bağlanan, boynu tasmalı bir geda haline geleyim.

Ben gözyaşı ile ikiz kardeşim, dedi yağmur ve birkaç damlasını daha, kızılçalıların arasında dolaştırıp, Günlükdöveç sakinlerinin arasına bırakırken, Geçici Derviş'in uzaklardan gelen yakın misafiri Ladikli Ahmet Ağa, Eren ile birlikte köşkün eteğine avanesi ile konuverdi.

Geçici Derviş, Kral Kaunos ve Yağmur gelen misafirlerin ağırlığı ile toparlandılar, mevzunun ağırlığı doğrultusunda kendilerine çeki düzen vererek, yeni gelenleri dinlemek üzere sükunete büründüler.

Gözyaşı deyip söze başladı Ladikli Ahmet Ağa;

Kur'an ağlamaya, Büka der. Çok ağlayana da, evvah, ahh edip ağlayan, merhameti azam olana kullanır bu kelimeyi...

Rabbim, kendi korkusuyla ağlayana cenneti vaat ederken, kalpleri katılaşıp gözyaşı dökmeyi beceremeyenlere ise korkarım ki, cehennem haberi verir. Secdede ağlayanın hali ise bir başkadır. Onlar ağlarken, kalpleri de titrer. İnsan eğer insansa, akıbetini düşünüp, az güler çok ağlar. Bundan dolayıdır ki, yaratıcının korkusu ile ağlamak tam bir er kişi işidir ve meziyet gerektirir. Kalp taşlaştı mı evvah ki ne eyvahtır. Çünkü insan taşı deler ve su çıkarır, ama bazı kalpler var ki bir damla bulamazsın, ondandır ki kitabımız, taşlaşan kalpleri anlatırken sertleşir ve insanı ikaz eder. Öyle taşlar vardır ki;

İçinden ırmaklar kaynar, öyleleri vardır ki, rabbinin korkusu ile dağlardan derelere yuvarlanır. Katılaştıran kalp itaatsizliğin ötesinde, artık hiçbir şey almaz hale gelir. Katı kalp öyle bir şeydir ki; en sert madenler ateş de erir gider ama, o hale gelmiş kalbi ancak cehennem ateşi eritir. Cehennem sadece katı kalpleri eritmek ve yeniden yola koyup, cennete ehil hale getirmek için yaratılmıştır.

Hiçbir kul için, kalbinin katılaşıp, yaratıcısından uzak olmaktan daha büyük bir ceza yoktur. Şunu hiç unutmayın, dağdan yuvarlanan bir taş gördüğünüzde, bilin ki, o yaratıcısının haşyetini hissedip, kendini aşağı atıvermiştir. Taşlar bazen, sizin çağrıldığınız hakikat karşısında sizin kalbinizden daha yumuşak

olurlar. Bir taş yuvarlandığında ve içinden su fışkırdığında onun kalbinden ağlamasından başka bir şey değildir.

Sözlerine nokta koyduğunu bildirmek için, bugüne kadar hep aniden gelip, aniden giden Ladikli Ahmet Ağa ve Eren bu kez bizden bu kadar deyip, köşkten Gökgedik’e doğru açılan dar patikadan sessizce yürüyerek, Geçici Derviş, Kral Kaunos ve Yağmur’a veda ettiler.

Yağmur, Geçici Derviş ve Kral Kaunos, söylenenleri kendi terazilerinde bir kez daha tartıp uzun bir soluklanmadan sonra yeniden hasbihale başladılar ve ilk sözü Yağmur aldı;

Göz ve gözyaşı, yaratıcının tüm canlılara en büyük ihsanıdır. Dünyayı görüp de, kendini göremeyen, ufacak bir çöp parçası içine girince feryat eden ama tüm dünyayı zaptı rapt eden göz ve ondan gelen gözyaşı, bakmasını bilen elinde vezir, kaynağı olan kalbi mühürlü olanların ve ruhları zincire vurulmuşların elinde fuhşiyatın ve dünyanın esiri olur. Eğer gözyaşı içeri doğru yol alıyorsa doğru gidiyor demektir.

Gözün sermayesidir, gözyaşı. Onu kurutmaktan kurtardığı gibi, gerçek sahibine yaklaştırır. Gözü kuruyanın içi de kurur. Gözün kuruması talihsizliğin başlangıcıdır. Gözyaşından daha büyük dua da yoktur. İnsanın helal lokmasına katık, içtiği suya tat, aldığı nefese, sağlığına ve varlığına katıktır. Gözyaşı öyle bir tiryaktır ki; onun temizleyemeyeceği hiçbir şey yoktur.

Akan her damla gözyaşı, ruhun incelmesini sağlar. Şerha olmuş yaraları ilacı, geceye açılan uzamış kollardır. Dudağın merhemi, kevseridir. Gözün duasıdır. Yüzdeki tebessüm gibidir, gözyaşı gönlü yıkar ak-pak eder. Nitekim İki Cihan Güneşi; ‘Allahım, gözyaşları ile kalbe şifa veren, sel gibi akıcı iki göz ver bana’ der. Gözyaşı cehennem ateşinin sigortası, zırhıdır. Burada ağlayan göz orda yanmaz.

Kral Kaunos bugüne kadar ağlayanları anlatmak için yeniden sözü aldı;

Gözyaşını en iyi analar bilir, en çokta onların ağladığını gördüm. Birde aşıklar ağlar, bitkiler ağlar, hayvanlar ağlar. Dünyaya adım atan yavru ağlar, büyük dünyadan küçük dünyaya gelmenin, çekeceği çilenin ızdırabın etkisi ile ağlar da ağlar.

Başına geleceklerin sancısı ile ağlar. Bulutlar ağlar, rüzgar önünde savrulan yaprağa ağlar. Bahar demez, yaz demez, güz demez ağlar. Ağladıkça bereket saçar, tohumları taşırken ağlar.

Kral Kaunos tam yeni bir fasla girecekken, hiç tanımadıkları birisi köşke yaklaştı. Selam verip 2 metreye yaklaşan boyunu gösterircesine ayakta durarak sözlerine başladı;

Hakk rahmetinin, insan gözünden fışkırmasıdır gözyaşı, dilin duygunun ve gönülün elele verip, iç içe girdiği an çiçek açtığı andır gözyaşı, gönül tasını yakan, kalpten sefil arzuları sıyırıp atan, ruhun merhametle çepeçevre sarılıp feryadını işittiği andır gözyaşı, bulutlarla yükselip, hakkın rahmet eteklerinde dudak gezdirip, fani aleminden baki aleme giden yolculuğun ilk adımıdır gözyaşı, tuzaklarla dolu dünya denen haneden, kanatlanıp pervaz etmek, nazlı nazlı lahuti alemin kapısını çalmaktır gözyaşı, eserinde esrarı keşfetmek, buldukça yenisini bulma arzusu, Yunus'un diliyle çölde rahmeti aramaktır.

Sel olup çağılamak, başını taşlara vurmak, yanmak, kavrulmaktır. Hangi mutluluk bunları bulmaktan daha büyüktür ki?

Alemin efendisi, onun için, "Ağlamayan gözden sana sığınırım" demez mi?

Ermişin, arifin nazarında, gözyaşı, cennet pınarından daha değerlidir. Zira o damlalar, cehennem ateşini söndürecek saadet kasesini doldurmaz mı? Tufanın nebisi, o damlalarla alemleri sele vermedi mi? Mevla'nın Halil'i, hasbi diyerek gözyaşları ile ateşi berd-ü selam etmedi mi? Davut'un dağları kendine ortak eden zikri hep ağlamaklı değil miydi? Son durakta büyük muammanın keşşafı, kördüğüm haline gelmiş esrarı gözyaşları ile çözmedi mi? Nebilerin sultanı, alemin ötesindeki meclise gidecek en büyük hediye günahına ağlamış gözyaşı demedi mi?

Geçici Derviş gecenin başından bu yana terane ettiği dualarından biren daha gözyaşları ile başladı;

Ağla ey gözlerim, gülmeyim gayrı, dost iline varıp, gelmesem gayrı...kavuşmak için ağlamak ve kavuşmuş olmaktan ötürü ağlamak gerekmez mi?

Ey rabbim, bu yetimin bir ümitsiz ağlayışı değil, bu ağlayıp tam bilmeden, öze ermeden, visalin neşesinden, huzurun

heybetinden doğup gelen bir ağlayıştır. Sonunda da senin rahmetinin tebessümü ümidi olan bir ağlayıştır. Bu ağlayış, bulup bildiğini buldurma ve bildirme yolunda bir ağlayıştır.

Allah'ım beni, gözyaşı ile yüzünü yıkayıp da içini yıkamayanlardan etme. Kirpiği ıslanmayan kem talihli hiç etme. Gözümü gözyaşına hasret bırakma, beni gözyaşlarımla göğe yükselen güvercinler gibi et. Gözyaşım ile bana öyle bir ah çektir ki;

Seni senden dileyeyim, senden uzak kalış hasretini duymayışıma ağlat beni, gönlümün şak olup ayrılışına, ağyar ateşine yanışına ağlat. Öyle bir ağlat ki;

Öyle ağlat ki;

Sinem kebab olsun, ondan öyle bir feryat çıksın ki, meleği feleği velveleye versin. Gece kadar karanlık ruhuma merhamet et. Ağlamalarıma dahi ağlamam gerektiği için ağlat. Bükülmüş boynuma bakıp, kırık kalbime merhamet yağdır. Sızlanışlarımı arşı alaya kaldır. Kapkara gönlüme bakıp, benim için hüküm verme rabbim, senden başkasına secde etmeyen başımla sana dönüyorum, titreyen dudaklarımdaki riyakarlığa bakma, merhamet diyeceğim ama, hain günahlarıma bakıp içimdeki burkuntularına göre hüküm ver Allah'ım.

Allah'ım;

Benim sana uzaklığıma bakma, senin yakınlığın hürmetine hüküm verip, kalbime rikkat ver ve beni öyle ağlat ki, kendini kaybedeyim, deli desinler Allah'ım...

Boynuna öyle bir zincir vur ki, ağlama kapısından kaçamayayım, öyle ağlayım ki, görenler beni divane sansınlar. Olur ki, gözümünden düşen damlalardan bir tanesi, senin aşkına düşüverir, riyakar olanların arasında ayrılır da sana ulaşır ve merhametini celbeder. İşte o an benim için merhamet ummanına kavuşma anı olur. Benim nefesim kesilirken, varlık sırrına erdiğim an olsun.

Şu kararsız gönlümü doyur, hicabından yüzümü saklayayım, Habibine görünmek istemeyeyim, sonra benim için bir mahkeme kurulsun, ben zülüfleri dağınık, hıçkırıkları boğazına düğümlemiş halde geleyim. Merhamet kalkanı ile o huzura

çıkayım ve kirlerimi gözyaşları ile temizleyip, buda bizdendi deyip, bu boynu tasmalı köleye bir mülk bağışlasınlar. Ama kulluktan ayrılmamak için zincirimi çözmesinler. Sevincimden oraya yığılıp kalayım ve gözyaşlarım içinde boğulup, kurtuluş beratımı alayım...

Yağmur, artık gözyaşına nokta koyma zamanı geldiğini göstermek için, birkaç damlası ile gaybi bir işaret vererek söze yeniden girdi;

Gözyaşı, gönül iklimine sunulan en büyük nimettir. Gözyaşı, göklere uçurur, karanlık zannedilen geceleri aşk ve ateşin rengine boyar. Gözyaşı, insanı alır yıldızlara götürür ve orada yakar. Sevda tohumunun yegane can suyudur. Acizliğimizi ispatlayan sevdanın girizgahıdır. Yüreğine gece çöktüğünde, yalnızlığa adım attığında, haydi uçurun beni göklere dediğinde, yazdıysan acılar içinde bir mektup, O'nun sevgisi ile doldurduysan tüm hücrelerini, işte tam da o zaman geliverir gözyaşı...

Gözyaşını iyi dinle ne diyor sana;

Ben gözyaşıyım, rabbimin ilk yarattığı, tertemiz, günahsız ve safım. Ben hasretin sığınayım, seninle var oldum, seninle gideceğim. Tövbenin yıldızı, kirpiklerin şafağıyım, gözden çıkar bedeni melekleştiririm. Bilinmeyen noktalara taşıyım seni. Rabbinin önünde senin acizliğini gösteririm, yüreğindeki kibri ben temizlerim.

Ben gözyaşıyım, ayrılmaz dostunum, kötü günde, iyi günde hep yanıdayım. Yeter ki beni iste, ben varsam rahmetin kapısı açılır size...

Bazen mazluma, bazen zengine giderim. Zalim bile çağırса giderim, kimseye küsmem ben, yeter ki çağırınsınlar, yeter ki yüreğinde bir yer açsınlar. Yeter ki, gel deyiversinler. Merhamet benimle başlar, sevda benimle hayat bulur. Kalpler benimle büyür. Ben gözyaşıyım çağırın beni...

Gözünüzde ben olmasam, divane olduğunuz geceler ne işe yarar ki...

Son kelamı yine Geçici Derviş koydu, Necip Fazıl'ın dilinden;

Yaratan, rahmetini kahrından üstün saydı, ne olurdu halimiz, gözyaşı olmasaydı...

İHANET

İhanettir yeni mevzu, Ölemez'in üç sakini bu kez birazda ihanetin korkusu ile daha yukarılara tırmanıp, Büyükkaraağaç'ın zirvesinde ihanet bahsini açtılar.

Geçici Derviş ilk sözü alıp ihanet üzerine konuşmaya başladı;

Canavarlık önce ihanetle başlar; sevgiye ihanetle, sevgiliye ihanetle...

Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim, tebdili kıyafetle Kuşlar Çarşısı'nı gezer. Burada, avcılar avladıkları kuşları, tuzakçılar yakaladıkları maharetli, eğitimli, güzelim kuşları satmaktır;

Bir ara gözü kekliklere ilişir Padişahın. Bir grup kekliğin üzerindeki varakta, "Tane işi satış fiyatı 1 altın" yazıyor. Hemen yanı başlarında asılı, adeta altın kafes içinde bir keklik daha var ki, fiyatı; 300 altın. Padişahın gözü 300 altınlık kekliğe takılır. "Hayırdır" der satıcıya, "Bunun diğerlerinden ne farkı var ki, bunlar 1 altın, bu 300 altın?" Satıcı, "Bu keklik özel eğitimli, çok güzel ötüyor, ötmesi bir yana bunun ötüşünü duyan ne kadar keklik varsa hepsi onun etrafına doluyor" der. "Tabii bu arada avcılar da o etrafa doluşan keklikleri daha rahat avlıyorlar" diye ekler. "Satın alıyorum" der Padişah, "Al sana 500 altın..." Parayı

verir ve hemen oracıkta kekliğin kafasını keser. Adam şaşırıp, "Ne yaptınız, en maharetli kekliğin kafasını koparttınız, yazık değil mi" diye dövünürken; Padişah gürlür: "Bu kendi soyuna ihanet eden bir kekliktir. Bunun akıbeti er veya geç ölümdür..."

İhanet üzerine hikayemde benim var diye söze girdi Kral Kaunos;

Mezopotamya'da bin yıldan beri anlatılır bu masal. Anadolu'da, Koçgiri'de bu masal geceleri genç yaşlı herkesin toplandığı köy odalarında bilge dervişlerin, gözleri deryalaşmış masal anlatıcılarının ağzında bal gibi düşer karanlık gecelerde.

İnsanlığın en büyük utancısıdır Şahmaran. En büyük utancısıdır der bilge adam, nedenini öğrenmek istiyorsan dikkatlice bu hikayeyi dinleyeceksin ve dersini kendin çıkaracaksın.

Yılanların şahıymış Şahmaran. Ama ondan sadece yılanlar değil doğadaki tüm canlılar çekinirmiş. İşin gerçeği ise, ondaki bu güç aslında kimseyi korkutmazmış, çünkü Şahmaran diğer hükümdarlar gibi kimseyi tehdit etmez, gücünü kimseye göstermezmiş. Gücünü bilgelikten almış Şahmaran. Kainatın tüm bilgisine hakimmiş. Hakikatın yolundaymış. Bu sayede tüm bildiklerini, özelliklerini, tüm hayvanların dilini, her taşın tarihini bilirmiş. Ama gerçek bilge olduğu için bilgisini kullanmaz, kendi gücüne güç katmaya çalışmazmış.

Şahmaran en çok insanlardan kaçarmış, onların bencil arzularını iyi bilir bu sebeple bilgisini onlardan gizlermiş. Fakat Şahmaran insanlıktan uzak değilmiş, çünkü yarı insan yarı yılan görünümündeymiş. Yani ne tam insan ne tam yılan, yarı ateş yarı su. Yarı gece, yarı sabah gibi. Belden yukarısı şeytani denecek kadar büyüleyici güzel bir kadınmış. Başında boynuzları taç gibi görkemli kılıyormuş onu. Ama belden aşağısı ise yılanmış. Her birinin ucunda bir yılan başı olan tam on iki ayaklı güzel bir kadınmış Şahmaran. Bilge, güzel ve hikmet sahibi biriymiş yılanların taptıkları Şahmaran.

Onun masalını dengbejler on iki gün on iki gecede ancak bitirirler. Benim anlatacağım bölüm sadece hikayenin sonu. Yani insanın masaldaki son ihaneti.

Masalın sonuna kadar Şahmaran hem insanlardan kaçmış, hem de onları özlermiş. Tam bir yılan olmadığı için yılanların arasında da kendini yalnız hissediyormuş. Arada bir dertleşmek, insani duygularını insanla, insanoğluyla paylaşmak istiyormuş. Gel gelelim bin yıllar boyunca insandan sadece ihanetin binbir yüzü olduğunu görmüş. Her insan ona bencilce yaklaşmış, onun arkadaşlığından çok onlar için onun bilgisi değerliymiş. Ve insan için bilgi güç demekmiş. İnsanoğlu biliyormuş ki, Şahmaran'ın etinin suyu bilgeliğin belki de ölümsüzlüğün yolunu açacak.

Şahmaran ise bin yıllardır kaçış halindeymiş. İnsanlar yüzünden ülkesini hep taşımak, sürekli izini kaybettirmek zorunda kalmış. Onun ölümü sadece insan elinden olabilirmiş. Eğer ona insan ona dokunmazsa kıyamete kadar yaşayabilirmiş. İşt böyle insanlardan ve aynı zamanda yılanlardan da kaçarak yaşamını sürdürürmüş Şahmaran.

Bu zamanların birinde üç genç ormanda top oynuyormuş. Derken gençlerden topu yakalamaya çalışan Cansap'ın ayağı taşa takılmış ve oradaki kuyuya düşmüş. Arkadaşları Cansap'ı kuyudan çıkarmak için çok uğraşmışlar ve tüm çabaları sonuçsuz kalmış. Arkadaşlarını kurtaramadıkları için ailelerinden çok korkan gençler, olan biteni gizlemişler ve Cansap'ı hiç görmediklerini söylemişler. Ve o günden sonra ne kuyunun yanına, ne de ormana bir daha hiç gitmemişler. Aralarında Cansap'ın adını dahi anmaz olmuşlar.

Ya Cansap ?

Kuyuya düşen Cansap ise ölmemiş. Aşağı düştüğünde kendini yeni bir hayatın içinde bulmuş. Kuyudan aşağı çok yumuşak bir düşme olmuş ve düştüğü yer ise çayır çimenmiş. Önce öldüğünü ve cennete geldiğini sanmış. Her taraf bin bir çeşit meyve, kuş ve çiçekle doluymuş. Çevresine baktıkça gördüğü manzaradan büyüleniyormuş. Zamanla çevresindeki yılanları fark etmiş. Fark ettikçe de gözleri büyümeye devam etmiş. Boa, engerek, kobra, çingiraklı, karayılan... Her çeşitten onlarca, yüzlerce, binlerce yılan çevredeymiş.

Korkunç bir çığlık atmış Cansap. Kendi çığlığından kendisi korkmuş ve susmuş. Çünkü yılanların tümü dile gelmiş ve

konuşuyorlarmış. “Korkma bizden, misafirimizsin burada, hoş geldin !”

“Biz insana düşman değiliz, insanlar bize düşman ...”
 “Bakma yerlerde süründüğümüze, bizim de yüreğimiz var. “ “Bize dokunmayana bizim zararımız olmaz.” “Görünüştümüzden korkma, üzme bizi...” “Şimdi bekle, seni Şahmaran’ın huzuruna çıkaracağız. İnsanlardan o kadar büyük zararlar gördük ki, buralarda saklanma nedenimiz sadece kendimizi korumaktır. İstemezdik burayı öğrenmeni, ama oldu bir kere, artık başımızın üzerinde yerin var.”

Çok beklememiş Cansap ve kısa süre sonra karşıdan Şahmaran ağır ağır gelmeye başlamış. Şahmaran’ın güzelliğini gördükten sonra Cansap’n gözleri bir kez daha faltaşı gibi açılmış ve kamaşmaya başlamış. Şahmaran’ın kalbi de Cansap’ı gördükten sonra hızla atmaya başlamış. Duyguları ve bildikleri bir türlü barışmıyormuş. Sevinç ve üzüntü. Heyecan ve kararlılık. Tereddütler yaşamaya başlamış.

Şahmaran da, Cansap’ın karşısına dikildiğinde bir deprem olmuş sanki içinde. Gövdesi kuyruğundan kopacakmış gibi hissetmiş. Bin yıllık yaşamında ilk kez böyle bir duyguya kapılmış Şahmaran. Sanki daha önceki bin yıllık yaşamı silinmiş. Göz göze gelmişler. Cansap özür dileyerek başlamış sözlerine. Arkadaşlarıyla kuyunun yanında oyun oynadıklarını, kuyuya düşüşünü, köyünü, annesini ve oraları şimdiden özlediğini anlatmış.

“Olmaz” demiş Şahmaran. “Bir daha insanlara güvenmeyeceğime dair olarak kesin yeminim var yılanlara” demiş. “Sakin ısrar etme !.. “

Cansap’ın ısrarları fayda etmemiş. Yalvarmaları bir işe yaramamış. Şahmaran, ihanetle, firarlarla geçen yaşam öyküsünü anlatmaya başlamış Cansap’a. Her gün bir parçasını öğrenmiş genç adam. Uzun süre ne köyünü, ne arkadaşlarını anımsamamış. Öykü ilerledikçe Cansap daha da meraklanmış. Azar azar bin yıllık tarihi, sadece Şahmaran’ın değil, insanların da tarihini dinlemiş ve öğrenmiş.

Gel gelelim gün gelmiş, Şahmaran’ın anlattığı hikaye sona ermiş. Hikaye bitince de Cansap’ın merakı da tükenmiş. İnsan

dediğin merakı tükenince yüzünü başka yöne çevirir, bilmediği başka meraklar peşinde koşarmış. Zamanla merakın yerini sıkıntılar almış, özlemler almış ve bir gün Şahmaran'ın karşısına çıkmış.

“ Ben artık gitmek istiyorum ey bilge Şahmaran ! Sana minnetarım, bana çok şey öğrettin. Sayende her şeye başka bir gözle bakıyorum. Ama içimdeki özlem dayanılmaz oldu. Burada duramam, yapamam ben. Burada yaşlanıp ölemem. İnsanları özlüyorum ben” demiş.

“Olmaz ! ” demiş Şahmaran. “Yeminim var !” demiş. Ama Cansap ısrarını sürdürmüş.

“Ben diğerlerine benzemem. Sana ihanet etmem. Yemin ederim. Güven bana. İnsana güvenilebileceğini ispat edeceğim sana.” diye devam etmiş sözlerine. “Hayır !.. Hayır !.. Sen de ihanet edersin. Çünkü insansın, çünkü insan zayıftır. Unutma ! Her insanın bir zayıf tarafı mutlaka vardır. İhanetin ise bin bir çeşidi.” Diyerek tartışmayı bitirmiş. Böylece günler günleri kovalamış. Günler geçtikçe de Cansap sararıp solmaya başlamış. Ağzını açıp tek sözcük söylemez olmuş. O sustukça da Şahmaran üzüntüden beter olmuş. Ve :

“Evet” demiş kendi kendine. “ Yarı insan değil miyim ? İnsanlığımın zayıf noktası çıktı karşıma. Aşk ölümündedir bu topraklarda. Tanrı olsun, Şah olsun kar etmez.”

Yanına çağırmış Cansap'ı.

“Sakin bu sefer yemin etme. Yemininden dönmeni istemem. Çünkü biliyorum ki, eninde sonunda bana ihanet edeceksin. İhanet zayıf noktada yeşerecek. Yanımda kalmadığına göre, o hayatı özlediğine göre bu böyle olacak. Ama senden istediğim bir şey var. Hiçbir zaman hamama gitme ! “

Bunları söyledikten sonra da gözden kaybolmuş. Yılanlar Cansap'ı sırtlayıp kuyunun ağzına kadar taşımışlar. Cansap ise yeminini içten emişmiş aslında. Bu nedenle de kendi köyüne uğramadan uzaklara, bir başka köye gidip orada kendi halinde bir marangoz olarak yaşamaya başlamış. Ne çok söz söylemiş, ne de çok söz dinlemiş.

Bu sırada kral mı, bey mi dersiniz, diyelim ki Padişah. O bölgede hüküm süren şah hastalanmış ve yataklara düşmüş. Bu işe

en çok da sevinen Vezir olmuş. Vezirin de en büyük arzusu Şahmaran'ı bulmakmış. Şahmaran'ı bulup onun etinin suyunu içerek bilgiye kavuşmak ve böylece ölümsüzlük ağacını bulup meyvesinden yemek, sonuçta ölümsüz olmakmış amacı.

Nice zaman padişaha yalvardıysa da, Şahmaran'ı arayıp bulmak için padişahın izin alamamış vezir. Padişah korkak bir insanmış ve Şahmaran'la uğraşmak istememiş. Gelgelim padişah yataklara düşünce vezir son kozunu oynamaya karar vermiş.

“Hünkarım... Hastalığınıza çare bulamadı hiçbirisi. Hangi hekim geldiyse aynı şeyi söylüyor. İlacınızı bilse bilse Şahmaran bilir. Derman Şahmaran'da. İzin verin Şahmaran'ı bulup getireyim” demiş.

“Hiç vakit kaybetmeyin !.. Bulun getirin yılanların şahını !” demiş insanların şahı.

Ve tüm ülke halkı hamamlara sokulup çıkarılarak Şahmaran aranmaya başlamış. Cansap boşuna denenmiş. Hamamda Cansap'ın teni pul pul olmuş ve tutmuşlar kolundan. Haftalarca süren işkencelerde ağzını açıp tek kelime söylememiş Cansap.

İşkenceler sonucunda ölümün kıyısına dayanmış. Vezir öleceğinden korktuğu için işkenceyi sona erdirmiş. Ve kurnazca bir plan uygulamaya başlamış. Apar topar Cansap'ın hücreğine dalmış ve :

“Ne yaptılar sana böyle evlat ? Benim bundan haberim yok. Acımasızlığın bu kadarı da olmaz. Hepsinin kellesini vuracağım. Haydi gel seni saya götürüyüm. İyileşene dek misafirim ol !” demiş.

Vezir, Cansap'ı sarayda kuş sütüyle beslemiş ve etrafında dört dönüyormuş Cansap'ın.

Cansap kendine gelince, vezir omuzları çökük bir halde Cansap'ın yanına oturmuş ve : “İnan bana ! Bizim Şahmaran'a çok büyük saygımız var. Ama başımızda öyle bir tehlike var ki, çok fena. Çaresiz kaldık.”

Vezir, halkın içinde bir salgın gezdiğini, bu hastalığın vebadan beter olduğunu, eğer önlem alınmazsa tüm insanlığa yayılacağını ve bir süre sonra bir tek insanın bile sağ kalmayacağını, ve daha neler neler söylemiş. Cansap, dinledikçe şaşkınlığı artmış.

Vezir en son olarak demiş ki : “Şahmaran’ı biz istemiyoruz. Sadece var git yanına. De ki, senden başka danışacak kimsemiz kalmadı. Bu hastalığın ilacı hangi bitkide gizli ? Bize söyle !.. “

Cansap evine dönmüş. Geceler boyu uykusuz kalıp düşünmüş taşınmış. Ve sonunda bir şafak vakti yola çıkmış. Kuyunun yanına vardığında, vezirin askerleri yakalamışlar Cansap’ı. Meğer Cansap takip altındaymış uzun süredir. Sarayda bekletmişler onu. Beklerken ölüp ölüp dirilmiş. Ama son pişmanlık fayda etmezmiş.

Şahmaran’ı altın bir tepside getirmişler. Başı gururlu ve dimdikmiş Şahmaran’ın. Cansap’tan başka kimseye bakmıyormuş. Gözleri sadece ve sadece ona kilitliymiş. Bir süre sessizlik olmuş. Ve sonra Şahmaran dile gelmiş...

“Ben sana bu topraklarda Aşk ölümünedir demiştim. Ve zayıf olan ölümü hak eder. Benim zayıflığım sana aşık olmamdır maalesef. Sen bana, ben de yılanlara ihanet etmiş oldum böylece. Başımın suyu zehirlidir. Bilgi kuyruğumdadır. Ceza istiyorsan zehirimi iç.”

Bu sözlerden sonra Şahmaran oracıkta kesilmiş. İki ayrı kazan kaynamış. Zehir kazanı ve bilgi kazanı.

Vezir Şahmaran’ın sözlerini dinleyerek kuyruk suyunu dikmiş başına. Cansap ise ölümden başka bir şey düşünmeden zehir dolu tası içmiş.

Vezir, hemen yıkılmış, vücudunun her yerinden kanlar fışkırmaya başlamış. Cansap, içindeki yangının azar azar söndüğünü hissetmiş ve yavaşça çıkmış gitmiş saraydan. O günden beridir, o topraklarda, yoksul halkın arasında bir lokman hekim olarak almış yürümüş Şahmaran...

Yağmur bu hikayeden sonra sözün kendisine geldiğini düşündü ve söze başladı;

Brütüsün kalbi olsaydı , ihanet etmezdi. Kalp öyle bir yer ki, Leylanın aşkı da sığıyor, Mevlanın aşkı da... Ve tabi Brütüsün ihaneti de... Firavunun zalimlikleri de...

Önce ihanet eder insan; aşkına ihanet eder, arkadaşlarına,

doşlarına, vatanına, milletine, davasına ve hatta kendisine ihanet eder. İhaneti insanlıktan uzaklaştıır; insanlıktan uzaklaştıkça zalimleşir, zalimleştikçe insanlığını unuttur. K r döngü , karanlığın dehlizlerine çeker; o karanlık kalbin kararması ve katılaşması demektir. Kalp katılaşınca insan ölmüştür , insanlık ölmüştür.

Kalbinizde her Şeye yer olabilir , ama ihanete asla yer olmamalıdır!

İhanetin nedeni olmaz... Bedeli olur!

Ey kalbim ben yağmurken bile, Sen! Sol yanımdasın; hep yanımdasın!

Derviş yeniden söze girdi;

B breğimizle dalağımızla, gözümüzle, kaşımızla, ağımızla, dilimizle canlıyz; ama kalbimizle insanıyz. Bir canlı olarak hayatiyetimizi sürdürmemiz dahi kalbin atışlarına bağlıdır; fakat onun da ötesinde kalp, kalitemizi belirler. Kalp, insanlık formatının yüklendiği ana bellektir. Kalbimizin kalitesine göre, insanlığımız güzelleşir ya da  irkinleşir. Onun için her kalp bir olmaz; bazı kalpler beş para etmezken, bazı kalplere paha biçmek mümkün değildir.

Kalp vaaar , kalp var yani; bir insan kalbi ile hayvan kalbinin bir olmadığı gibi, Mecnunların, Ferhatların kalbi ile Nemrutların, Firavunların kalbi de bir değildir. Esasen bir Firavunun kalbi var mı o da Őüphelidir. Bunların kalbinden söz edilebilir mi; onun kalpsizliğinden ya da taş kalpliliğinden söz etmek mümkündür ancak.

Kalp elbette bir et parçasıdır; ama asla bir et parçasından ibaret değildir. Kalbin et parçası olan kısmıyla kalp doktorları ilgilenir; kalp sağlığının korunması için reçeteyi onlar yazar. Kalp yalnızca bir et parçasından ibaret olsaydı; kalpten kalbe yol olur muydu? Kalp yarası nasıl açılır ve neden kapanmazdı? Kalp gözü nasıl görürdü? Kalbin temizliği ne olabilirdi ve kalp nasıl temiz olurdu?

Bu soruların cevabını kalp doktorları bilmez. Ruh doktorları mı? Belki. Kalbin dilinden anlamak için, çiçeklerin dilinden anlayan bir bahçıvan olmak gerek. Çünkü kalp sevgi bahçesidir; reng renk, mis kokulu çiçeklerin bahçesi. Kalp sevgiyle dolar ve aşkınaşır. Sevgisiz kalp ise , giderek  oraklaşır ve en nihayetinde

taşlaşır. Taş kalplerin sorunu sevgisizliktir; sevgi yoksa merhamet yoktur. Merhamet yoksa , insanlık yok... Sevgimiz kadar merhametliyiz, merhametimiz kadar insanız. Denklem budur. İnsan olabilmek ve insan kalabilmek için , kalbinin çiçeklerini soldurmayacaksınız. Yaşın yetmiş de olsa kalbinde sevgi tomurcukları patlamaya devam ediyorsa; hiçbir şey e aldırmayacaksınız.

Kimi kalp vardır; duyguyu dışa vurur. Ya da başka bir anlatımla kimi duygular o kadar güçlüdür ki , kalbin çeperlerini deler geçer. Bütün benliğimiz o çiçeklerin rengiyle renklenir , kokusuyla kokar. Düşüncelerimizde o vardır , hal ve hareketlerimizde o hayallerimiz de o... Geçmişimiz onunla dolu olduğu gibi, geleceğimiz de onunla doludur. Kimi kalpler ise duyguları dışa vurmaz; gizler. Kalbin çeperleri, hapishane duvarlarından daha kalın ve daha serttir. Ne gün ışığı sızar içeriye, ne sevgi çiçeklerinin kokusu yayılır dışarıya. Ses geçirmez , ışık geçirmez... Ne mahrem duygular gizlidir orada! Günyüzü görmemiş duygular, henüz yakası açılmamış hisler. Ve bakir niyetler... Kin de vardır, nefret de... Aşk da vardır, sevgi de... Kalbimiz kara kutusudur aşklarımızın. O kara kutu bir açılrsa, neler çıkmaz içinden!

Kalbimizi değerli kılan içindekilerdir. Kin ve nefret çoksa ve hemen atılmazsa içinden o kalp kararır ve sadece kararmakla da kalmaz; taşlaşır. Nefret iklimi, nazenin çiçekleri kurutur; kin, kırağı gibi vurur. Onun için aşk ve nefret bir arada olmaz!

Yüzümüz kalbimizin aynasıdır çokça. Kalbi çiçek bahçe olanın yüzünde çiçekler açmaz mı? Kalbinin karası, insanın yüzüne vurmaz mı? Her türlü pislğe bulanmış kazurat ve cürufaların kalbim temiz savunmaları hiç de inandırıcı değildir. Bununla birlikte, insanlar çokça içi dışı bir olmakla ve kalbinin temizliği ile övünse de, asla içi dışı bir değildir. Seviyorsun söyleyemiyorsun. Seviyorum diyorsun, sevmiyorsun. Aşkına karşılık bulamayınca kızıyorsun, belli etmiyorsun! Kıskançlıktan çatlıyorsun, umurunda değilmiş gibi davranmaya çalışıyorsun. Kindarsın, zalimsin, hainsin yüzündeki maske ile kindarlığını, zalimliğini, hainliğini perdelemeye çalışıyorsun. İyi ve kötü taraflarınla bir insansın; fakat kimseyi sokmadığın güzel ve çirkin mahrem alanların var. Bastırdığın duyguların var. Duyulmasın dediğin sırların,

görülmecin dediğın gizlerin var. Kara kutu bir açılrsa, kim bilir içinden neler çıkar; hâlâ nasıl olup da içi dışı bir olmaktan söz edebiliyorsun! Kimi kandırıyorsun arkadaş!

Kalplerde olanı yalnız ALLAH biliyor. İçinde olanı, olduğu gibi dışa yansıtmamak iki yüzlölük değıl. Asıl iki yüzlölük; içi dışı bir olduğunu söyleyebilmektir. Kalp yalnızca vücudumuza kan pompalamakla kalmıyor. Sevgiyle çarpan kalpler, sevgi medeniyetinin de temellerini atıyor. Sevgisiz insan da olmuyor, medeniyet de... Kalp durduğunda nasıl insan ölüyorsa, kalbi olmayan medeniyet de yaşamıyor. İnsanın canavarlaşmasının nedenlerini belki de kalpsizliğinde aramak gerekiyor.

Ve ihanetlerin sebebinin...

Hitlerin kalbi olsaydı bu kadar canavarlaşır mıydı? Frankeştaynların türemesinin nedeni akılsızlığın değıl , kalpsizliğin sonucu değıl mi? derviş coşmuştu bir kere bir hikaye ile ihanet babına noktayı koydu;

İhanetin adı göçmen bir kuşa verilmiş, sadakatin adı ise bir serçeye. Göçmen kuş bütün bahar ve yaz boyunca, Küçük koyun üstünde uçmuş serçeyeyle beraber, Küçük sinekleri, kurtları yemişler. Kış yağmurlarıyla şaha kalkmış derelerden su içmişler. Masmavi gökyüzünde dans etmişler. Çiçek açan ağaçlara konup, papatya tarlalarında gezmişler. Birbirlerine söz vermiş kuşlar; Ayrılmayacağız diye. Ama kış gelmiş, Göçmen kuş adına yakışanı yapmaya kararlıymış, Serçe ise her zamanki gibi sadık Ama sevgi de yabana atılmaz bir gerçek, Ayrılık acı, ihanet kötüymüş serçe için, Yaşamaksa önemli imiş göçmen için, O baharların tatlı eğlencesiymiş sadece, Gel demiş serçeye senle beraber başka bir bahara uçalım. Serçe ise burada bekleyelim demiş yenibaharı...

Ama kış acımasızdır demiş göçmen, Yaşayamayız burada, aç kalır üşürüz. Serçe hayır demiş korunuruz kötölüklerinden kışın beraber, Göçmen inanmamış serçeye hayır demiş gidelim. Serçe için gitmek nasıl bir ihanetse yaşadığı yere, Kalmakta aynı şekilde ihanetmiş sevgiliye ve karar vermiş sevgiyi seçmiş, Uçacakmış yeni bir bahara. Göçmen ve serçe çıkmışlar yola, Ama serçe zayıfmış, onun kanatları uzun uçuşlar için değıl. Dayanamayacakmış bu yola, Oysa göçmenin kanatları güçlüymüş

Çünkü o hep kaçarmış kışlardan, Hep gidermiş zorluklarından kışın yenibaharlara...

Bir fırtına yaklaşıyormuş. Göçmen hızlı gidiyormuş fırtınadan, yakalanmayacakmış Ama serçe iyice zayıf kalmış, yavaşlamaya başlamış. Göçmene duralım demiş artık. Biraz dinlenelim. Göçmen itiraz etmiş, fırtına demiş, ölürüz. Serçe çok fırtına görmüş, kurtuluruz demiş. Ama göçmen yürü demiş serçeye birazdan okyanuslara varacağız. Serçe sevgisine uymuş ve peşinden son bir gayretle gitmiş göçmenin, Birazdan varmışlar okyanusa, Kurtuluşuymuş bu büyük deniz göçmen için çok iyi bilirmiş buraları Ama serçe ilk kez görüyormuş ve sanki gökyüzünden daha büyükmüş bu yeni mavi Serçe artık dayanamıyormuş, son bir sevgi sesiyle seslenmiş göçmene Artık gidemiyorum.

Göçmen serçeye bakmış, Bakmış ve yoluna devam etmiş...

Okyanus çok büyükmüş, serçe ise çok küçük Serçenin sevgisi de çok büyükmüş ama göçmen çok küçük.

Mavi sularında okyanusun bir minik sadakat

Yeni bir baharın koynunda koca bir ihanet...

İTAAT

Basra şehrinde büyük bir yangın olmuştu diye söze başladı Yağmur;

Yangın şehri sarmış; ahalinin kimi malını, kimi canını kurtarma derdine düşmüştü. Malik b. Dinar hazretleri de o sırada Basra'nın yakınında bulunan tepeciğin üzerine çıkmış, Basra'yı kuş bakışı seyrediyordu. Basra ahalisi dehşetli telaş içinde koşuşturup duruyordu. Manzarayı gören Malik b. Dinar dedi ki: “Şu yangında yükü hafif olanlar kurtuldu, ağır olanlar mahvoldu!” Bu söz ne kadar da manidardır! Dünya ve dünya malına bağlılığı az olanların kurtuluş imkanı daha yüksektir. Dünyayı yük etmiş, dünya metaini omuzlarına yüklenmiş insanların kurtuluş imkanı ise azdır. Büyük hesap günü de bu yangına misal olur; orada dünyalığı az olanların işi kolay, çok olanların zordur. Malik b. Dinar hazretleri son olarak dedi ki: “Dünyevi arzular peşinde koşan kişinin peşinden koşmaktan şeytan vazgeçer, zira bu bela ona yeter.”

İtaat, pek çok Kuran ayetinde size emredilen son derece önemli bir ibadettir. Ayetlerde bildirildiğine göre bu ibadet, hem Allah'tan gelecek rahmet ve merhametin, hem cennetin, hem de inkarcılara karşı kazanılacak başarının anahtarıdır. Allah'a iman

etmiş bir insanın güzel ahlakını ortaya koyan, kendisine has çok özel tavır ve davranışları olur.

İnananı, diğer insanlardan ayıran en önemli fark da, her ortam ve şartta bildirilen güzel ahlaka en küçük bir taviz dahi vermeden uymalarıdır. Kuşkusuz bunun sonucunda ortaya üstün bir ahlak modeli çıkmaktadır. Çünkü insan güzel ve değerli olan tüm vasıflara ancak Allah'ın bildirdiği din ahlakına uyduğunda sahip olabilir.

Unutulmamalıdır ki Allah'a itaate dayanan ve insana O'nun rızasını, rahmetini ve cennetini kazandıracak olan iman yolu terk edildiğinde, bencil tutkuları (heveyi) ilah edinmeye dayanan ve dünyada horluk ve aşağılık, ahirette ise cehennemle sonuçlanabilecek isyan yolu seçilmiş olunur.

Semigna ve atagna, diyerek sözü Geçici Derviş aldı;

Sadece itaat edenler kurtulacak, İtaat, insanın Allah'a iman ettiğinin ve O'na kul olmayı kabul ettiğinin en açık göstergesidir. İnsanı ebedi kurtuluşa kavuşturacak olan da ancak itaattir. Bir hikayem var itaat adına der ve devam eder;

İsrailoğulları'nda bir kadın;

Eğer çocuğum şifaya kavuşup hastalığından kurtulursa yedi gün dünyadan çıkacağım diye adanmış Allahü Teala çocuğa şifa verir, çocuğu hastalığından kurtulur Fakat annesi adağını yerine getirmez Bir gece rüyasında, biri gelip kendisine: Adağını yerine getir Yoksa Allahtan daha şiddetli belaya uğrarsın, der Sabah kalkınca çocuğunu çağırır, durumu ona anlatır ve kabristanda kendisine bir kabir, kazmasını, kendisini oraya defnetmesini emreder Çocuk, annesinin emrini yerine getirir ve gider Kabre konulduğu zaman kadın, şöyle niyazda bulunur: Ey Allahım! Gücümün yettiğini yaptım, adağımı yerine getirdim Bu kabirde beni her türlü afattan koru!

Kadın bu duayı yapınca, baş tarafında parlak bir ışık ve pencere gibi bir delik gördü Bahçede iki kadın bulunuyordu Bu iki kadın ona: Ey kadın! Ordan çıkıp buraya gel! diye seslendiler Genişleyen pencereden çıkıp kadınların yanına gitti Bir de ne

görsün, bahçenin içinde güzel bir havuz, kendisi de gidip onların yanına oturdu Oturan kadınlara selam verir Selamını almazlar Kadınlara:

Selamımı niçin almadınız? Halbuki konuşabiliyorsunuz der Kadınlar: Selam vermek bir ibadettir Biz ise ibadetten men olunduk dediler.

Kadınların yanında otururken, bir kuş gelip kadınların birinin başının ucuna konar ve kanatlarıyla kadını serinletir Başka bir kuş de gelir, diğer kadının başucuna konarak, gagası ile kadının başını gagalamaya başlar Birinci kadına: Bu keramete, nasıl ve ne ile ulaştın? Diye sorar Kadın: Dünyada iken benim bir kocam vardı Ben ona çok itaat ederdim Ona hiç karşı gelmezdim Ölerken kocam benden razı olarak öldüm Allahü Teala bunu ikram buyurdu dedi İkincisi:

Sen bu musibete ve azaba nasıl ve niçin uğradın? diye sordu Kadın: Ben salih bir kadındım Dünyada iken benim bir kocam vardı Ben ona itaat etmez, daima ona isyan ederdim Dünyadan ahirete göçerken, o benden razı değildi Allahü Teala kabrimi, iyi amellerimden dolayı bir bahçe kıldı Fakat kocam benden razı olmadığı için de, Allah bununla beni cezalandırdı Sana çok rica ediyorum ki, dünyaya döndüğünde, kocamın yanına git, beni bağışlamasını ve benden razı olmasını, kendisinden istirham et Belki benden razı olur da, bu azaptan kurtulurum dedi.

Yedi gün geçtikten sonra ona:

Kalk kabrine gir Çünkü çocuğun gelmiş, seni arıyor Kabirden çıkaracak Dediler Kadın onların yanından kalkıp kendi kabrine geldiğinde, çocuğunun kabrini kazdığını gördü Kadının, adağını yerine getirdiği haberi etrafa yayılınca, insanlar onun ziyaretine geldiler Bu arada kendisinden, kocasına gidip kendisini bağışlaması hususunda, ricada bulunmasını isteyen kadının kocası da ziyaretine gelmişti

Karısının söylediklerini bir bir kocasına anlattı Kocas da karısını affetti Gece rüyasında o kadını gördü:

Senin yüzünden azaptan kurtuldum Allah sana çok büyük mükafat versin Allah senin günahlarını bağışlasın diye dua ediyordu...

İtaat adına tam anlamı ile teslim olmuş üçlüden, bu kez Kral Kaunos sözü aldı;

Derviş'in dediği gibi itaat edenlerin hep kurtulduğunu gördüm. Etrafıma baktığımda, göle itaat eden balık kurtuldu. Yağmura itaat eden yaprak kurtuldu, rüzgara itaat eden arı kurtuldu.

Başboş yaşayan, itaat zincirini kıran herkes mahvoldu. Dağları taşları delip kendimize mezar yaptık. Medeniyet diye dünyaya saldırdık ama rüzgarın kayayı eskittiğini, yağmurun damlayı alıp nehir ettiğini, Namnam'ın getirip yığıldığı kumlarla limanın kapanacağını hiç hesap etmedik ve sonunda itaatsizliğimizin cezasını yok olarak ödedik.

Ahlak kurallarına uymayan Byblis'in günahını ve acısını hep boynumuzda taşıdık. Yurdumuzdan kovulduk, mekanımızla beraber onurumuzu da kaybettik.

Dünyadaki ve onun içindeki her şey itaat zincirini terk etmekten kaynaklandı. Ne zaman itaat zinciri içine girip, başımıza kader diye yazılan harfiyen uyup teslim olmayı becerdik ondan sonra kurtulduk.

Yağmur bir kez daha konuşma ihtiyacı hissetti;

Her damlam kendisine emanet edilen meleğin adımlarını takip eder. Nereye düşeceği, kimin elbisesini getirdiğine bakmaz, sadece meleğin ayak izini takip edip, onun peyinden gider. Sonrada vazifesine bakıp, çiçeklere elbiselerini dağıtır, bazen, zalimin üstüne mermi gibi yağarda, tufanda olduğu gibi yerin altını üstüne getirme vazifesini yerine getirir.

Teslim olmak kurtulmanın başıdır ve şartıdır dedi Geçici Derviş, tıpkı gassalın elindeki meyyit gibi olmalı insan, gassal istediğini gibi evirip çevirirken meyyiti nasıl teneşir üzerinde aynı onun gibi olmalı...

Dışarıdan meyyiti izleyenler ise, bir gün teneşire yatacaklarını düşünerek, teslim olmanın şartlarına o andan itibaren uymalı ve adımlarını ona göre ayarlamalıdır.

Öyle birine teslim olmalı ki;

Yanlış gidenleri doğrultsun, doğru gidenleri de istikametinden ayırmasın...

Teslim oldum diyenin de tek feryadı olmalı onun ötesinde macera aramamalıdır;

Kul oldum, kul oldum, kul oldum...

iyi

İyi anlatmaya Yağmur başladı;

Birgün adamın biri Behlül'e akıl danıştı: Ey Behlül Dana, ben zengin olmak istiyorum, bana ne tavsiye edersin? Behlül bir an düşünüp cevap verdi: Demir al, demir sat. Demir ticareti eski çağlardan beri kârlı bir iş olarak biliniyordu. Çünkü demir hiç fire vermeyen, daima üstüne koyan bir maddeydi. Adam Behlül'ün tavsiyesine uyup demir ticaretine başladı ve gerçekten kısa zamanda dilediği gibi zengin biri oldu. Zengin olduktan sonra Behlül için "Bu ne budala adam, verdiği akılla herkes köşeyi dönüyor, kendisi fakirlikten kırılıyor" diye düşündü. Bir zaman sonra Behlül'ün karşısına çıktı, yeni bir akıl danıştı: Ey Behlül Divâne (Dana yerine aptal yerine koyarak divane diyor) ben demir alıp satmaktan yeterince zengin oldum. Biraz da başka bir iş yapayım. Bu sefer ne tavsiye edersin? Behlül adamın içini dışını bildiğinden onu kötü niyetine kurban edecek bir tavsiyede bulundu: Soğan al, soğan sat. Soğan ticaretinin de riskli işlerden biri olduğu bilinir. Soğan devamlı fire veren bir nesnedir. Adam soğan ticaretine başlayınca kısa zamanda iflas bayrağını çekti ve kötü kalpliliğinin cezasını pahalı bir biçimde ödedi.

İyi olmak için önce niyetleri düzeltmek gerekir diye ekledi yağmur...

Öyle dedi Geçici Derviş, niyet hayır, akıbet hayır...

Dağa geldiğimde ilk bunu öğrenmiştim ve insan bir şeyi gerçekten kalbinden istediği an mutlaka istediği olacaktır.

Madem ki hikaye ile başladın dostum yağmur bir hikaye de ben anlatayım ki, iyi nedir ortaya çıkmasına yardımcı olalım;

Yılanla yengeç komşuymuş. İyi komşu yengeç, ikide bir yılanı uyarırmış: Bak, biz komşuyuz. Birbirimize kötülük etmeden geçinip gidelim. Kötülükten ne sana yarar gelir, ne bana, dermiş. Ama kötülük yılanın kanında var, durur mu? Ah, bir açığını bulsam da şu yengecin hakkından geliversem, ne . güzel olur! diye düşünürmüş. Yengeç bakmış olacak gibi değil, sonunda, uyurken yılanı kısı kıvrak bastırmış, öldürüvermiş. Kıvrır kıvrır yılan, ölünce ip gibi upuzun, dosdoğru uzanmış kalmış. Yengeç onun bu haline bakmış bakmış: Be yılan, demiş. Bu uysallığını, bu dosdoğruluğunu sağken yapsaydın da şimdi ölmeseydin olmaz mıydı? Kötüler yaşarken herkesi canından bezdirirler.

İyi insan olmak bir sanattır. İyi insan olmak ise temizlik, doğruluk, dürüstlük ve iyi karakter ister. Benim peygamberim, “Mü’minlerin en kâmilî (olgunu) huyu / ahlâkı en güzel olanlardır.” der.. Huyu ve ahlâkı güzel olan mü’minler, nefisten gelen her derecedeki depreme dayanıklı, güzel bir bina gibidir.

Rabbimde kitabında, Allah deyip de istikamet üzere olanlar var ya, işte onlar için, korku ve üzüntü yoktur. Onlar cennet ehlidirler yaptıkları (iyi amelleri) ne karşılık cennette devamlı kalacaklardır.” Diyerek istikametimizi gösterir.

Rabbim Allah dedikten sonra en mühim eylem, istikâmet üzere olmaktır; yani özüyle sözüyle, iş ve hareketleriyle; dosdoğru olmaktır. Hayattaki varlığımız ve imtihanımız da Allah’ın razı olduğu güzel amelleri yapıp yapmadığımızdan olacaktır.

Bütün bunlara bakarak insanı üçe ayırabiliriz, aydın insan, olgun insan, üstün insan...

Aydın olan, kitap okuyarak aydın görünür, onlarda fikirler öndedir. Onun amacı toplumun kendisini taktir etmesidir.

Olgun insan; İlmi az da olsa, onun iman yönü ağır basar ve kendinin Allah’a layık kul olmasına çalışır.

Üstün insana gelince; hem ilim hem de irfan sahibi olup Allah’ın rızası için çalışır. Kalbine yerleştirdiği ve hareketlerinde okunan rozeti ise,

“İlâhi ente maksûdî ve rızâke matlûbî(Ey Allah’ım gayem, arzum sensin, isteğim senin rızandır)” sözü olur.

Demek oluyor ki insanlar, Allah’ın emir ve teklifi karşısında ya yaratılış gayesinden uzaklaşıp vazifesini yapmayan şeytanın, nefsinin peşinden gider ve onların kölesi olur ve bir de kendini beğenirler. Ya da gayret ve çalışmasını Allah’ın emrine uygun yapan iyi insan grubuna dahil olurlar.

“İnsan, İslamlaştıkça İnsanlaşır.” İnsan, İslam’a uygun yaşadıkça, nefesine ait hayvanî özelliklerden ve benzemelerden kurtulur saflaşır ve Allah’ın istediği iyi insan olur; yani insanlaşır.

İşte tasavvuf bu saflaşmanın sonucunda ortaya çıkar.

İyi insan olmanın yolu üç T’den geçer. Tevhid, Takva, Tezkiye’dir.

Arifler Bahçesi isimli kitapta şöyle bir beyt var.

Behey kardeş Hakkı buldum mu dersin!

Hakk’a yarar amel işlemeyince

Hiç kendi kendine kaynar mı kazan

Çevre yanı ateş eylemeyince

Bu sırrın ötesine varam mı dersin

Mürşid-i kâmile söylemeyince

Behey kardeş gel sen tevhîde özen

Tevhiddir her nefsin kalesini bozan

Kitabım ideal insan tipinin genel özelliklerini detaylı bir şekilde ifade etmektedir. Bazı insanlar bu özelliklerin bir kısmını,

bazıları tamamına yakını kendinde bulundurabilir. Çünkü hayatta hatasız ve mükemmel bir insan bulmak imkânsızdır.

Senin kitabından daha eski ama hükmü kalmamış Tevrat'ta bir hikaye anlatılır diye söze girdi Kral Kaunos,

İncil, Tevrat ve Kuran'da yılan/ejderha figürleri var. Ancak bunlardan bana en ilginç geleni Musa'ya ait olanları. Bunların ilki Musa'nın tanrı ile konuştuğu meşhur sahne. Hem Eski Ahit'te hem de Kuran'da geçen çalının üstünde görünen tanrı ile konuşma sahnesi. Musa bir çalının üstünden ateş tüttüğünü görüp merak eder, bu çalı yanıyor, yanıyor niye tükenmiyor diye. Yanın yaklaşınca Musa'yı şok eden olay olur. Tanrı çalının içinden ona seslenir. İşte bu sahnede Musa'nın tanrıdan bir mucize istemesi üzerine Musa'nın asası yılan yapılır. Burada asanın yılan dönüşmesi olayı bu olaydan sonra birkaç defa daha tekrarlanır. Musa tanrının önünde öğrendiği bu büyücülüğü/mucizeyi firavunun önünde kardeşi Harun'a da tekrarlatır. Ama firavunun büyücüleri de aynı büyüyü yapmayı başarinca firavun İsrail'lileri serbest bırakmamakta ısrar etmesini sürdürür. Musa sonunda İsrail'lileri toplayıp Mısır'dan çıkmayı başarmıştır. Ama bilindiği gibi İsrail'liler kendilerine o kadar mucize gösterilmesine karşın yakınmaya devam ederler. Edom ülkesinin çevresinden geçmek için Kızıldeniz yoluyla Hor Dağı'ndan ayrıldılar. Ama yolda halk sabırsızlandı. Tanrı'dan ve Musa'dan yakınarak, “Çölde ölelim diye mi bizi Mısır'dan çıkardınız?” dediler, “Burada ne ekmek var, ne de su. Ayrıca bu iğrenç yiyecekten de tiksiniyoruz!” Bunun üzerine RAB halkın arasına zehirli yılanlar gönderdi. Yılanlar ısırınca İsrail'liler'den birçok kişi öldü. Halk Musa'ya gelip, “RAB'den ve senden yakınmakla günah işledik. Yalvar da, RAB aramızdan yılanları kaldırsın” dedi. Bunun üzerine Musa halk için yalvardı. RAB Musa'ya, “Bir yılan yap ve onu bir direğin üzerine koy. Isırılan herkes ona bakınca yaşayacaktır” dedi. Böylece Musa tunç bir yılan yaparak direğin üzerine koydu. Yılan tarafından ısırılan kişiler tunç yılanı bakınca yaşadı. Çok ilginç değil mi. Madem yilandan put yapacaktın niye buzağıdan heykel yaptılar diye bu halkı birbirine kırdırdın. Üçbin İsrail'liyi kardeşlerine öldürttün. Tanrıdan aldığın taş tabletleri de yere vurup kırdın. Bir de güzelim buzağı heykelini eritip suyunu millete içirdin. Buzağı'ya hayır, yılanı evet. Şaka bir yana, yılan figürünü hem

öldürücü hem sağaltıcı özelliği ile görüyoruz burda. Yılanın zehirini çıkarmak için yılan heykele bakma büyüü.

Şimdi kim iyi kim kötü bir yılan, bir Musa'ya bakıp karar vermek gerekmez mi?

İyilik adına Geçici Derviş günümüzden bir olmuşu anlatır;

Bir zamanlar herkes İngilizler gibi yolun solundan gidiyordu. Bunun için de çok

geçerli bir sebep vardı. Yüzyıllarca önce yolun karşısından gelenin dost mu, yoksa düşman mı olduğunu kestirmek mümkün değildi. İnsanların çoğu sağ ellerini kullandıkları için, yolun solundan, duvar dibinden (yaya veya atla) giderek sol taraflarını emniyete alır, sağ ellerini kılıçlarını hemen çekecek şekilde hazır bekletirlerdi. Yolun solundan seyahat, ilk defa 1300 yıllarında, papanın Roma'ya gelecek hacıların yolda karmaşaya sebep vermemeleri için, yolun solundan gitmelerini söylemesiyle resmileşti ve yüzyıllar boyu devam etti. 18. yüzyılın sonlarında ABD'de birçok atın çektiği posta arabalarında, sürücü koltuğu yoktu ve sürücü en arkada ve soldaki atın üstünde oturuyordu. Bu da yolun solundan gidildiğinde karşıdan geleni ve yolun kontrolünü zorlaştırıyordu. Çok geçmeden ABD'de trafik sağdan işlemeye başladı. Fransız İhtilali sırasında, ihtilalin liderlerinden Maximilien Robespierre, büyük bir olasılıkla Katolik kiliseye meydan okuyanlara bir jest olsun diye, Parislilerden yolların sağından gitmelerini istedi. Bir süre sonra aslında kendisi de bir solak olan Napolyon, ordularındaki ikmal arabalarının yolların sağından gitmeleri emrini verdi ve zaptettiği her ülkede de bu uygulamayı hayata geçirdi. İngiltere hiçbir zaman Napolyon tarafından zapt edilemediğinden İngilizler yolun solundan gitme alışkanlıklarından vazgeçemediler. Avustralya, Hindistan gibi tüm eski sömürgelerinde de bu usulü devam ettirdiler. Zaten İngilizler'de Amerikalılardan farklı olarak sürücü arabanın üstünde ve sağında oturuyordu. ABD'de sürücü koltuğu ve direksiyon sağdan gidişe uygun olarak sola konuldu ve dünyanın birçok bölgesinde bu şekilde yaygınlaştı. İngiltere'de ve eski

sömürgelerinde, trafik akışını sağ şeride almanın faturası o kadar yüklüdür ki, artık isteseler de kolay kolay bunu yapamazlar. Hangi ülkede olursanız olun, trafiğin yönü ister sağdan olsun ister soldan, karşıdan karşıya geçmeden önce, siz yine de her iki yöne bakmayı ihmal etmeyin.

Yağmur, iyilik üzerine sözleri ardı ardına sıralayıp, iyilik babına noktaları koymaya devam etti;

Aşağılık insanlara iyilik etmek, denize su taşımaya benzer. Başa kakılan bir iyilik daima hakaret yerini tutar. Başkalarında iyilik, kendinde ise kötülük ara. Bir dana binlerce inek arasında kendi anasını nasıl seçer ve bulursa, insanın yaptığı iyilik ve kötülüklerde eninde sonunda gelir onu bulur. Bir fenalık ettinse, arkasından bir iyilik icrasına çalış ki, o fenalık defterinden silinsin. Bir insanın gerçek zenginliği, onun bu dünyada yaptığı iyiliklerdir. Bir kimseye edilecek iyiliğin en mükemmeli o kimseyi minnet altında bırakmayanıdır. Deryaya bıraksan eylik zayı olmaz. Her şeyden önce iyi olalım, ondan sonra mutlu oluruz. İnsanların yaptıkları fenalıklar arkalarından yaşar, iyilikler çok zaman kemikleriyle beraber gömülür. İnsanoğlu hilebazdır, kimse bilmez fendini, Her kime iyilik edersen, sakla ondan kendini.

Geçici Derviş iyilik mevzusuna son noktayı yine bir hikaye ile noktaladı;

İkisi, çok samimi dost ve arkadaşlardı. Fakat, biri çok kurnaz, atılgan ve hareketli, diğeri ise çok saf, dürüst ve sessizdi. Bir gün kurnaz olanı, yine arkadaşının yanına giderek işlerinin bozulduğunu söyler ve kendisinden para ister. Samimi dostu onu hiç kırmaz ve elindeki bütün parayı arkadaşına verir. Arkadaşı bu parayla işlerini düzeltir. Bir süre sonra kurnaz olanı, yine arkadaşının yanına gider ve arkadaşının evlenmek üzere olduğu nişanlısını çok beğendiğini ve mutlaka onunla evlenmek istediğini, bu iyiliği kendisine yapmasını ister. Arkadaşı çok şaşırır, ne

diyeceğini bilemez. Fakat aralarında o kadar kuvvetli sevgi ve dostluk vardır ki, arkadaşının mutluluğu için bu teklifi de kabul eder ve nişanlısını arkadaşına verir. Zaman içinde saf olanın işleri bozulur ve birden arkadaşı aklına gelir “Ben ona sıkıştığında iyilik yapmışım” diyerek, arkadaşının iş yerine gider ve kendisine çalışması için iş vermesini ister. Arkadaşı ona iş vermez. Bizimki pişmanlık ve üzüntü içinde geri döner ama yine de “bir bildiği vardır” diyerek arkadaşına kıyamaz. Saf ve temiz olanı bir gün sokakta dolaşırken, yanına hasta ve yaşlı bir adam yaklaşır. Fakir olduğu için ilaç alamadığını söyler. Bizimki yaşlı adamcağıza acır, istediği ilaçları alır ve adamcağıza verir. Kısa bir süre sonra yaşlı adamın öldüğünü duyar. Yaşlı adam çok zengindir ve bütün mirasını kendisine bırakmıştır. Saf adam artık yaptığı iyiliğin karşılığı olarak zengin biri olmuştur. Biraz da sevdiği dostuna olan kırgınlığıyla dostunu iş yerinin karşısında bir ev alır ve oraya yerleşir. Bir gün evin kapısını bir dilenci kadın çalar. Yaşlı kadın “çok aç olduğunu” söyler ve “kendisine yemek vermesini” ister. Bizim saf, hiç düşünmeden kadını içeri alır, karnını doyurur, kimsesinin olmadığını öğrendiği kadına, kendisinin de yalnız olduğunu söyler ve “Bu evde birlikte yaşayalım, sen evin işlerini ve yemeklerini yaparsın” der. Yaşlı kadı hiç düşünmeden kabul eder. Bir süre sonra yaşlı kadın, bizimkine, “Kendine uygun bir kız bulup evlenmesini” söyler. Bizimki böyle bir kızı nasıl bulacağını, kendisinin tanıdığı olmadığını söyler. Yaşlı kadın ona uygun bir kız tanıdığını ve kendisiye görüşebileceğini söyler. Görüşmeler sonucunda evlenmeye karar verilir ve düğün davetiyeleri basılır. Bizimkisi kırgın olduğu halde, çok samimi dostunu unutamamıştır. Biraz da geldiği konumu görmesi açısından, samimi arkadaşına da davetiye gönderir. Düğün günü gelir çatar. Saf adam, düğün salonunda bir şeyler söylemek isteğiyle mikrofonu alır ve başlar yaşadıklarını anlatmaya; “Eskiden çok sevdiğim bir dostum vardı. Bir gün işleri bozulunca benden borç para istedi elimdeki bütün parayı verdim. Evlenmek üzere olduğum nişanlımı çok beğendiğini söyleyerek benden istedi. Çok üzülerək onu da kendinse verdim. Çünkü biz gerçek dosttuk, onun üzülmesini istemedim. İşlerim bozulduğunda onun fabrikasına gittim ve çalışmak için kendisinden iş istedim. Bana iş

vermedi, çok üzüldüm, ama yine de arkadaşşıma kızmıyorum. Çünkü biz gerçek dosttuk”

Bu konuşma üzerine kurnaz arkadaşşı daha fazla dayanamaz, mikrofonu eline alır ve başlar konuşmaya; “Benim de bir zamanlar çok sevdiğim bir dostum vardı. İşlerim bozulduğunda kendisinden para istedim. Bütün parasını bana verdi. Sonra ondan nişanlısını istedim. Üzülerək onu da bana verdi... Nişanlısını istememin nedeni, o kadının arkadaşşıma layık bir kadın olmamasıydı. Kendisi çok saf ve temiz olduğundan, arkadaşşımlı o kadından bu şekilde kurtardım. İşleri bozulduğunda gelip benden iş istedi. Arkadaşşımlı kendi emrimde çalıştıramazdım. O yüzden kendisine iş vermedim. Günün birinde karşılaştığı adam benim babamdı. Babam ölmek üzereydi, onu arkadaşşımlı yanına ben gönderdim ve mirasını ona ben bıraktırdım. Evine gelen dilenci kadın benim annemdi. Ona bakıp iyi yaşamasını sağlamak için ben gönderdim. Şu anda evlenmek üzere olduğu bayan da benim kız kardeşim. Onu arkadaşşımlı evlenmesine ben ikna ettim. Değerli misafirler, işte biz öyle gerçek dostuz.”

İyiliği sadece birbirimiz için yaptık...

KÖTÜ

İyiden sonra kötüyü anlatmak tatsız ama elmasın kıymetini bilmek için kömürü tanımak gerekir diye söze giren Geçici Derviş, kötüyü anlatmaya yine bir hikaye ile başladı;

Yaşlı adam kulübesinin önünde torunuyla oturmuş, az ötede birbiriyle boğuşup duran iki köpeği izliyorlardı. Köpeklerden biri beyaz, biri siyahtı ve on iki yaşındaki çocuk kendini bildi bileli o köpekler dedesinin kulübesi önünde boğuşup duruyorlardı. Dedesinin sürekli göz önünde tuttuğu, yanından ayırmadığı iki iri köpekti bunlar. Çocuk, kulübeyi korumak için biri yeterli gözükürken niye ötekinin de olduğunu, hem niye renklerinin illa da siyah ve beyaz olduğunu anlamak istiyordu artık. O merakla sordu dedesine. Yaşlı adam, bilgece bir gülümsemeyle torununun sırtını sıvazladı.

Onlar” dedi, “benim için iki simgedir evlat.

Neyin simgesi” diye sordu çocuk.

İyilik ile kötülüğün simgesi. Aynen şu gördüğün köpekler gibi, iyilik ve kötülük içimizde sürekli mücadele eder durur. Onları seyrettikçe ben hep bunu düşünürüm. Onun için yanımda tutarım onları.

Çocuk, sözün burasında, mücadele varsa, kazananı da olmalı, diye düşündü ve her çocuğa has bitmeyen sorulara bir yenisini ekledi: Peki, sence hangisi kazanır bu mücadeleyi?

Bilge adam, derin bir gülümsemeyle baktı torununa:

Hangisi mi evlat? Ben hangisini daha iyi beslersem o!

İşte böyle bir şey kötülük dedi Derviş, insan hangisini içinde beslerse o büyür gider.

Ya kötü olursunuz, ya iyinin yanında kalırsınız. İnsanın içindeki kalpte iyilikle beslendikçe melekleşirken, kötülükle beslenirse taşlaşır ve cehenneme ehil hale gelir.

Kötülük sadece insanın değil, içinde taşıdığı bu maya her zaman herkesin başını belaya sokar. Bir hikaye daha anlatayım da dinleyin, kötülük içine yerleşirse ne oluyor;

Tilki ile kedi sohbet ediyorlarmış. Tilki durmadan ne kadar hilekar ve kurnaz olduğunu anlatıyormuş. Söylediğine göre düşmanları onu alt edemezmiş, çünkü onlardan kurtulacak bir sürü oyun ve hile bilirmiş. Kedi biraz da utanarak;”Ben fazla oyun bilmem ki!” demiş.”Düşmanlarımdan elinden kurtulmak için bir tek yol bilirim, o da kaçmaktır.”

Tilki;”Kedi kardeş!” demiş,”Ben her tehlike karşısında başımın çaresine bakabilirim ama senin durumuna üzülüyorum. Korkarım bir gün düşmanların seni çabuk alt edecek.” Az sonra bir sürü tazının bağrıışmalarını duymuşlar. Bir avcı topluluğuna ait olan bu köpekler, bütün hızlarıyla kendilerine doğru koşuyormuş. Kedi hemen, yanındaki bir ağacın dallarına sıçrayarak en üstteki bir yaprak kümesinin içine saklanmış. Tilki ise;”Acaba şu hileyi mi yapsam, yoksa bu hileyi mi?” diye düşünmeye başlamış. Çünkü o kadar çok hile biliyormuş ki, hangisini uygulamasının daha doğru olacağına karar veremiyormuş. Tam birisini uygulayacakmış ki,tazılar etrafını çevirip tilkinin işini bitirivermişler. Bütün olanları yukarıdan seyreden kedi, çok hile bilmediğine şükretmiş...

Kral Kaunos, binlerce yıldır önünde akıp giden deltaya bulaşmış kötülükleri anlatmak ister gibi doğruldu ve Herkül'ün hikayesi ile kötü kapısını açtı;

Tanrıça Hera, Zeus'un ölümlü Alcmene ile olan ilişkisinden olan oğlu Herkül'ü öldürmek istemişti. Pek çok girişimde bulundu fakat başarılı olamadı. Çünkü Herkül çok güçlüydü. Bunun üzerine Hera, Herkül'le savaşması için korkunç Hidra'yı yetiştirir. Hidra vücudu köpek, başı ise 9 yılandan oluşan bir yaratıktır. Kesildiğinde tekrar uzayan başları ve ölümcül bir nefesi vardır. Sulak ve yarı bataklık bir bölgede yaşar. Levralılar'ı tehdit eder, korkutur. Ekinlere zarar verir, gemileri batırır.

Herkül ise kendisinden 12 kahramanlık yapmasını isteyen Tiryns kralı Eurysthesus için yola çıkar. Herkül'ün 2. görevi Hidra'yı öldürmektir. Herkül Hidra'nın yaşadığı yarı bataklık alana gider. Kılıcıyla Hidra'nın her bir başını kestiğinde yerine iki tane birden çıkmaktadır. Dövüş sırasında Hera, Hidra'ya yardım etmek ve Herkül'ün ilgisini dağıtmak için bataklıktan kocaman bir yengeç yollar. Yengeç Herkül'ün ayağını kısıkaçları arasına alır fakat Herkül diğer ayağıyla yengecin kabuğunu ezerek öldürür. Sonra da Hidra'nın başını büyük bir kayanın altında ezerek öldürür.

O günden bu yana, Herkül'ün gücünü aşan olmadı. Kendisini öldürmek istedikleri için iyice kötüleşti ve kötülüğü her yere ulaştı.

Yağmur kötülük adına konuşma sırasının kendine geldiğini düşündü;

Ben yeryüzünü her zaman kötülüklerden de temizlemek için yağdım. Her damlam ile kirli olan her şeyi temizledim. Benim temizleyemediğim tek kötülük, kalplerdeki kötülük oldu. Ama kalbide temizleyecek bir nüveyi yaratıcı onun gözlerine yaş olarak koydu ve sonrada insanları ikaz etti;

Kalplerinde hastalık bulunan kimseler, kötü şeyler ümit eder. İnsanlar kendilerini kötüye götürecek bir çok kötülüğü içlerinde taşırlar. Birincisi ikiyüzlülüktür. İki yüzlü kişi, üzerinde toprak bulunan kaya parçası gibidir. Ben onun üzerine yağdığım an o adeta çırılçıplak ve cascavlak kalır.

İkinci kötülük ise, övmek ve övünmektir. Yaptığı ve yapmadıkları ile övünenler asla azaptan kurtulamaz. Övünmek insanı sadece kendinden geçirir ve yaratıcısını unutturur. Alkış da insanın büyük hastalığıdır.

Sonrasında ise insanı kötülüğe götüren en önemli sebeplerden biri de öfke ve kindir. Öfkelerini yutanlar iyiler safına yazılır. Öfke ve kin adaletsizliğinde ilk adımındır.

Ve insanı başka bir şey daha yakar kavurur, gıybet, insanları arkalarından çekiştiren ve zanda bulunanların artık kurtuluşları zorlaşır. Birbirinin kusurunu araştırmak, gizlisini açık etmeye çalışmaktan daha kötü ne olabilir ki?

İftira ise kötülüğü adeta bir demirci körüğü gibi ayağa kaldırır; her türlü felaketin adeta en büyük habercisidir.

İhanet ise kötülüklerin anası gibidir ihanet edenler asla kimse tarafından affedilmezler. Çünkü hainleri Allah'ta sevmez. Ve ihanetle at başı giden bir kötülük kaynağı daha vardır ki; kibir ihanetin adeta kardeşi gibidir. Küçümseyen, böbürlenerek yürüyen, huzur gününde en büyük tedibi görecektir.

Sırları yayan ve boşboğazlık yapan, bunları sakın kötü olmak istemiyorsanız dost edinmeyin. Çünkü boşboğazın kardeşi de kötü zandır. Olmayanı olmuş gibi düşünen ve başkaları hakkında haksızlık yapanda kötülüğün kapısını açar. Bunun ardından başkalarına lakap takmak ve alay etmek gelir.

Bunların arkası ise, gammazlıktır. Yemin edip aşağılık davranan ve söz getirip götüren ne kötü bir görüntü altındadır.

Daha da alçalır kötü ve dalkavukluk ile yağcılık yaparak konumunu korumaya çalışır. Hiçbir şey elde edemez bu kez kötülük adına haset ve kıskançlık kapısını zorlar. Haset insanı ateşin odunu yediği gibi yer bitirir de sahibi bunu anlamaz. Sonuna doğru ise, fitne ve fesat kazanın altına odun atmaya başlar. Fitne zalimlik mertebesine kötülüğü çıkarmanın en önemli

adımıdır. Hemen akabinde ise, ihtiras, hırs ve heves zirveye çıkar. Taklit ile de artık kötü alay konusu olur.

Kötülüğün zirvesi ise yalandır. Haydi şimdi bana söyleyin, herkes kendi muhasebesini yapıp, bunlardan hangisi kendisinde var ya da yok onu söylesin...

Kötülük üzerine bir hikaye ile meseleyi aydınlatmak isteyen Derviş, köşkün yan tarafındaki kayanın üstünü eli ile temizler ve iyilikler kayaya yazılmalı diyerek, sözlerine yeniden başlar;

Çölde yolculuk eden iki arkadaş hakkında bir hikaye anlatılır. Yolculuğun bir aşamasında iki arkadaş tartışır, biri ötekine bir tokat aşk eder. Tokadı yiyenin canı çok yanar; ama ama tek kelime etmez ve kum üzerine şu sözleri yazar: 'BU GÜN BENİM EN İYİ ARKADAŞIM BANA BİR TOKAT ATTI.'

Yıkabilecekleri bir vahaya rastlayana dek yürümeyi sürdürürler. Tokadı yiyen yıkanırken batağa saplanır, boğulmak üzereyken arkadaşı tarafından kurtarılır. Boğulmak üzere olan arkadaş tam selamete çıktıktan sonra bir kaya parçası üzerine şu sözleri kazır: 'BUGÜN EN İYİ ARKADAŞIM BENİM HAYATIMI KURTARDI'.

Tokadı vuran ve sonra en iyi arkadaşının hayatını kurtaran kişi ona şöyle der: 'Senin canını yaktığımda bunu kum üzerine yazdın; ama şimdi kayaya yazıyorsun, neden?

Öbür arkadaş ona şöyle cevap verir: 'Biri bizi incittiğinde bunu kum üzerine yazmalıyız ki bağışlama rüzgarı estiğinde onu silebilsin. Ama biri bize iyi bir şey yaparsa onu kayaya kazılmalı ki onu hiçbir rüzgar yok etmesin.

Kral Kaunos Derviş'in hikayesini bir hikaye ile tamamlayıverdi;

Bir gün İYİLİK ve KÖTÜLÜK bir deniz kıyısında karşılaştılar.

Ve dediler: “Haydi denize girelim.”

Ve giysilerini çıkartıp sulara yüzdüler. Bir süre sonra Kötülük, kıyıya dönüp İyiliğin giysilerine büründü ve yoluna gitti. İyilik de denizden çıktı ve kendi giysilerini bulamadı. Ama çıplak olmak utandırıyordu onu, çaresiz Kötülüğün giysilerine büründü. Yoluna devam etti.

O gün bu gündür erkekler ve kadınlar onları birbirine karıştırır.

Ancak içlerinden İyiliğin gözlerinde ki ışıltıyı bilen kimileri vardır ki, giysilerine bakmaksızın tanırırlar onu. Ve yine Kötülüğün yüzünü bilen kimileri de vardır ki, giysi onu gözlerinden gizleyemez.

Üç muhabbet eri, kendi aralarında hikayeler sonrasında bakınıldılar. Yağmur iyilik varken kötülüğün kaynağı nedir ki acaba dedi?

Geçici Derviş, cevap verme ihtiyacı ile söze girdi;

Kötülüğün kaynağı üzerine bu ana değin belki onlarca, yüzlerce insan sabah akşam, demeden düşünmüş, koşturmuş, konuşmuştur. Nedir kötülüğün kaynağı?

Acaba ilk kötülük Hz. Adem’in çocukları Habil ile Kabil’in kavgası mıdır? Dünyada işlenen ilk insan cinayeti, ilk kan davası, ilk kardeş kavgası.

İnsanoğlu yoksa kötülüğüne sebep bulmak için Kabil’i kurban mı seçiyor. İçindeki kötülük arzusuna başlama noktası vermek için Kabil düşman mı ilan ediliyordu. insanlık ayıplarını, günahlarını örtmek maksadıyla, her zaman kendine tarihten herkesin üzerinde uzlaşabileceği kurbanlar mı arıyordu.

Yoksa kötülüğün kaynağı her zaman lanet edilen şeytan mıydı?

O değil miydi? Bütün kötülüklere bizi yönelten, iyilik yapmak isterken vazgeçiren, acaba şeytanı suçlayıp kurtulabilir miydik?

Kötülüğün kaynağı da, kökeni de insanın, kötülüğe meyili doğasının şeytanla tanıştığı, flört ettiği ilk ana denk geliyor. Tabi

kötülükler tarihsel seyri içerisinde, başka birçok kötülüklerle ittifak yaparak kartopu misali yuvarlanarak bir çığa dönüşüyor. Altında donup kalan ise hep ümitlerimiz, hep yarınlarımız oluyor. Faturasını da başkalarına kesmeye çalışıyoruz.

Acaba geyik ile avcının hikayesindeki gibi, geyiğin canını kurtaran asmanın filizlerini yemesi gibi, insanın içindeki iyilikleri nefsinin arzuları doğrultusunda kötülüklerle takas etmesi miydi?

Kral Kaunos ne yapmış ki geyik deyince, Geçici Derviş kısa bir hikaye daha anlattı;

Avcılar peşinde, alageyik önlerinde bütün gücüyle kaçıyormuş. Alageyik bir bağa dalmış, asmalardan birinin altına saklanmış. Avcılar görmeyip geçip gitmişler. Alageyik tehlike geçince doğrulmuş. Taze, yeşil asmaya dayanamamış, başlamış kemirmeye. Hatır hutur yerken, sesi avcıların kulağına erişmiş.

-Yakınlarda bir yerde bir av var galiba, demişler. Oklarını çıkarıp yaylarına geçirmişler, gerip gerip atmışlar. Okun biri alageyiğin yüreğini saplanmış ve yere yıkılmış. Ölerken: - Bunu hak ettim, demiş alageyik. Asmaya sığınıp canımı korudum, sonra onun iyiliğine karşılık tutum yapraklarını, filizlerini yedim. İyiliğe karşı kötülük ettim.

Ama böyle olmamalı Derviş dedi Yağmur, her zaman iyiliğin karşısında kötülük olmaz. Kötülüğe karşı iyilik yapmak gerekir, ama bazen kötülük yapanın hakkından da gelmek lazım. Bir hikaye de ben duymuştum bu konuda, bunu anlatmam gerekiyor diyerek, bunu dinlemelisiniz deyip başladı;

Bir adam çölde at üzerinde yoluna devam ediyordu. Böyle giderken az ilerde bir ateş alevi ortasında bir yılan gördü. Yılan ne kadar çabalasa da ateşin ortasından kurtulmayı başaramıyordu. Adam düşündü. Yılan benim düşmanım olsa da ben yine de onu kurtaracağım. Atından indi. uzun bir çubuk aldı. Çubuğun ucuna

bir torba bağladı. Ateşin ortasına uzattı. Yılan kıvrılarak torbanın içine girdi. Adam da torbayı ateşin ortasından çıkardı. Böylece yılanı kurtarmış oldu. Yılan torbanın içinden çıkar çıkmaz adama dedi ki: Seni sokacağım. Adam dedi ki: Ama nasıl olur, ben seni ateşin ortasından kurtardım. Yılan dedi ki: Evet ama iyiliğin karşılığı kötülüktür. Bu yüzden ben seni sokacağım.

Adam yılanı yalvardı. Dur yapma, iyiliğin karşılığının kötülük olup olmadığını çevremizdeki birisine soralım. eğer o da senin fikrindeyse o zaman beni sokabilirsin. Yılan kabul etti. Etraflarına baktılar. Bir İnek gördüler. Bu ineğe soralım dediler. İneğin yanına gittiler . Ey inek dediler. Söyle bakalım. İyiliğin karşılığı kötülük mü? İnek, evet İyiliğin karşılığı kötülüktür diyerek anlatmaya başladı. Ben güzel bir yerde yaşıyordum. sahibimin ailesine her zaman bol süt veriyordum. Onlara bir de yavru verdim. Fakat zaman geçip de yaşlanınca beni kasaba verip kestirmek istedi. Ben de onun yanından kaçıp bu çöle geldim. Buralarda avare avare dolaşıyorum. Benim iyiliklerimin karşılığı bu olmamalıydı. Bu yüzden iyiliğin karşılığı kötülüktür dedi. Yılan adama dedi: Gördün mü inek de benim tarafımda, Bu yüzden seni sokup öldüreceğim.

Adam tekrar yalvardı. Dur ! bir kişiye daha soralım eğer o da iyiliğin karşılığı kötülüktür derse o zaman beni sokabilirsin dedi. Etraflarına baktılar. Bir ağaç gördüler. şu ağaca soralım. Ağacın yanına gittiler ve ey ağaç söyle bakalım iyiliğin karşılığı kötülük müdür diye sordular.

Ağaç, evet iyiliğin karşılığı kötülüktür diye cevap verdi. Sonra devam etti. İnsanlar işlerinde çalışıp yorgun argın evlerine giderken ara sıra gelip benim altımda gölgelenip dinlenirler. Fakat bazen de beni odun yapmak için daha yaşken keserler, bana balta vururlar. Bu yüzden iyiliğin karşılığı kötülüktür dedi.

Yılan bunu duyunca, gördün mü ağaçta benim tarafımda. Hiç kurtuluşun yok. Seni sokup öldüreceğim. İyiliğin karşılığı kötülüktür dedi. Adam son kez yalvardı. dur yapma. Son olarak birisine daha soralım. Eğer o da senin fikrindeyse o zaman beni sokabilirsin.

Yılan, tamam dedi. Fakat bu son. Ondan sonra seni sokacağım. Etraflarına baktılar. Bir tane tilki gördüler. Tilkiye

doğru gittiler. Ey tilki dediler. Söyle bakalım iyiliğin karşılığı kötülük müdür? Tilki bilindiği gibi kurnaz bir hayvan. Hemen durumu anladı, adamın zor durumda olduğunu görünce kendi kendine plan yaptı. Tilki adama dedi: ey insan yılan doğru söylüyor. Elbette iyiliğin karşılığı kötülüktür. Bunu duyan yılan tilkinin de kendi tarafında olduğunu sanarak gururlanmaya başladı.

Tilki konuşmaya devam etti. Fakat ben konuyu tam anlamadım. olayı bana bir anlatır mısınız dedi. Adam anlatmaya başladı. Bu yılan bir ateşin ortasında idi. Ben uzun bir çubuk aldım, ucuna da bir torba bağladım, ateşin ortasına uzattım. Yılan da torbanın içine girdi ve ben onu ateşin ortasından çıkardım. Tilki gülererek konuşmaya başladı. Ey aptal insan, hiç bu kadar büyük bir yılan bu küçük torbaya sığar mı, böyle bir şey olur mu dedi. Yılan tilkinin sözleri karşısında göğsünü gerdi, iyice havaya girdi. Tilki devam etti: Tekrar torbaya girsin de ben de bir göreyim. Bakalım bu kadar büyük bir yılan bu küçük torbaya nasıl girmiş. Yılan kıvrılarak torbanın içine girdi.

Tilki hemen adama dönerek, ey insan; düşmanın kafese girdi. eğer çıkarsa seni sokup öldürecek. Onu yakalamışken affetme dedi. Adam birden uyandı. hemen torbanın ucunu bağladı. Yılanı orada bulunan taşlara vurarak öldürdü. Böylece insan iyiliğe elverişli olmayan düşmana iyilik yapmamayı, acımamayı öğrendi.

Hikayeyi bitiren yağmur birkaç damlası ile son sözleri koydu;

Kötülük kapısını aralık etmeye gelmez, yoksa ardına kadar açılır gider. Sevdiklerinizden gelen kötülük, sevmediklerimizden gelen iyilik kadar acıdır. Kötü kazanabilir, ama hiçbir zaman üstün gelemez ve korkacağın en büyük kötülük kendine yapacağın kötülüktür...

ZAMAN

İnsan hayata başladığı andan itibaren, zaman kavramının içine girer diye söze başladı Kral Kaunos ve ömrü boyunca da, zaman var mıdır, izafi midir, göreceli midir diye hem kendine hem de etrafına sorar durur. Ama bir gerçek var ki, her şeyini insan zamana göre planlar, geleceğini ona göre ayarlar, hayalini zamana göre kurar ve zamanı gelince de ölür gider.

Gerçek olan bir şey vardır ki;

Her şey zamanın altın dilimi olan “An” da saklıdır...

Geçici Derviş zamana ait diyeceklerine kitabı olan Kur-an'ı Kerim'den bir ayet ile girizgah yaptı;

*Dedi ki: "Yıl sayısı olarak yeryüzünde ne kadar kaldınız?"
Dediler ki: "Bir gün ya da bir günün birazı kadar kaldık,
sayanlara sor." Dedi ki: "Yalnızca az (bir zaman) kaldınız,
gerçekten bir bilseydiniz," (Müminun Suresi, 112-114)*

Sonra bir ayet daha ekledi ve zamanın izafi olup olmadığını çağlar boyunca tartışan Galilei, Newton, Einstein, Stephen Hawking'e adeta cevap verdi;

"Melekler ve Ruh (Cebrail), ona, süresi elli bin yıl olan bir günde çıkabilmektedir." (Mearic Suresi, 4)

Adı geçen bilim adamlarının ortaya attığı, zamanın göreceliği, kara delikler gibi kuramları, benim kitabım asırlar önce haber etti. Einstein'ın rölativite kuramına göre, zaman sabit değildir, hıza bağlı olarak uzar veya kısalır. İşte Einstein zamanın göreceliğini bu şekilde izah eder. Kuran-ı Kerim'de zamanın izafi olduğunu işaret eden ayetler vardır;

"Gökten yere her işi O evirip düzene koyar. Sonra (işler,) sizin saymakta olduğunuz bin yıl süreli bir günde yine O'na yükselir." (Secde Suresi, 5)
Kuran-ı Kerim ayrıca, "Yedi Uyurlar" olarak bilinen, üçyüzdokuz yılına eşdeğer sürede mağarada kalan, uyandıklarında ise kendilerini sanki bir gün ya da günün birkaç saati kadar mağarada kaldıklarını hisseden genç bir topluluktan bahseder: ... İçlerinden bir sözcü dedi ki: "Ne kadar kaldınız?" Dediler ki: "Bir gün veya günün bir (kaç saatlik) kısmı kadar kaldık." Dediler ki: "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir..." (Kehf Suresi)

İnsanlık ancak yeni keşfettiği bu bilgilerle zamanın ne olduğunu anlamaya çalışırken, Kur-an'ı rehber alanlar ise ayetlerin işaretleri ile ancak, Allah'ı bilme ve kendi zaman kavramı içinde ona yaklaştırmaya çalışır.

Yağmur söze girdi ve madem ki, zamana bir yolculuk yaptınız ben size Kehf suresinde anlatılan gerçek zaman yolculuğunu anlatayım dedi;

Bana kalırsa, Kehf suresinde apaçık bir zaman yolculuğu var. 300 yıllık bir geriye gidiş ve sonra dönüşü anlatıyor benim yaratıcım. 300 artı 9 yıl güneş yılına göre 300 ay, ay yılına göre ise 9 yıldır. Gelin isterseniz bizde zamana doğru bir yolculuk yapıp, Kehf ashabının ne yaşadığını bir kez daha dinleyelim;

Hani, o yiğit gençler o mağaraya sığındılar da şöyle dediler: "Ey Rabbimiz, katından bir rahmet ver bize ve bizim için bir çıkış yolu lütfet işimize."

Kalpleriyle aramızda bir bağ kurduk/kalplerini dayanıklı kıldık. Kalkıp şöyle dediler: "Rabbimiz, göklerin ve yerin rabbidir. O'ndan başka hiçbir ilaha yakarmayız. Aksini yaparsak saçma söz söylemiş oluruz."

Güneş'i görüyorsun: Doğduğu vakit mağaralarından sağ tarafa kayar, battığı vakit ise onları sol tarafa doğru makaslayıp geçer. Böylece onlar mağaranın geniş boşluğu içindedirler. Bu, Allah'ın mucizelerindendir. Allah'ın kılavuzluk ettiği, doğruyu bulmuştur. Şaşırttığına gelince, sen ona yol gösteren bir velî asla bulamazsın.

Sen onları uyanıktırlar sanırsın; oysaki onlar uykudadırlar. Onları sağ tarafa da sol tarafa da çeviririz. Köpekleri de iki kolunu girişe uzatıp yaymıştır. Onların durumunu görseydin kesinlikle onlardan yüz çevirip kaçırdın. Ve onlardan içinde mutlaka korku doldurulurdu.

İşte böyle! Onları dirilttik ki, birbirlerine sorup dursunlar. İçlerinden biri şöyle konuştu: "Ne kadar durdunuz?" Dediler: "Bir gün yahut günün bir parçası kadar." Dediler: "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir. Siz şimdi birinizi şu gümüş para ile kente gönderin de baksın; kentin hangi yiyeceği daha temizse ondan size bir rızık getirsin. Ama nazık ve kurnaz davranşın ki, sizi kimseye fark ettirmesin

"Üç kişiydiler, dördüncüleri köpekleriydi." diyecekler. Şunu da diyecekler: "Beş kişiydiler, altıncıları köpekleriydi." Gaybı taşlamaktır/bilinmeyen şey hakkında atıp tutmaktır bu. Şöyle de derler: "Yedi kişidirler, sekizincileri de köpekleridir." De ki:

"Onların sayısını Rabbim daha iyi bilir. Onlar hakkında bilgisi olan, çok azdır." O halde, onlar hakkında yüzeysel bir tartışma dışında hiçbir çekişmeye girme. Onlar hakkında, konuşup duranlardan hiç kimseye bir şey sorma. Onlar, mağaralarında üçyüz yıl kaldılar; dokuz da ilave ettiler.

Geçici Derviş, bir nameyi ufak-ufak mırıldanıp adeta zamanın içinde bir kez daha akarak söze yeniden girdi;

“Zaman akıp gider durulmadan ne sual ne cevap sorulmadan”

İnsan için en kıymetli şeylerden birisi zamandır ama hiçbir zaman kıymetini bilmeden hızla ve amaçsızca harcar bitirir ve insanın geriye getiremediği tek şey zamandır. Anı yaşayıp geçtikten sonra bir an olsun geriye dönüş yoktur ve yaşamışlığı ile kalır. Zaman ve taşıdığı anlam, binlerce senedir insanlığın zihnini sürekli meşgul eden ve içinden çıkamadığı soruların ortaya çıkmasına sebep olan etkenlerdendir. Zaman mefhumu olmaksızın kâinatın ve insanın kaynağı anlaşılamaz ve tarih anlayışı inşa edilemez. Zamanın sırları üzerinde yapılan incelemeler, kaçınılmaz bir sonun (kıyametin) varlığı ve bununla birlikte onun sadece Allah'ın bilebileceği mesele olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır. Kur'an-ı Kerim'de iki sure vardır ki, bunların isimleri zaman mefhumuyla bağlantılıdır; Dehr Suresi ve Asr Suresi. Dehr Suresi'nin diğer ismi İnsan Suresidir. Aynı surenin taşıdığı bu iki isim, iki kavramın arasındaki bağlantıya çok ilginç bir şekilde işaret eder.

Kur'an terminolojik olarak zamanı acayip bir şekilde sıralar ve insanın karşısına getirip bırakır. Asr der öğleden sonraya işaret eder. Dehr der uzun bir zaman dilimini gösterir. Vakt der; zamanın belli bir dilime işaret eder. Mevkuat der; belirli bir zamanı gösterir. Mikat der; tayin edilmiş zamana vurgu yapar. Hin der; ne zaman ki ye işaret eder. Yevm der; bir güne, bir zaman dilimine bakış gönderir. Haşır der; yeniden dirilişi anlatır. Sa'a der; an'a işaret

eder. Emed der; devreyi gösterir. Hukub-Ahkab der; uzun bir zaman dilimi ve uzun yılları hatırlatır.

Ama Kur-an hiçbir yerde zaman kavramını kullanmaması dikkat çekicidir. Her zaman, zamanı anlatırken zamanın özü ve orijini hakkındaki sorulara atıfta bulunmaz. Kur'an sadece insana önemine binaen belli zaman türleri üzerinden vurgu yaparak seslenir. Bu açıdan bakıldığında insan için güneş ve ayı rehber gösterir.

Ve Kur-an bu yolla, ibadetlerin ifa edilmesi, insanın asıl görevinin yerine getirilmesi, faaliyetlerini, işlerini sürdürebilmesi, insan toplumlarının organizasyon ve fonksiyonlarının gerçekleştirilebilmesi için çok önemlidir. Zamanın realitesi çerçevesinde yöneltilen soruya bir cevap arama işlemi çok zor olsa da asla yasaklanmamıştır.

Çağlar ötesinden Ölemez'in zirvesinden bakışlarını fırlatan Kral Kaunos söze yeniden girdi ve zaman aslında dünyevi ve metafiziktir diyerek zamanı kendi bakış açısından anlatmaya başladı;

Zamanla ilgili bildiğim bir tek şey var ki;

Zaman insanı olgunlaştırıyor ve içine doğru derinleştiriyor. 4 bin yıldır şuradan gelip geçen herkese sadece tecrübelerinin derinliği ya da sıırlığı içinde bakıyorum ve ona göre değer veriyorum. Zamanın bana öğrettiğı en önemli şeylerden birisi de kimi sevip kimi sevmeyeceğimdir. Tehlike anında kazanılan tecrübeye göre zaman dilimi bazen bin yıl gibi geliyor ama mutluluk içinde yaşanan bir yıl belki de bir an gibi hissediliyor. Ama metafizik zamana gelince, o yaratıcının her şeyi bir anda oluşturması içinde yer alıyor. İnsanın bu zamanı ölçmesine imkan yok.

Yağmur binlerce yıldır gökyüzünden inişini adeta misal ederek bir kez daha söz aldı ve gördükleri ile yaptığı tespitleri birleştirip devam etti;

Ahmaklar zamanı nasıl öldüreceğini, akıllalar ise nasıl kazanacağını düşünür. İnsan zamanın kendisi olduğunu bilse iyidir, eğer insan kendisi kötü ise zamanda onun içini kötü olur. İnsan aynı suda asla iki kez yıkanmaz, çünkü sularda zamanla beraber akar gider ve her seferinde insanın üzerinden yeni sular akar. İnsanoğlu atalarından daha çok zamanlarına benzerler. İnsanın yaptığı en iyi iş zamanında yaptığı iştir. İyi iş yaptığınız zaman dağın başında da olsanız sizi gelir bulurlar. Zaman denilen şey, olgunluğu ve hizmeti artırmak için insana verilen en kıymetli hazinedir. Zaman, kolay elde edilen ve ucun olan her şeyi silip atandır. Zaman büyük bir öğretmendir, yalnız ne yazık ki daima öğrencilerini öldürür. Zamanın, kime dost, kime düşman olacağı bilinmez. Zaman, bekleyenler için çok yavaş, korkanlar için çok hızlı, yas tutanlar için çok uzun, sevenler için çok kısa, ama sevenler için sonsuzdur.

ÖLÜM

Memat, vuslattır, aşğın maşukuna gönlünü ve gözünü doldurarak kavuşmasıdır diye ölümü anlatmaya başladı Geçici derviş;

Hayat sahnesinde oynanan oyunun finalidir. Can kuşunun, beden kafesinden özgürlük yoluna doğru ilk kanat çırpışıdır. Faniden bakiye hicrettir. Gafletten uyanış, emaneti hakiki sahibine iade etme halidir.

Yağmur'un gözleri doldu ve söze bodoslama girdi;

Arının kovanına dönüşüdür, bahar mevsiminin gelişi ile insanların öldüğünü zannettiği her şeyin yeniden dirilişidir. Yaseminlerin, nergislerin, güllerin sümbüllerin elbiselerini giyme zamanıdır. Hicranın vuslata, ayrılığın kavuşmaya döndüğü en güzel andır. Her bir tanemin emanetçisi olan meleğinden ayrılıp gönülleri, gözleri doldurma anıdır.

Aynı bodoslama girişi bu kez Kral Kaunos yaptı;

Kaya mezarlarındaki sükunetimin bozuluşudur. Byblis'in haram aşkının bitişidir. Limanın eski haline dönüşüdür. Kral mezarlarındaki hapis hayatının bitişidir. Mitolojideki uyduruk tanrıların sahte hükümlerinin bitişidir.

Derviş bir kez daha söze girdi;

Ölümle hiçbir zaman karşılaşmayacaksın, ölüm varsa sen yoksun, sen varsa ölüm yok. Öyleyse ölümden korkmak niye...

Aslında asıl ölüm yaşarken ruhunun içinde zamanla erimesidir. Benliğini düşüncelerini hislerini umutlarını kaybetmeden vuslata hazırlanıştır. İşin özü mutlak kurtuluştur. Ama bazısı için sondan bir önceki gün, bazısı için ise umutlu bir dokunuş, bazılarının ise felaketidir. Benim için ise yağmurlu bir günde gelmesini beklediğim ve canı gönülden arzuladığım en büyük hediyedir.

Geçici Derviş, tennuresi ve üzerindeki kefen benzeri Tennuresi ile Günlükdöveç'deki köşkün hemen dibine kurulan Hz. Mevlana'ya sözü bıraktı;

“Ölüm günümde tabutum yürüyüp gitmeye başladı mı?

Bende bu cihanın gamı var, dünyadan ayrılığım tasalanıyorum sanma; bu çeşit şüpheye düşme.

Bana ağlama, yazık yazık deme. Şeytanın tuzağına düşersem iste hayıflanmanın sırası o zamandır. Cenazemi görünce ayrılık ayrılık deme.

O vakit benim buluşma ve görüşme zamanımdır. Beni kabre indirip bırakınca, sakın elveda elveda deme;

Zira mezar cennetler topluluğunun perdesidir. Batmayı gördün ya, doğmayı da seyret. Güneşe ve aya batmadan ne ziyan geliyor ki? Sana batmak görünür, ama o, doğmaktır.

Mezar hapis gibi görünür ama o, canın kurtuluşudur. Hangi tohum yere ekildi de bitmedi? Ne diye insan tohumunda şüpheye düşüyorsun? Hangi kova kuyu ya salındı da dolu dolu çıkmadı?

Can Yusuf'u ne diye kuyuda feryat etsin?

Bu tarafta ağzını yumdun mu, o tarafta aç.

Zira senin hayuhuyun mekânsızlık aleminin fezasındadır.'

'Kardeş, mezarıma defsiz gelme;

Çünkü Allah meclisinde gamlı durmak yaraşmaz.

Hak Teâlâ beni ask şarabından yaratmıştır.

Ölsem, çürüsem bile, benim yine o aşkım.'
Ölümümüzden sonra mezarımızı yerde aramayınız.
Bizim mezarımız ariflerin gönlündedir”

Yağmur ve Kral Kaunos yakından tanımak ister gibi, Hz. Mevlana'nın yüzüne dikkatle baktılar. Bakışları ile birlikte Hz. Mevlana geldiği gibi sırlı bir şekilde sadece Geçici Derviş'e, **“Huuu”** diyerek sessizce köşkü terk etti.

Derviş'ten bir açıklama bekler gibi sessiz kalan Yağmur ve Kaunos, Geçici Derviş'i dinlemeye devam ettiler;

Ölüm mü dedin;

Gökyüzünde uçan bir şahin olmasın, yoksa tahtası çürümüş ahşap bir ev mi? Dallarına salıncak kurulan ulu bir çınar ağaca mı? Yoksa akıp-akıp çağlamayan bir nehir mi?

Ölüm mü dedin?

Yeryüzünün yüreğine kazılmış mağma tabakası mı? Yoksa Ölemez'in eteğinde cennet bağında bir bülbül mü? Kocaman bir ebediyet olmasın. Azrail diye bildiğimizle gelen sonsuzluk mu? Yoksa var olduğunu zannettiğimiz her şeyin rüyadan ibaret olduğunun bir anda farkına varmamız mı? Rüyadan uyanıp asıl başlangıç olmasın...

Bakma sana yüzü soğuk dediklerine, senin için, benim için kardelenlerin açtığı soğuk bir kış gecesi olmasın. Birilerinin çukur dediğine bakma ey ölüm;

Ben biliyorum ki, sen saadet saraylarına açılan kapısın. Efendime (SAV) anısın. Senin için ayıran diyorlar. Ama sen, ebeye gitmiş dostlarıma, binlerce ahabıma, dostuma yaranıma

kavuşturansın. Simalarına meleklerin bile hayran olduğu nebilere, sahabilere, salihlere, hısım ve akrabaya en önemlisi aşkıma kavuşturansın.

Biliyorum ki sen, bu dünyada biriktirdiklerime göre yaşayacağım ikinci hayatın kapısısın. Yani son değilsin ilksin. Eğer ikinci hayatım kötüyse, iki kere ölmek isteyeceğim ve belki de, ömrüm birgündür ve o gün bugündür. Ona göre yaşat Allah'ım...

Ölümünden korkmamak lazım, ama korkunca ayıplanmamak lazım, bugün ölecekmiş gibi yaşayıp, nasıl olsa öleceğiz deyip hayatı savsaklamamak lazım. Ayarı, dengeyi tutturup zamanı iyi kullanmak lazım... Çünkü ölüm zamana ali, çünkü ölüm hayata ati ve en önemlisi vaktinde ve güzel ölmek lazım...

Ve ölümün kordonu kopan ve benzeri olmayan bir saati cebinde taşımak olduğu aynı zamanda da bu saatin sana ait olmadığını bilmek lazım...

Biraz önce kalkıp giden Hz. Mevlana'nın kıyafetlerini giymiş ama elinde ateşten bir top taşıyan Ateşbazı Veli Hazretleri köşkün kenarına ilişti ve hiçbir kelam etmeden söze girdi;

“İyiler gittiler, onlardan geriye güzel âdetler kaldı;

kötülerden ise zulüm ve lânetler! Sonunda Müminler için kazanma vardır; münafiğa da Ahirette mat olma. Herkes ölümünden ürker, korkar. Sufiler ona bıyık altından gülmektedir. Ey âşık! Âşıkların hayatı ölümdedir. Gönlü gönül vermeden başka bir suretle bulamazsın.

Ölüm gününde ulu bir bey olmak için ecel vaktine kadar iyi tohumlar ekmek gerek. Bu âlem oyun yeridir, ölüm de gece. Geri

döner gidersin; fakat kese bomboş, sen de yorgun argın! Bil ki iyiler ölünce kaybolmaz, Allah geri gel diye ferman etti mi gelirler. Allah'tan razı olan ezeli emir, neyse ona uyar; hayatla ölüm, onun yanında bir olur.

Onlar yaşarsa Allah için yaşar, mal, mülk ve hazine için değil... Ölürsa Allah için ölür, korkudan hastalıktan değil! İşte tıpkı bunun gibi ölürken de aynı çeşit ölürüz, ama yarımız ziyan içindedir, yarımız padişah gibi. Ebedi aşkla kapı yoldaşı olmak için ölüm gününe hazırlan da şimdiden öl! Tatlı yaşayan, sonunda acı ölür; ten kaydında olan canını kurtaramaz.”

Yağmur, şiddetini artırarak olanca heybeti ile Günlükdöveç'teki köşkü ıslatmaya devam ederek sözlerine devam etti;

Ölüm insan için, bir alemde diğere geçiş; bu anlamda ölüm yokluk değil ama her canlı için kaçınılmaz bir gerçek. Hepimiz için bir vakti var ve gelince ertelemesi yok. Sanma ki sen ölünce diğeleri baki kalacak. Hiç kimsenin ondan kaçıp kurtulma şansıda yok. Ölüm korkusuyla beldeleri terk etmenin de anlamı yok. Ölümün giremeyeceği hiçbir ev ya da hanede yok. Ölüm baygınlığı geldiğinde, “İşte senin kaçıp durduğun” deniliverecek.

Demek ona hazır olmak gerek. Ölümü anmak ve tadını gelmeden önce almak gerek. Ama onu çok ananlar önemsemez. Az anan onun kıymetini bilir. Öldükten sonra çürüyen kemikleri gören ve kendisinin de o hale bürüneceğini bilen, dünyanın tadını terk eder.

Ben iki sebepten dolayı canlılara yağarım. Birincisi, insanın ve hayvanın yiyeceği olan nebatın elbiseleri taşıyıp ona sebepler planında can olurken yumuşakça, ikincisinde ise kış mevsiminin gelişi ile onu uyutmak ve çürütmek için rüzgarla ittifak ederek sertçe...

Hiçbirimiz ölüm anının nerede ve nasıl olacağını da asla bilemeyiz. Hepimiz için en önemli an vuslatı yakalarken,

kendimizde ve imanlı olmaktır sizin içinde bizim içinde en büyük tehlike onu kaybetmektir.

Ateşbazı'nın terk ettiği, günlük ağacından yapılan kütüğün üzerine Hz. Mevlana bir kez daha oturarak söze girdi ve Geçici Derviş, Kral Kaunos ve Yağmur'a bir hikaye anlattı;

“Peygamberin amcası Hamza gençlik çağında savaşa daima zırh giyerek girerdi. Son zamanlarındaysa savaş saflarına zırhsız olarak katılır sarhoşça savaşa atılırdı. Göğsü açık vücudu çıplak olarak kendini kılıçlara atardı. Halk “ Ey peygamberin amcası ey saflar yaran aslan ey erlerin padişahı. Allah buyruğunda “ Nefislerinizi kendi ellerinizle tehlikeye atmayın “ emrini okumadın mı ki? Peki neden kendini böyle bir savaş esnasında tehlikeye atıyorsun? Gençken iri yapılı ve kuvvetliyen saflara zırhsız katılmazdın. Şimdi ihtiyarladın, zayıfladın belin büküldü öyle olduğu halde hiçbir şeye aldırış etmez oldun. Her şeye boş veriyor; bir kılıç ve bir mızrakla savaşa atılıyor adeta kendini sınıyorsun. Kılıç ihtiyara hürmet etmez. Hiç kılıçla okun aklı temyizi olur mu?” dediler. O bihaberler Hamza'nın kaydına düşüyorlar gayretlerinden ona bu çeşit öğütler veriyorlardı. Hamza dedi ki: “ Gençken ölümü bu dünyaya veda etme tarzında görürdüm. Kim ölüme isteyerek gider? Kim ejderhanın karşısında soyunur? Fakat şimdi Muhammed'in nuruyla bu fani şehre zebun değilim ki. Duygudan hariç olan ve halk nuru askeriyle dolu bulunan padişah ordugahını görmekteyim. Çadırlar çadırlara geçmiş çadır direklerinin ipleri iplere sarılmış şükürler olsun ki Allah beni uykudan uyandırdı. Ölüm kimin nazarında tehlikeyse “ Tehlikeye atılmayın” emri de onadır. Fakat birisinin nazarında ölüm hakikat kapısının açılışından ibaret olursa ona “Haydin çabuk olun” hitabı gelir.” Ey ölümü

görenler uzaklaşın ey haşri dirilmeyi görenler çabuk olun! Ey lütuf görenler ferahlanın sevinin ey kahır görenler bu bir beladır gamlanın! Ölümü bir Yusuf gören canını feda eder kurt olarak görense yolunu sapıtır! Oğul herkesin ölümü kendi rengindedir. Düşmana düşmandır dostu dost! Ayna Türk'e nazaran güzel bir renktedir. Zenciye nazaran o da zencidir. Ey can aklını başına devşir. Ölümünden korkup kaçarsın ya doğrucası sen kendinden korkmaktasın. Gördüğün ölümün yüzü değil kendi çirkin yüzün canın bir ağaca benzer ölüm yaprağıdır. İyiye de senden yetişmiş yeşermiştir kötüye de hoş nahos gönlüne gelen bir şey senden senin varlığından gelir. Bir dikenle yaralanmışsan o diken sen dikmişsindir.

Atlas olsun ipek olsun ne giymişsen kendin eğiymişsindir. Bil ki iş ona verilen karşılıkla aynı renkte olmaz. Hiçbir hizmet o hizmete mukabil verilen şeyle bir renkte değildir.” Er kişiler ölüme sevinmekte ve hakikat kapısının açılıyor olmasından büyük bir mutluluk duymaktadırlar”

Hız. Mevlana'nın derin hikayesi karşısında üç dost sessizce başlarını öne eğdiler. Sessizliği yeniden Geçici Derviş bozarak, büyüklerin sözlerinden derlediği ölüm manifestolarını ardı ardına sıraladı;

“Herkes ölümden ürker korkar. (Sufiler) ona bıyık altından gülmektedir.” “Hakk için ekmek verirsen karşılığı ekmektir. Can feda edersen bedeli candır.” der. Dünyayı elinin tersiyle itip ebedi aşka yol bulmak yığıtlere tatlı geliyor. Allah için yaşamak ve Allah için ölmek insana yakışan bir haldir. Can kuşunun kafesten uçuşması ise murada ermek...

“Kahrolasın ey dünyanın kulu! Ey gömleğin sarıgın dinarın dirhemini övgünün ve yerginin kulu! Yuh sana! Her şeyin dünya için. Her şeyin Rabbinden başkası için. Halvette ve celvette O'nunla beraber olma zevkin nerede? Halbuki O seni sadece kendisine ibadet etmen için yaratmıştır. Akli gönlü kalbi ve bilgisi olan kimse Rabbine ibadet eder...”

Uzun zamandır sessiz kalan Kral Kauons, ölümle beraber hükmü biten Mitolojiden anlatmaya başladı;

Bizimkiler her işe tanrı icat etmişler. Romalıları şeytani işleri, Aera Cura'ya, bitkileri Ceres'e, barış işlerini Concordia'ya, bolluk kavramını Copia'ya, kilden insan oluşturma işini Cura'ya, büyüme işlerini Dea Dia'ya, disiplin ve düzen işlerini Disciplina'ya, sadakati Fides'e, hırsızları ve şarlatanları Laverna'ya, ölüm işlerini Libitina'ya, arıları Mellona'ya, zenginliği Moneta'ya, cenazeleri Naenia'ya, doğumu Nixi'ye, güvenliği Securitas'a, umutları Spes'e, doğruluğu Veritas'a, evleri Vesta'ya, zaferi Vica Pota'ya, hal böyle olunca her şey birbirine karışmış.

Kim neye inanacağını bilmeyince ölümde yalan olmuş hayatta...

Mitolojinin uydurma tanrıları ile alakalı fasaryayı bitiren Kral Kaunos, bilgi dağarcığında topladığı birkaç batıl hikâyeyi de iki arkadaşına anlatmayı sürdürdü;

Bu dünyada yaşayan her insan için hayatın en büyük sırrı ölümdür. Mitler de doğal olarak bu konuyu ele almışlardı. Yılanların kabuk değiştirmesi veya Ay'ın görünüm farklılıkları

gibi insanlar da başlangıçtan beri kendilerini yeniliyorlardı. Bu konuyu böyle yorumlayan mitlere göre insanların yaşamı sürekli dir. Ölüm sonradan ortaya çıkmıştır. Hatta mitlerde ölüm genel olarak yanlışlıkla verilen bir cezadır. Öyle ki yerine ulaşmayan bir tebligat gibidir. Örneğin Afrika'da tanrı ilk insana ölümsüz olacağını bildirmesi için bir bukalemunu elçi olarak gönderir. Ama bukalemun yollarda oyalanır. Ölüm elçisi olan kertenkele onu geçerek insana ulaşır.

Kuzey Amerika'da yaşayan Algonkinler tavşanın insana bir kutu içinde ölümsüzlük verdiğine ve kapağı açmamasını söylediğine inanırlar. Ancak meraklı karısı kutuyu açmış ve böylece ölümsüzlük uçup gitmiştir. İnsanların çoğu için ölümün kesin bir son olması zor kabul edilen bir olgudur. Mitin işlevi yaşamın sona ulaşmasının kaçınılmazlığını vurgula makama aynı zamanda bilincimizle algılayamayacağımız bir geleceği göstermektir. Bu durumda mitlerin çok bu bilinmezliğin getirdiği boşluk duygusunu kapatmak için kullanılır.

İnsanlardaki genel eğilim kaçınılmaz olan olayları engellemeye çalışmaktır. Bu nedenle büyülere ölümsüzlük gençlik ve yeniden diriliş iksirlerine ait birçok mit yaratmışlardır. Gılgamış destanında kahramanın ayaklarına taş bağlayarak kozmik denize atlar. Dipte ölümsüzlüğün dikenli tohumlarını bulur. Onları koparır ayağında bağlı olan taşların ipini keser ve yüzeye çıkar. Ancak bir pınarda yıkanırken bir yılan tohumları yer. Düzenli aralıklarla deri değiştiren yılan yeniden gençleşmenin simgesi olurken insan ölümlü kalır. Bazı yarı-tanrısal canlılar ya ölümü ya da ölüm habercilerini aldatmak isterler. Polinezya'lı Maui ölüm tanrıçasını öldürmeyi planlamıştır. Arkadaş olduğu kuşlarla birlikte tanrıçanın uyuduğu yere tırmanır. Onun bacakları arasından bedenine girmeyi amaçlamaktadır. Hemen uygulamaya geçer. Ancak bacaklarının dışarıda olduğu anda bir kuş gülmeye başlar. Bunun üzerine tanrıça uyanır Maui'nin bacaklarını koparır.

Maui şimdi tanrıçanın karnının içindedir ve orası kendisinin mezarı olur.

Kral sözlerine Japon mitolojisinden bir ölüm hikâyesi ile nokta koydu; Sevgilinin yer altı dünyasından kurtarılması çeşitli mitlerin konusudur. Japon mitolojisine göre kocası İzanagi ile birlikte okyanuslardan dünyayı yaratan İzanami ateşi doğururken ölmüştür. Kocas bu acıya dayanamaz ve onun ardından karanlıklar ülkesine gider. Karısını bir şatoda bulur. Onu geri dönmeye ikna eder. Ancak kadın geri dönmeyi geciktirmektedir. Zira şatoda yemek yemiştir. İzanagi sabırsızlanmaktadır bir ışık yakar ve karısının çürümekte olduğunu görür. İzanami bu aşağılayıcı durumda görülmekten öfke kapılır ve kocasını öldürmek ister. Ancak İzanagi kaçmayı başarır.

Çalgıcı Orpheus'un karısı Eurydike'yi bir yılan ısırır. Kadın ölür. Orpheus karısının ardından Hades'eyani ölüm ülkesine iner. Orpheus'un çalgısı çok büyüleyici özelliktedir. Persephone Eurydike'nin yeryüzüne dönmesine izin verir ama bir şart koşar. Orpheus yeryüzüne dönene kadar arkasına dönüp karısına bakmayacaktır. Ama daha yolda iken dayanamayıp arkasına bakar. Karısı tekrar Hades'e geri alınır. Bu öykülerin anlatmak istediği ana fikir insanın kaçınılmaz olan ayrılığa boyun eğmek zorunda olduğunu vurgulamaktır. Bu ayrılıkların en kesin olanı da ölümdür.

Kral Kaunos'un hikayesinin üstüne bir hikayede Geçici Derviş anlatmaya başladı;

Bir zamanlar bir yerde Allah'ın bir veli kulu yaşardı. Temiz kalpli, ihlaslı, safça bir mü'mindi. Her gördüğünü iyiye yorumlar, Allah'a çok tevekkül ederdi. Bir kötülük, bir çirkinlik görse iyi tarafından alır, "Bunda bir hikmet vardır" diyerek gönlünü hoş tutardı. Her şeyin iyi yönünü görür, gülleri devşirir, dikenlerle hiç ilgilenmezdi. Yaratandan ötürü yaratılanı hoş görür, onlara güler yüzle nasihat ederdi. Müslümanların kıskanmasına aldırılmaz.

Onlara karşı yine hüsn-ü zan ederdi. Şeytanı ve nefsini tam ve katıksız düşman bilir, Allah’a sığınır. Nefsinin hücumlarına karşı iman kalesine girer, elden geldiğince ona karşı silahlanır. Açıktan küfrünü açıklayanlara, Tevhid’i bulmaları için dua ederdi. Hayatı nurlu, gönlü sürûrlü has bir kuldu. Kur’an-ı sıkça okur, ayetleri anlamaya çalışırdı.

O gün yine nafilâ oruca niyetlenmişti. Dûha namazını biraz erkence kılmış, şehrin dışına doğru yürüyüşe çıkmıştı. Çevre duvarlarının dışına ağaç gölgelerinin sarktığı eski mezarlığa doğru yürüdü.

Kabrîstana girdi. Fatiha ve ihlası okudu. Bunu da, ebedî ikamegâhlarında yatanların ruhlarına hediye eyledi. Koyu gölgeli bir ağacın altına oturup alnında biriken terleri mendiliyle sildi. Derin bir tefekküre daldı. Mezardakilerin hallerini düşünüp, onlar için kaygılandı. Yüreğine ılık bir şeyler aktı, gözleri yaşardı. Sevgili Peygamberimiz kabir konusunda ne buyurmuştu? “Kabir, ya cennet bahçelerinden bir bahçe ya da cehennem çukurlarından bir çukurdur.”

Şimdi burada yatanlar acaba hangisinde?

Acaba bunlar dünya hayatında neler yaptılar? Nasıl inandılar, nasıl yaşadılar?

Şimdi cennet bahçesinde zevk mi ediyorlar, yoksa cehennem çukurunda azap mı çekiyorlar? Bir meraktır kapladı içini...

Bu eski mezarlıkta kimler yatıyor? Zenginler, fakirler, iyiler, kötüler, zalimler, günahkârlar...

Sonra yaşadığı zamanı düşündü... Hiç ölmeyecekmiş gibi dünya için çalışanları, mazlumlara eziyet eden zalimleri, vatan, millet, bayrak diye halkı uyutanları, bankalarındaki hesaplarını kabartabilmek için her şeyi mübah sayanları düşündü.

Senin dininin gereklerini yerine getirmeyenler, bu hayatın sonunda hesap yok zannediyorlar. Oysa Üstad Necip Fazıl Kısakürek bir şiirinde:

“Bu hayatın sonunda hesap yok mu zannettin sen? Lokantanın garsonu bile; ‘hesap lütfen’ diyor. Lokantanın garsonu bile hesap isterken. Sen nasıl olur da; bizlere her şeyi bahşeden, sen. Hesap sormazsın? İlahî onları affet, onlara hidayeti nasip et.”

Ya Rabbi! Çok sürmeden beni de buraya getirecekler. Benim halim ne olacak? Her nefis ölümü tadacaktır. “Ölümün acısı üç yüz kılıç yarasından fazladır.” buyrulmuş. Ben nasıl dayanacağım?

Şeytan son anda bana musallat olursa ben ne yaparım? O zaman halim nice olur. Kabir hayatı, sonra diriliş, hesap-kitap, mizan-terazi, sırat, cennet, cehennem...

Gelen iki meleğe nasıl hesap vereceğim? Onların sorularına cevap verebilecek miyim?

Bu düşünceler içindeyken uyku bastırdı. Başını yaşlı ağacın gövdesine dayadı. Dualar mırıldanırken gözü dallara, yapraklara kaydı. Sanki o yapraklarda ölmüş insanların isimleri vardı. Onları okumaya çalıştı. Uyku iyice bastırdı. Gözleri kapandı. Derin bir uykuya daldı.

Rüyasında mezardakileri gördü. Güyâ kendisi de ölmüş, orada bulunan kabir arkadaşları hâl diliyle kendisine bir şeyler anlatıyorlardı. Geriye dönüşü olmayan dünya hayatlarını, çaresizliklerini, nasıl aldandıklarını, halen hayatta olanlara nasıl gıpta ettiklerini, kendilerine fırsat verilse ve dünyaya dönseler sırf Allah’ın (c.c.) rızası için nasıl yaşacaklarını, hepsini, hepsini...

Sonra kabrin içinde en çok feryatların, iniltilerin geldiği kabrin sahibine sordu:

- Arkadaş halin nedir? Neden en çok azap sana çektiriliyor?

Kabirdeki şöyle cevap verdi:

- Ah!.. Aman... Halimi hiç sorma. Ben dünya hayatında Allah’a (c.c.) şirk koştum. Her günah affolunur, benim günahım affolunmaz.

- Anladım...

Sonra ana-babasına karşı gelenlerin, katillerin, intihar edenlerin, zulüm yapanların, zina yapanların, içki içenlerin, faiz yiyenlerin, kumar oynayanların, iftira atanların, riyakârların, münafıkların, rüşvet yiyenlerin, yetim malı yiyenlerin, sihirle uğraşanların, avret yerini açanların, karşı cinse benzeyenlerin, ilmiyle âmil olmayan alimlerin, hatta sattığı süte su karıştıranların hayatını dinledi. Çektikleri azaba tanık oldu.

İç i sıkıldı iyice. Çıldırarak gibi oldu. Sonra duyduğu kuş sesleriyle, hissettiği ve tarif bile edemediği eşsiz korkularla kendine geldi.

- Ya sen ey mevta! Nedir tüm bu güzelliğ in sebebi? Seni görünce içim açıldı, gönlüm rahatladı. Senin yerinde olması ne kadar isterdim. Belli ki cennete namzetsin. Seni bu makama çıkaran nedir? dedi.

- İmandır kardeş, iman.

- Nasıl yani?

- Ben dünyadayken “La ilahe illAllah (c.c.) Muhammedürresullah” lafzını tam manasıyla anladım, layıkıyla iman ettim, ibadet ettim.

Allah’ım bu güzelliklerini hepimize nasip et, düşüncesi içinde diğer cennetlikleri; zekat verenleri, oruç tutanları, namaz kılanları. Allah’ı (c.c.) çokça zikredenleri ana-babasına hürmette kusur etmeyen evlatları, iyiliğ i emredip kötülükten nehyedenleri. İffet sahibi insanları, şehidler i, ehl-i takva sahiplerini dinledi. Onlara yapılan izzet-i ikramı gördü. Onlara gıpta ile baktı.

Bizim Allah (c.c.) dostu rüyasında kabir aleminde dolaşırken gelen gürültülerle uyandı. O kabristana yeni bir ölü getirilmişti.

Kalabalık bir cemaat vardı. Ölüyü kabre koydular. Üzerini toprakla örttüler. Yasin, tekasür, ihlas, fatiha surelerini okuyup dua ettiler. Ellerini yüzlerine sürüp kabristandan ayrıldılar. Kabrin başında ölenin oğlu, kardeşi, bir de imam kaldı. İmam ayağa kalkıp:

- Ey Ahmet oğlu Hasan! diye üç kere bağırdı.

Dünya üzerinde bulunduğun inancı hatırla. O da şudur: “Allah’tan (c.c.) başka ilah olmadığına, Muhammed’in (s.a.v.), Allah’ın (c.c.) Rasulü olduğuna, senin Rab olarak Allah’a (c.c.) Din olarak İslam’a, Peygamber olarak Hz. Muhammed’e (s.a.v.) razı olduğuna dair şahitliğindir.” dedi...

Artık imamın ve yanındakilerin işi bitmişti. Son kez kabre bakıp çıkışa doğru yürümeye başladılar.

Kendisini halen rüyada zannediordu ki; karşıdan gelen imam:

- Hey! Mübarek kalk ne yatıyorsun? Sözleri ile irkildi ve birden ayağa fırladı.

- Sen kimsin? Ben nerdeyim? Öldüm mü? dedi.

İmam tebessüm ederek:

- Korkma, dünyadasın. Güneşin altında mezarlıkta uyumuşsun. Az önce bir kardeşimizi ahirete uğurladık. Uyuyacağına cenaze namazına iştirak etseydin, daha iyi olurdu dedi.

- Çok derin uykudaydım hoca efendi. Öyle rüyalar gördüm ki... Bende, ölmüş gibiydim...

- Hayırdır İnşallah. Nasıl olsa öleceğiz. Şimdi önce bir abdest al açılırsın. Sonra öğlen namazının vakti çıkmadan namazını kıl.

İmam ve yanındakiler kabristandan ayrıldılar. O ise halen gördüğü rüyanın etkisi altındaydı. Elinin tersiyle alnının terini sildi. Rüyasında bile cehenneme tahammül edememişken nasıl olur da yaşadığı hayatı cennete gidebilmek için harcamazdı...

İlahi! Bizi af ve mağfiret eyle. Rahmeti ve mağfiretini üzerimizden eksik etme. Bizlerin canını Senin yolundayken al. Yoksa biz sorgu meleklerine nasıl hesap verir, kabir azabına ve cehenneme nasıl dayanırız?

Ölüm adına son sözü üstat Necip Fazıl'ın ifadesini bir kez daha tekrar ederek koydu;

Ölüm güzel şey, budur perde ardından haber,
Hiç güzel olmasaydı, ölür müydü peygamber?

AHRET

“Mazeret bildirmenin ve mazeret mekanizmasının artık son bulduğu ana geldik diye” söze girdi Geçici Derviş;

“Kudretin bilinç boyutunda hissedileceği bir yere doğru gidiyoruz. Yok olmanın söz konusu olmadığı ve sınırsız yaşanacak anların başladığı, devasa bir aleme doğru yolculuğun başladığı ‘An’a süzöleceğiz. Ölüm ötesinde yaşamın tüm aşamalarını aynel yakın göreceğiz. Kişi fiziken biyolojik ölümü tadacak ve beden duygularını kaybedip, ruh olarak yaşamaya başlayacağı bir boyuta geçecek.

Yaratıcının, ‘El-Hasib’ isminin tecellisi tam manası ile ortaya çıkacak ve ‘Korunan’ ların yaşam süreceği yeni bir boyut başlayacak. Beden dünyasından çıkıp şuur dünyasına adım attığım an olacak. Artık kudret yurduna geçilmiş ve fizik kurallarının hiçe sayıldığı bir ‘An’ dilimi başlayacak.

Ve bilinen bilinmeyen tüm canlıların farklı bir atmosferde bir araya gelerek, dünya yaşamlarının semerelerini tam manası ile

alacakları ve yaratıcının indinde sonsuz diye adlandırılan zaman dilimindeki yaşam start alacak.

Ve insan bu geçiş sürecini tek başına yaşayacak. Dünyadaki hiçbir yardımcı yanında olmayacak. Bu evreyi kolaylaştırmanın tek yolu ise dünya yaşamında 'Yaratıcı' kavramının ne olduğunu fark etmek ve öğrenmekten geçecek."

"Son derece tabi bir süreç olan ahrete göçü nedense insan akıllı, düşünmek istemez. Hâlbuki doğum onun elçisidir" diye sözlerine başlayan Yağmur bir hikâye ile ahret mevzusunu akıllara yaklaştırmaya çalıştı;

"Mevlana Celâleddîn-i Rûmî'ye felsefecilerden bir grup geldi. Sual sormak istediklerini bildirdiler. Mevlana hazretleri bunları Şems-i Tebrîzî'ye havâle etti. Bunun üzerine onun yanına gittiler. Şems-i Tebrîzî hazretleri mescitte, talebelere bir kerpiçle teyemmümün nasıl yapılacağını gösteriyordu. Gelen felsefeciler üç sual sormak istediklerini belirttiler, Şems-i Tebrîzî; "Sorun!" buyurdu. İçlerinden birini başkan seçtiler. Hepsinin adına o soracaktı.

Sormaya başladı:

"Allah var dersiniz, ama görünmez, göster de inanalım."

Şems-i Tebrîzî hazretleri;

"Öbür sorunu da sor!" buyurdu.

O; "Şeytanın ateşten yaratıldığını söylersiniz, sonra da ateşle ona azap edilecek dersiniz. Hiç ateş ateşe azap eder mi?" dedi.

Şems-i Tebrîzî;

"Peki, öbürünü de sor!" buyurdu.

O; "Ahrette herkes hakkını alacak, yaptıklarının cezâsını çekecek diyorsunuz. Bırakın insanları canları ne istiyorsa yapsınlar, karışmayın!" dedi.

Bunun üzerine Şems-i Tebrîzî, elindeki kuru kerpicini adamın başına vurdu. Soru sormaya gelen felsefeci, derhâl zamanın kadısına gidip, davacı oldu.

Ve "Ben, soru sordum, o başıma kerpiçle vurdu." dedi.

Şems-i Tebrîzî; "Ben de sadece cevap verdim." buyurdu.

Kadı bu işin açıklamasını istedi. Şems-i Tebrîzî şöyle anlattı: "Efendim, bana Allahu teâlâyı göster de inanayım, dedi. Şimdi bu felsefeci, başının ağrısını gösterebilir de görelim." O kimse şaşırarak; "Ağrıyor ama gösteremem." dedi. Şems-i Tebrîzî; "İşte Allaha Teâlâ da vardır, fakat görünmez. Yine bana, şeytana ateşle nasıl azap edileceğini sordu. Ben buna toprakla vurdum. Toprak onun başını acıttı. Hâlbuki kendi bedeni de topraktan yaratıldı. Yine bana; "Bırakın herkesin canı ne isterse onu yapsın. Bundan dolayı bir hak olmaz." dedi. Benim canım onun başına kerpici vurmak istedi ve vurdum. Niçin hakkını arıyor? Aramasa ya! Bu dünyada küçük bir mesele için hak aranırsa, o sonsuz olan ahret hayatında niçin hak aranmasın?" dedi.

Yağmura "İşte insan yaşamı da tıpkı bu hikâyedeki kerpiç gibi" dedi.

Kerpiç aslı olan topraktan yaratılır. Tıpkı kerpiç gibi, sudan, yağmurdan, rüzgârdan aşınır ve aslı olan toprağa döner. Ahretin başlangıcında, aslı olan topraktan bir kez daha kerpiç haline gelir. Eğer dünyada kerpicingin mayası olan saman tanelerini yaratıcının isteği doğrultusunda harcamamışsa bir bütün olarak arzulan yere gider. Eğer harcamışsa, darmadağın edilip, ateşin mayası haline gelir ve cennete ehil oluncaya kadar yakılır" diye sözüne hatime koydu.

"İnsan denen varlık, diğer varlıklardan çok farklı" deyip ilk kez ahret üzerine konuşmaya başlayan Kral Kaunos;

"Hayatta o kadar çok değişik olaylar yaşıyor ve hayatı anlamaya çalışıyoruz ki. Hayata anlam kazandırabilenler, her yaşadığından sonuç çıkarıp, ibret alıp, geleceğe bakabilenlerdir. Zira yaşadıklarımızdan herhangi birine takılır kalırsak, hayata adapte olamıyoruz, hedeflerimize ulaşmak için gereken çabayı gösteremiyoruz. İşte bu yüzden, yaşadıklarımızdan ibret alarak hayata devam etmek zorunda olan varlıklarız.

Yaratıcı adını verdiğimizizin bizim için yazdığı kader; doğup, büyüüp, bir gün bir şekilde ölmesidir. Ölüm, bir yok oluş değildir. Ölüm, ruhun bedenden ayrılması, başka bir boyuta geçmesidir. Dünyada yaşamak için verilen bedenlerimizdir. Ruhlar ölümsüzdür. Bu başka boyuta, herkes başka bir ad veriyor. Adı ne olursa olsun ya kazanıyoruz ya kaybediyoruz.

Seçtiğimiz söz ve davranışlardan sorumluyuz. Bu nedenle de yaptıklarımızın hesabını vereceğimiz, bir boyuta geçeceğiz. Söylediğimiz her sözü, yaptığımız her şeyi dikkatle seçerek, yapmak zorundayız. Öteleri kazanmak için en önemli şey kıskançlıktan ve başkalarının alanlarına tecavüz etmemekten geçiyor.”

Geçici Derviş bir hikâye ile ahret meselesini aydınlatmaya devam etti;

“Asırlar önce aksakallı, nurani simalı bir adam varmış. Zühd ve takva sahibi olan bu zat, kendi hâlinde sakin bir hayat yaşarmış. Halkın sevip saydığı bu muhterem zatın ilginç bir âdeti varmış. Kendisine ölüm haberi verildiğinde, hemen çoğunlukla: “Yuh olsun” dermiş. Halk bunun sebebini bir türlü anlayamaz, bu muhterem kişinin bazı kimselerin ölümünden sonra, “Yuh olsun” demesinin sırrını bir türlü çözemezmiş. Ama hiç kimse, bununla ne demek istediğini sormaya cesaret edemezmiş. Mutlaka bir hikmeti olduğunu düşünürler, böyle faziletli bir ihtiyarın manasız bir davranış yapmayacağına inanırlarmış. Elbette her nefis ölümü tadacak, bizim Yuhçu Baba da, vakit saat gelmiş, Hakk’ın rahmetine kavuşmuş.

Haber kısa zamanda yayılmış. Herkes, cenazesinin kalkacağı camiye koşmuş. Cenaze namazı kılınmış, Yuhçu Baba omuzlara alınmış. Tam mezara doğru götürülürken, halkın arasından birisinin aklına merhumun meşhur âdeti gelmiş. İçinden, “O herkese ‘Yuh olsun’ derdi. Ben de ona söyleyeyim” diye geçirmiş. Hemen arkasında da: “Sana da yuh olsun” deyivermiş demesine demiş ama o zamana kadar olmayan bir şey olmuş.

Omuzlardaki tabut sallanmaya başlamış. Taşıyanlar omuzlarından kayacağını sanarak daha bir sıkı sarılmışlar. Derken tabutun kapağı yavaşça açılmış, Yuhçu Baba, nurani yüzüyle sözü söyleyen adama bakmış. Adamın heyecandan yüreği ağzına gelmek üzereymiş. Yuhçu Baba: “Eğer ben de onlar gibi hayatı boşuna çiğnemiş, dünyada ahreti kazanamamışsam, bana da yuh olsun” deyivermiş. Arkasından tabutuna uzanmış, kapak örtülmüş.

Kalabalıktan hiç kimse ağzını açamamış. Sessizce cenazeyi kabre götürmüşler, defnetmişler. Sureler okunmuş, dualar edilmiş. Herkes gittikten sonra kabrin başında bir süre kalıp, Yuhçu Baba'dan özür dileyen adam, derin derin düşünüyor ve şöyle söyleniyormuş: “Hayatım akıp gidiyor. Yaşadıklarım, bana yuh mu dedirtecek, yoksa aferin mi kazandıracak?”

Üç akil kişi hikâye üzerine derin derin düşündü ve bir anlık sessizlikten sonra köşkün kenarına her zamanki gibi sessizce yaklaşan ve Geçici Derviş'in baki dostu olan Lâdikli Ahmet Ağa'nın hikâyesine bir kez daha kulak verdi;

“Maruf-u Kerhi bir gün Dicle kenarındaki bir hurma bahçesinde yakınlarıyla otururken kayık içinde bir kısım gençlerin saz çalıp içki içerek gelişlerini görürler. Bunlara kızanlar:

- Senin duan makbuldür, dua et de kayıklarını devirip suya gömülerek boğulsunlar, derler.

Maruf, hemen ellerini açıp duaya başlar. Ama nasıl dua?

- Rabbim der, bunları bu dünyada şen şakrak kıldığın gibi ahrette de şen şakrak kılacak amaller nasip eyle!

İtiraz ederler:

- *Biz senden, suya dökülüp cezalarını bulmalarını diledik. Sen ise bunların şen şakraklıklarının ahrette de sürmesini istedin!*

Cevap verir:

- *Bunların sarhoş halde suya dökülüp de boğulmalarından kimseye bir fayda gelmez. Ama ahrette de şen şakrak olacak ameller işlemelerinde topluma faydalar vardır. Siz benim duamı anlamadınız, ama Rabbim anladı, der.*

Az sonra sahile çıkan gençler, bahçeye, Maruf'un huzuruna gelirler. Utanır, özür diler, tövbe istiğfar ederek, bir daha böyle bir yanlışlığa sapmayacaklarına söz verirler. Verdikleri sözlerinde de dururlar, bir daha benzeri hatalara girmezler."

"Demek zahire bakmamak gerekiyor, ondan dolayı Gavs'a sinek konmuyor" diye mırıldanarak söylendi Geçici Derviş, "Doğru" dedi Lâdikli Ahmet Ağa, "Çünkü Gavs'ın üzerinde ne dünyanın pekmezi, ne de ahretin balı vardı" diye ekledi.

Ahret adına söylenecek sözler azalmaya başladığı an, Kral Kaunos bir kez daha devreye girdi ve bir rahipten dinlediği hikâyeyi anlattı;

"Vaktiyle bir adam, doksan dokuz kişiyi öldürmüştü. Bir zaman gelmiş, adam bu yaptıklarına pişman olmuş. Kötü yolu bırakıp iyi bir insan olmak istemiş. "Acaba benim için bir kurtuluş yolu var mı?" diye araştırmaya başlamış. Her gördüğüne:

Dünyanın en büyük âlimi kimdir, biliyor musunuz? Diye soruyormuş. Aklınca, dünyanın en büyük âlimi benim derdime bir çözüm yolu bulur. Beni bu kötü yoldan kurtarır diye

düşünüyormuş.

Bazıları bu adama bir rahibi tavsiye etmişler: Dünyanın en büyük alimi falan rahiptir; o senin derdine bir çare

bulur, demişler.

Günahkâr adam, kalkmış rahibin yanına gitmiş.

Doğru yolu arayan günahkâr adam:

Rahip efendi, ben doksan dokuz adam öldürdüm. Şimdi yaptıklarına pişmanım. Allah'tan beni bağışlamasını diliyorum. Acaba Allah beni bağışlar, tövbemi kabul eder mi? diye sormuş. Rahip adamın durumuna bakmış; kurtulma şansı görememiş. Üzüntüyle başını sallamış:

Sen çok büyük günahlar işlemişsin. Allah seni bağışlamaz; tövbeni de kabul etmez. Boşuna yorulma! Demiş.

Günahkâr adam birden öfkelenmiş. Kurtuluş ümidi kalmadığını görmek, onu çileden çıkarmış:

Bana çıkar bir yol gösteremiyorsun ha! Yaptıklarına pişman olduğum halde Allah beni bağışlamaz, öyle mi? Al öyleyse, seni de öldüreyim de doksan dokuz, yüze tamamlansın demiş; rahibi de öldürmüştü.

Yüz kişinin katili, mutlaka bir kurtuluş yolu olması gerektiğine inanıyormuş. Yine yollara düşmüş ve yeryüzünün en büyük âlimini aramaya başlamış.

Bu defa ona bir başka alimi tavsiye etmişler:

O senin derdine mutlaka bir çare bulur, demişler.

Adam, büyük bir ümitle alimin bulunduğu yere gitmiş:

Ben şimdiye kadar yüz kişi öldürdüm. Allah'ın beni bağışlamasını arzu ediyorum. Acaba Mevla'm yüzüme bakar da beni affeder mi? diye sormuş.

Bu âlim, gerçekten büyük bir insanmış:

Elbette Allah seni bağışlar. Yeter ki, sen yaptıklarına pişman ol! "Bir daha katiyen böyle şey yapmayacağım, Rabbim!" diye Allah'a söz ver! Demiş ve sözlerine şöyle devam etmiş:

‘İyi insan olmanın bir başka şartı da iyi insanların arasında yaşamaktır. Senin yaşadığın çevre, çok kötü bir yerdir. Sakın bir daha oraya dönme. Şimdi kalk, falan köye git! Orada Allah’a ibadet eden çok iyi kimseler var. Sen de onlarla birlikte Allah’a ibadet et!

Bu sözler günahkâr adam üzerinde çok iyi etki yapmış. Âlimin tavsiye ettiği köye gitmek üzere yola çıkmış. Yarı yola varınca eceli yetmiş ve ölmüş. Ölen her insann ruhunu melekler alıp götürür. İyi insanların ruhunu Rahmet Melekleri, kötü insanların ruhunu da Azab Melekleri alıp götürür.

Bu adam ölür ölmez, onun ruhunu götürmek üzere hem Rahmet Melekleri, hem de Azab Melekleri gelmiş. Rahmet Melekleri: Bu adam bütün varlığıyla candan tövbe etti. Yaptıklarına pişman oldu. Bu yüzden onun ruhu size değil bize aittir, diyorlarmış.

Azap Melekleri ise:

Bu adam hayatında hiçbir iyilik yapmadı. Üstelik yüz tane cana kıydı. Cana kıyanlar en kötü insanlardır. Bırakın onu biz götüreceğiz, diyorlarmış.

Görevlerinde kusur etmemek için çekişen meleklerin arasını bulmak üzere Allah Teâlâ bir başka meleğini görevlendirmiş. Bu melek insan kıyafetine girmiş ve onlara doğru ilerlemeye başlamış.

Rahmet Melekleri ile Azap Melekleri:

Bakın, demişler. Şu geleni aramızda hakem yapalım. O ne karar verirse, ona göre davranalım! Hakem olan melek, her iki tarafı da dinledikten sonra:

— Bu adamın geldiği mesafe ile gideceği mesafeyi ölçün. Geldiği yere daha yakınsa, onu Azap Melekleri alsın. Eğer gideceği yere daha yakınsa, onu Rahmet Melekleri alıp götürsün.

Günahları çok olduğu halde, yaptıklarına pişman olan ve gönülden bağışlanma dileyen bu adamı Allah Teâlâ da affetmek istiyormuş. Onu gideceği yere yaklaştırmış.

Melekler her iki mesafeyi de ölçmüşler, adamın gideceği yere daha yakın olduğunu görmüşler. Rahmet Melekleri buna çok evinmişler. Adamın ruhunu alıp götürmüşler.

Şu halde iyi insanlar için ölüm, korkulacak bir şey değildir. Önemli olan bizim hiç bilmediğimiz ahret hayatını çok iyi bilen Rahmet Melekleri'nin sevgisini kazanmak ve onlarla birlikte uçup gidebilmektir.”

Ahret adına son sözü yine Lâdikli Ahmet Ağa koydu ve meseleyi bir hikâye ile bitirdi;

“Salihlerden bir kimse çok fakir olup dünyalık hiç bir şeye malik olmadığı için, ailesi, ‘Bu hale nasıl sabrederim. Cenabı Hak’tan bir miktar dünyalık istesek olmaz mı?’ Diye, gece-gündüz efendisi ile münakaşa edermiş. Nihayet o Salih zat da dua eder ve duası kabul buyrulur. Bir de ailesi bakar ki evin köşesinde, altından bir kerpiç bulur ve hemen efendisine getirir. İhtiyaçlarımızı karşıla diye verir.

Efendisi, o gece rüyasında görür ki, cennette altından bir köşk içinde bulunuyor. Lâkin köşkün bir kerpici eksik olduğu için güzelliğinde bir eksiklik vardır. O kerpicin ne olduğunu sorunca Dünya da sana verilmişti derler.

Uyanınca, hemen bunu ailesine anlatır. Kadın da dünyayı istediğine pişman olur. Efendisi tekrar ‘Ya Rabbi, bana dünya gerekmez. O kerpici geri yerine gönder’. Diye dua eder. Bakarlar ki, evin köşesinden kerpiç kaybolmuştur.

“Bir kimsenin dünyada yediği lokmanın karşılığı, ahretteki hissesinden eksilir.”

SON

Geçici Derviş, yorgun bedenini çam ağaçlarından yapılan köşkteki sedirde birazcık kibleye doğru çevirmek için gayret etti. Tıpkı arzu ettiği gibi tek başına ve üstüne yağmur yağarken, düğün gecesini yaşamak üzereydi.

Sertliğini artıran rüzgar, geldiği günden bu yana zikirlerini sürdüren çam ağaçlarının halkalarını bir kez daha cezbeyle getirdi. Ya Darr'ları ile düğün gecesine iştirak eden kurbağaların sesini duymaktan mutluydu.

Sultaniye'deki muhtar Ali amcanın evinin önündeki dut ağacında toplanan ve Kersele deresini Ya Hayy diye inleyen cırcır böcekleri de son yolculuk öncesi hep birlikte Günlükdöveç'e intikal etmişlerdi.

Az ötesindeki kuru kayın ağaçlarının birinin üzerinde yıllar önce Gökgedik'de karşılaştığı Karakulak aynı endam ile kurulmuş laciverte çalan gözleriyle biraz hüzün, birazda mutluluk ile kendine bakıyordu.

Çam ağaçlarından dökülen pürçüklerin arasından kendine bakan onlarca gözün arkasındaki bedenlerin seçmeye çalışırken,

ölüm meleğinin işini yapmaya başladığını hissetti. Herkesin başına bir kez gelen, onunda başına geliyordu. Artık bu son geçicilikti ve her şeye ebedi aleme geçip nokta koyma zamanı gelmişti.

Gözlerin arkasındakilerin bir kaçını ölüm acısı ile seçmeyi başardı çok şükür dedi.

Çakmak gibi gözleri ile, üstadını ardından alnındaki genişliği ile Ladikli Ahmet Ağasını tanıdı, her ikisi birden padişah huzuruna giren elçi gibi kendisini koltukladılar ve birkaç adım ileriye taşıyiverince her şey bitti.

Demek ölüm acısı bu kadardı haaaa...

Ortalık sessizleşti, ne Ya Darr'ları ile kurbağalar, ne Ya Hayy'ları ile cırcır böcekleri, ne de Ya Celal diye zikrini sürdüren Karakulak ortalıkta görünmüyordu.

Kendini bir anda, Eren'in kabrinin bulunduğu Mal Taşı'nın üstündeki tepede buldu.

Habib'in oğlu Osman, Durmuş'un oğlu Atakan, Ferhat'ın oğulları Salih ve Berşan, babalarının ve Geçici Derviş'in vasiyetini yerine getirmek için büyük bir gayret içinde, kara'anlar, kızılçalılar, defne ağaçları, sarı çaylar, sandal ağaçları ve pinarlar ile kaplanmış tepeye doğru sırtlarında taşıdıkları bir tabutla zorlu bir yürüyüş içinde tırmanmaya çalışıyorlardı.

Geçici Derviş kimi taşıdıklarını düşünmeden yardım etmek için birkaç adım atmak istedi ama olmadı. Sadece ruhu Eren'in bulunduğu tepedeydi, sessizce Eren'in ardında yer alan ve kendi eli ile diktiği kayın ağacının altına kazılmakta olan mezarına baktı.

Kuran-ı Kerim'i bizzat öğrettiği, Habib'in oğlu Osman, gözyaşları içinde Bakara suresinin son iki ayetini okuyordu.

Aferin Osman dedi ama, Osman artık onu duymuyordu ve duyamazdı.

Osman'ın el Fatiha'sı ile artık Eren ve Geçici Derviş'i beraber misafir eden tepenin eteklerinden büyük bir uğultu yükseldi.

Göğü delercesine tüm ovaya inen, arkadaşı Rahmet sadece Eren'i misafir eden çam ağacı ile Geçici Derviş'in yeni mekanı

olan kayın ağacının üzerine gözyaşlarını boşalttı. Kral Kaunos, yaşlı gözleri ile kaya mezarlarından;

“Dostum uğurlar olsun” diye seslendi...

Üstadı, Ahmet Ağası, Çiçekli baba ve yörenin tüm sakinleri, yılan balıkları ve Namnam’ın ilahisini zikreden kamış ağaçları ile Meke’lerin sırrını çözmek için gelen Geçici Derviş’in ruhuna devasa bir;

“AMİN” dediler...

Ne yare yar oldum ben bir mansur’em

Ne İsmail olup teslim oldum,

Ne Yusuf olup kuyu buldum

Ne elifim başta durdum

Ne lokman olup dermanın oldum

Ne asayım, ne Musa’yım

Ne ilmin kapısı, ne kenarıyım

Kızlan ile Ölemez’de bir garibi dervişim ben...

KİTAPTA GEÇEN YER ADLARI

Akropol: Yunanca şehir tepesi manasına gelen ve eski Yunan şehirlerinin iç kalelerine verilen ad.

Kaunos Antik Kenti: Milattan önce 3 ya da 4 binli yıllarda bugünkü Dalyan ile Sultaniye ve Çandır bölgesinde hüküm süren ve zeytinyağı konusunda bölgenin en iyisi olan devlet.

Kral Mezarları: Kaunos Antik Kenti'nde yaşayan Kral Kauons başta olmak üzere Ölemez Dağı'nın ardında bulunan kayalık yapıya, ana karayı oyarak yapılan mezarlar.

Kızlan: Döğüşbelen'den başlayarak, Büyükkaraağaç'a kadar devam eden ve bir ucu Marmaris'e kadar uzanan dağ silsilesinin Hamitköy'e bakan cephesi.

Namnam: Denizli'nin içlerinden başlayıp, Muğla sınırlarına giren ve son olarak Zaferler, Döğüşbelen ve Hamitköy güzergahını takip ederek Köyceğiz Gölü'ne dökülen nehir.

Sultaniye: Köyceğiz Gölü kıyısında bulunan ve aynı adı taşıyan köy ile kaplıcanın adı.

Hamitköy: Köyceğiz İlçesi'ne 8 km mesafede dünyanın en iyi portakalının yetiştiği köy.

Döğüşbelen: Köyceğiz İlçesi'ne bağlı olan ve Zaferler ile Hamitköy arasında kalan yerleşim birimi

Ölemez: Köyceğiz Gölü'nün batısında yer alan ve zeytin ağaçlarının yanı sıra, defne ve kekik ağaçları ile donanmış dağ.

Iyonya: İlk çağda, Anadolu'nun batı kıyılarına Yunanistan bölgesinden gelen Aiol ve Dorlar gibi yerleşen kavimlerden birisi.

Milet: Anadolu'nun batısında, Ege Bölgesi'nde Büyük Menderes Nehri'nin hemen ağzına yakın deniz kıyısında bir antik liman şehri.

Kayra: Bölgenin ilk yerleşik halkları olan Luvilerin Karuwa veya Doruklar ülkesi olarak adlandırdığı bölge.

Calbis Nehri: Bugünkü Dalaman Çayı'nın Yunan mitolojisindeki ismi.

Quintus Vedius Capito Anıtı: Kaunos Staosu'nda bulunan yazıtta, bu şahsın Kaunos'un tanrısı Kaunios'un ve aynı zamanda Tanrıça Leto'ya ait kaynağın yanındaki kutsal alanın rahibi olduğu bildiriliyor .

Leto Tapınağı: M.Ö. 4. yüzyılda kurulan Letoon Antik Kenti'nde bulunan ve Kral Kaunos'un annesinin adını taşıyan mabedin adı.

Sultaniye Kaplıcaları: Ölemez Dağı'nın eteklerinde bulunan ve kaynağı Köyceğiz Gölü'nün içinde yer alan, özellikle cilt hastalıklarına iyi gelen kaplıca.

Köyceğiz Gölü: Köyceğiz İlçesi'nin kıyısında bulunan ve Dalyan ile Çandır arasından geçen kanallar vasıtasıyla Akdeniz'e bağlanan ve çöküntülerle oluşan gölün adı. Gölün en büyük kaynağını ise Namnam nehri oluşturuyor.

İztuzu: Dalyan ve Çandır önlerinde oluşan ve tarihteki Karya Krallığı'na ait limanın önünü kapatan alüvyonların Akdeniz'in önüne oluşturduğu setin adı. Bu set aynı zamanda Carettaların yumurtalarını bıraktığı mekan olarak da biliniyor.

Mal Taşı: Kızlan Dağı'nın eteklerinde, Beşparmak Tepesi'nin altında bulunan mevkiinin adı. Uzun zaman önce keçilerin toplanma noktası olarak bilindiği için bu adı aldığı sanılıyor.

Dalyan: Köyceğiz deltasının ağzında bulunan küçük bir yerleşim birimi. Daha çok çamur banyoları ile biliniyor.

Sülüklü Göl: Kaunos Antik Kenti geçmişte ticari bakımından çok gelişmişti. Bugünkü Sülüklü Göl Antik Kent'in limanı konumundaydı.

Deregözü: Ölemez'in üzerinde bulunan bir su kaynağının adı. Bu su kaynağı aynı zamanda antik tiyatronun önündeki çeşmenin de kaynağı olarak biliniyor.

Gökgedik: Kızlan Dağı silsilesinin devamında, Marmaris'e ve Bıçkı Deresi'ne doğru açılan tepenin üzerindeki geçidin adı. Anlatımda geçen Geçici Derviş'in mekanı olan köşkün hemen karşısındaki tepenin adı.

Kersele: Kızlan Dağı'nın Küçük karaağaç noktasındaki bitiş noktasında yer alan derenin adı.

Sandraz: Köyceğiz İlçesi sınırlarında bulunan ve etrafında Çiçekbaba, Beşparmak ve Altınsivri tepeleri ile çevrilen dağın adı.

Ya Darr: Cenabı Hakkın Esmâ-İ Hüsnasında yer alan isimlerden birisi; Dilediğine bela verici, zarar verici. O'nun takdiri olmadan kimseye zarar verilemeyen.

Kızılçalı: Özellikle Ege Bölgesi'ndeki ormanlarda yetişen dikenli bir bitki türü.

KİTAPTA GEÇEN İSİMLER

Kral Kaunos: Karya Kralı Miletos'un oğlu, Kaunos Krallığı'nın kurucusu.

Ladikli Ahmet Efendi: Konya'nın Ladik beldesinde 20. yüzyılda yaşamış ve 40 yıl Hızır A.S'a arkadaşlık yapan bir hak aşığı.

Miletos: Yunan mitolojisinde Apollon'un oğlu, Kaunos'un babası, aynı zamanda Milet kentinin kurucusu

Byblis: Kral Kaunos'un ikiz kız kardeşi.

Alaaddin Semerkandi: Mersin'in Gülnar İlçesi'ne bağlı, Zeyne beldesinde meftun olduğu bilinen ve Peygamberimizin türbedarı iken buraya geldiği sanılan bir veli zat. Adı geçen kişinin ülkemizin 3-4 farklı noktasında kabri bilinmektedir.

Yusuf (A.S): Hz. Yakup Peygamberin oğlu olan ve Kuran'daki en önemli kıssalardan birisinde anlatılan peygamber.

Hızır: Hz. Musa döneminde yaşamış ve peygamber olması kuvvetle muhtemel, hikmet ve ilim sahibi bir şahsiyettir. Kur'an-ı Kerim'de, Hazreti Hızır'ın (a.s.) isminden açıkça bahsedilmez. Ancak Kehf Suresi'nin 60–82. ayetlerinde yer alan Hz. Musa ile ilgili kıssadan "Katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve kendisine ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul" olarak tarif edilir

Adil Hoca: Hamitköy'de ikamet eden ve narenciye işi ile uğraşan aslen Ekincik'li olan yöre sakini

Eren: Kızılan Dağı üzerinde bulunan ve Sandraz, Çiçekbaba, Altınsivri ve Ağva tepesinde bulunan veli zatlarla aynı dönemde yaşamış olan ve halen Mal Taşı'nın Döğüşbelen Köyü'ne bakan küçük tepenin üstünde meftun bulunan, Ladikli Ahmet Ağa'nın da manevi dostu olan veli zat.

Herodot: M.Ö. 5. yüzyılda yaşamış olan Yunanlı tarihçi ve antik yazar. Tarihin babası olarak anılır. Gezilerinde gördüğü yerleri ve insanları anlattığı, Herodot Tarihi olarak bilinen eseriyle tanınır.

Harpagos: Med asıllı Harpagos, Keyhüsrev'in en güvendiği generalidir. Anadolu'nun persler tarafından fethi esnasında İonia, Karia ve Lykia'nın fethini gerçekleştiren askerdir.

Pers Satrapları: Satraplık, Perslerde bir yönetim biçimi daha doğrusu vali atamalarındaki sistemin adıdır. Persler, ülkelerini Ege Denizi'nden Hindistan'a kadar Satraplıklara bölmüşlerdi.

Hekatomindler: M.Ö 4. yüzyılın başlarında Anadolu'nun en önemli hanedanlarından birini kuran Karia Satrapı (Pers Valisi) Hekatomnos tarafından kurulan devlette yaşayan topluluğun adı.

Persler: İran'a hakim olan kavim. Ari ırkına mensup olup M.Ö. 2 binli yıllarda kuzeyden gelerek, İran'a, sonrasında ise tüm Anadolu'yu ele geçiren büyük bir medeniyetin temsilcileri.

Zeus: Eski Yunan mitolojisinde Olympos Dağı'nın tek sahibidir. Gökyüzünün, şimşek ve gök gürültülerinin tanrısı.

Leto: Titanlardan Koios'la Phoibe'nin kızı, baş tanrı Zeus'la birleşerek Apollon'la Artemis'in anası olan kadın.

Artemis: Yunan mitolojisinde bakireliğin simgesi ve yırtıcı hayvanların tanrıçasıdır. Ormanlarda, dağlarda dolaşır, Ay'ı simgeler.

Nympeler: Dağlarda, kırlarda, ormanlarda, derelerde yaşadıkları sanılan peri kızları.

Basileus Kaunios: Kaunos kentinin tanrı kralı.

Kara'an: Karan otu, Karabaş otu, ana baba kokusu da denir. Çok yıllık otsu bir bitkidir. Yabani bir lavantadır aslında. Boyu 30-100 cm arasında değişir. Dallarının ucunda 3-5 cm kadar uzunlukta kadifemsi dokuda lacivert bir çiçek kapsülü, onun ucunda da 6-7 adet yaprakçıktan oluşan mor renkli çiçekleri bulunur

Meke: Ayakları yeşilimsi ya da mavimsi boz renkli, ördeğe benzer 10 su kuşu türünün adıdır.

Sadi Şirazi: İslam dünyasının büyük şair ve yazarlarından. Eserleri, en meşhur İslam klasikleri arasında yer almakta ve asırlardan beri ilgi görmeye devam etmektedir. Asıl adının Müslihüddin veya Müşerrifüddin olduğu nakledilmektedir. Künyesi Ebu Abdullah Müslihüddin (Müşerrifüddin) Sa'di eş-Şirâzî şeklindedir. Sa'di Şirâzî lakabıyla meşhur oldu. Sa'di mahlasıyla tanındı.

İşaratül İcaz: Bediüzzaman Said Nursî'nin, Birinci Dünya Savaşı'nın ilk yıllarında savaş cephesinde yazmış olduğu ve Fatiha Suresi'nden başlayarak, Bakara Suresi'nin bir bölümünü kapsayan harika bir tefsir.

Ruzbihan-ı Bakli: 1132 yılında İran'ın Fesâ şehrinde doğmuştur. Küçük yaşından itibaren ilim tahsiline başlamış, Kur'ân'ı hıfz etmiş ve muhîtinin önde gelen sîmâlarından olmuştur. Ancak onun karakterini yoğuran temel unsur, çok küçük yaşından itibaren meylettiği tasavvufur.

Ahbarü'l Aşkın: Aşk konusunda tasavvuf alanında yazılmış en kapsamlı eserdir.

Şems-i Tebrizi: Mevlana'yı hakikatin sırlarına ulaştıran kalendarı dervîşi. Yaşamı hakkında bilinen hiçbir şey kaynaklara dayandırılmamakta ve net olarak yaşamı ile ilgili hiçbir şey bilinmemektedir.

Fil Vakası: Peygamberimizin doğumundan kısa bir süre önce Ebrehe ordularının, Kabe'yi yıkmak amacıyla geldikleri Mekke önlerinde Allah'ın gazabına uğradıkları hadise.

Ahsenül-Kasas: Kuran'ı Kerim'de Yusuf'un (A.S) başından geçen hadiseleri anlatan kıssaya bizzat Kuran'ın verdiği özel isim.

El-Ceyli: Kutbuddin Abdulkerim b. İbrahim b. Abdulkerim el-Cilî (Gilanî, Geylanî ve Cilanî olarak da anılır), H. 767 yılında İran'ın Cilan kasabasında, bir başka rivayete göre de Bağdat yakınlarındaki Cîl Kasabası'nda doğdu. Yaklaşık 20 yaşlarında seyahate başlayan Cîlî, Hindistan'a gitmiş, oradan da Arap Yarımadası'na yönelmiştir. Eserlerinde “Şeyhim” diyerek saygıyla andığı sufi İsmail el-Ceberîfî ile Yemen'in Zebid şehrinde tanışmıştır. Ölüm tarihi ve yeri hakkında birkaç rivayet olmakla birlikte, Zebid şehrinde 826 veya 832 yılında olması güçlü olasılıktır. İslami ilimler yanında harf ilmi, felek ilmi, Yunan ilimleri ve coğrafyayı da iyi bildiğini eserlerinden anlamak mümkündür.

Abdülkadir Geylani: İslâm alimlerinin ve velilerinin büyüklerinden Hazreti Abdülkadir Geylani, 1078 yılında İran'ın Geylan şehrinde doğdu. Künyesi, Ebu Muhammed'dir. Muhyiddin, Gavs-ül-a'zam, Kutb-i Rabbani, Sultan-ul-evliya, Kutb-i a'zam gibi lâkablara sahiptir. Babası Ebu Salih bin Musa Cengidost'tur. Hz. Hasan'ın oğlu Hasan-ı Müsenna'nın oğlu Abdullah'ın soyundandır. Annesinin ismi Fatıma, lakabı Ümm-ül-hayr olup seyyidedir. Bunun için Abdülkadir Geylani, hem seyyid, hem şeriftir. Abdülkadir Geylani, 1166'da Bağdat'ta vefat etti.

Prometheus: Hesiodos'a göre İapetos'la ve Klymene'nin oğlu ve Atlas, Menoitios ve Epimetheus'un kardeşidir.

Epimetheus: Yunan Mitolojisi içindeki ilahi bir varlıktır.

Dumuzi: Akad dilinde Mezopotamya dininde ilkbaharda doğanın yeniden yaşam bulmasına olanak veren bereket tanrısı.

Enkindu: Sümer mitolojisinde bir karakter. Sümerce'de Kırkların İnsanı anlamına gelir. Gilgamesh Destanı'nda Gilgamesh'ın arkadaşıdır.

Hayvanlar tarafından büyütülmüş vahşi bir insanken tapınak rahibesi olan Şamhat tarafından canavarsı yönleri ehlileştirilmiştir.

Prometheus: Titanlar soyundandır. Hesiodos'un söylediğine göre; Titan İapetos'la Okeanos'un kızı Kleymene'nin oğludur

Dionysos: On iki Olympos tanrısından biri ve Zeus ile Semele'nin oğludur.

Hephaistos: Ateş tanrısı idi. Zeus ile Hera'nın oğlu olan bu tanrı topal olarak doğdu.

Athena: Bir adı da Palas olan Athena, Baş Tanrı Zeus'un çok sevdiği bir kız idi.

Hermes: Hermes rüzgar tanrısıdır. Babası Zeus, annesi ise yağmur perilerinden biri olan Maia'dır.

Pandora: Pandora "tanrılar armağanı" anlamına gelir. Yunan mitolojisinde ilk kadın, Zeus tarafından insanlığı cezalandırmak için hazırlandığına inanılırdı.

Firdevs: Cennet'in isimlerinden birisi. Cennet'te yukarıya doğru birbirlerinin üstünde bulunmak sûretiyle yüz derece ve mertebe vardır. Genişlikleri de çok fazladır. Firdevs, makam bakımından en âlâsıdır. Cennet'in dört nehri olan bal, süt, su, şarap (Cennet şarabı) Firdevs'ten akar ve o Firdevs'in üstünde arş-ı âlâ vardır.

Nascio: Roma mitolojisinde doğum tanrıçası.

Toparlar: Muğla Köyceğiz arasında yer alan küçük bir yerleşim biriminin adı.

Yeşilköy: Köyceğiz İlçesi'ne bağlı, Muğla yolu üzerinde bulunan bir köyün adı.

Peacefull Warrior: Dan Millman'ın 'Way of the Peaceful Warrior' romanından beyaz perdeye aktarılan filmin adı.

Nick Nolte: Amerikalı aktör ve film yapımcısı. Peaceful Warrior filminin başrol oyuncusu.

Ağva: Sandraz Dağı'nın üstünde yer alan ve Çiçekbaba ile birlikte bir çok velinin kabrini muhafaza eden tepenin adı. Her yıl burada Erenler için festival ve program düzenleniyor.

Zhuge Liang : Çinli devlet adamı, mühendis, bilgin.

Schopenhauer: Alman felsefe dünyasındaki ilklerdendir ve dünyanın anlaşılmaz, akılsız prensipler üzerine kurulu nedenselliklerinin olduğunu söyleyerek dikkatleri çekmiştir.

Minerva: Yunan mitolojisinde Athena olarak bilinen tanrıçanın Roma mitolojisindeki adı.

Medusa: Yunan mitolojisinde yeraltı dünyasının dışı canavarı olan üç Gorgona'dan biridir.

Aegis: Athena'nın göğsüne takılı bir plaka biçiminde betimlenen, yılanlar ve gorgonla bezeli bir obje.

Marcal: Kuzeyde Gökbel ve Yatağan Dağı, Doğuda Göktepe Dağları, Güneyde Çukuröz Köyü'nden başlayarak Ören'e (Milas) kadar uzanan Dağ silsilesinin adı.

Sığın Dağı: Muğla merkezine bağlı Meke Köyü yakınındaki dağın adı. Aslında Marcal Dağı'nın bir diğer adı olarak yörede kullanılan isimdir.

Sığın Dede: Adı geçen dağın zirvesinde bulunan Erenin adı.

Taptuk Emre: Mutasavvıf Bektaşî dervişi. Yunus Emre'nin müridi. Taptuk Emre, Horasanlıdır. Cengiz baskısı sırasında Anadolu'ya gelmiştir. 1210-1215 yılları arasında doğduğu sanılmaktadır. Hacı Bektaş'ın halifesidir.

Ebrehe: Habeşistan kralı, yaptırdığı mabedin ilgi görmemesi üzerine Kabe'yi fillerden oluşan ordusu ile yıkmaya gelen, ancak Ebabil kuşlarının ilahi saldırısı ile yok olan kral.

Hesiod: M.Ö. VIII. yüzyılda yaşamış olan Hesiodos, Boitia'lı bir çiftçi.

Gaia: Yunan mitolojisinde yeryüzünü simgeleyen, arzın tecessümü (cisimleşmiş hâli) olan tanrıça.

Uranos: Yunan mitolojisinde, Gaia'nın oğlu ve kocası ve bilinen en eski tanrıdır.

Eros: Arzu aşkıdır, bağlayıcı ve bencildir.

Cronus: Yunan mitolojisinde titanların başıdır. Babası Uranus ve annesi Gaia'dır

Titanlar: Yunan mitolojisine göre efsanevi Altın Çağ'da dünyayı yönetmiş olan güçlü tanrı ırkıdır.

Koçgiri: Anadolu'da yer alan bir aşiret.

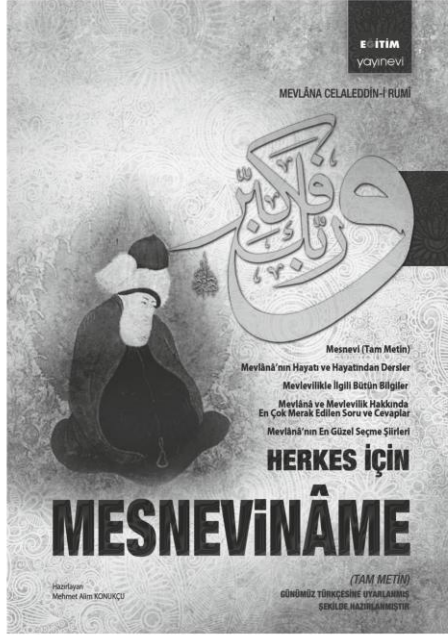
Şahmaran: Efsaneye göre yüzlerce yıl önce Tarsus'ta yaşayan yılan vücutlu kadın başlı bir kahraman.

Habib'in oğlu Osman: Hamitköy sakinlerinden ve yörenin en iyi aşıcısı olarak bilinen Yörük oğlu Habib'in Orman teknisyeni olan tek oğlu

Durmuş'un oğlu Atakan: Hamitköy sakinlerinden portakal çiftçisi Durmuş Çakmak'ın tek oğlu

Ferhat'ın oğulları Salih ve Berşan: Sultaniye köyünün eski muhtarı olan Ali Yıldırım'ın Hamitköy'de oturan ve orman işletmelerinde çalışan Ferhat'ın iki oğlu

• EĞİTİM YAYINEVİ'DEN •

Hız. Mevlânâ'nın dostlarına vasiyeti "Ben size, gizli ve alenî, Allah'tan korkmanızı, az yemenizi, az uyumanızı, az söylemenizi, günahlardan çekinmenizi, oruç tutmaya ve namaz kılmaya devam etmenizi, daima şehvetten kaçınmanızı, halkın eziyet ve cefasına dayanmanızı cahil kimselerle düşüp kalkmaktan uzak bulunmanızı, kerem sahibi olan Sâlih kimselerle beraber olmanızı vasiyet ederim. İnsanların hayırlısı, insanlara faydası dokunandır. Sözüň hayırlısı da az ve öz olandır. Hamd, yalnız tek olan Allah'a mahsustur. Tevhîd ehline selâm olsun."

Başka bir vasiyetinde oğlu Sultan Veled'e şöyle seslenir:

"Eğer daima cennette olmak istersen, herkesle dost ol, hiç kimsenin kinini yüreğinde tutma!

Fazla bir şey isteme ve hiç kimseden de fazla olma! Merhem ve mum gibi ol! İğne gibi olma!

Eğer hiç kimseden sana kötülük gelmesini istemezsen Kötü söyleyici!

Kötü öğretici! Kötü düşünceli olma! Çünkü bir adamı dostlukla anarsan, daima sevinç içinde olursun.

İşte o sevinç cennetin ta kendisidir. Eğer bir kimseyi düşmanlıkla anarsan daima üzüntü içinde olursun.

İşte bu gam da cehennemnin ta kendisidir.

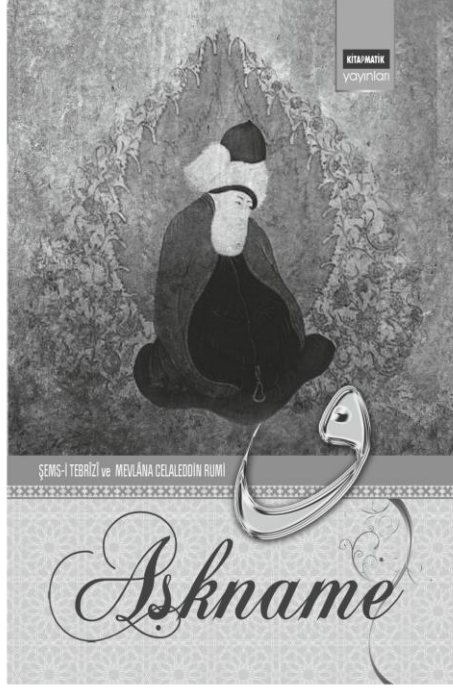
Dostlarını andığın vakit, içinin bahçesi, çiçeklenir, gül ve fesleğenlerle dolar.

Düşmanları andığın vakit, için, dikenler ve yılanlarla dolar, canın sıkılır, içine perişanlık gelir.

Bütün peygamberler ve veliler, böyle yaptılar, içlerindeki karakteri dışarı vurdular.

Halk onların bu güzel huynaya mağlup olup tutuldu, hepsi gönül hoşluğu ile onların ümmeti ve müridi oldular."

• KİTAPMATİK YAYINLARI'NDAN •

496 SAYFA	KİTAP KAĞIDI	EBAT 15x20
--------------	-----------------	---------------

ISBN NO: 978-605-4392-00-1

Birbirlerinde bulunan hakikatleri gören, birbirlerine hayran olan bu iki büyük ilahi âşıklardan hangisi üstündür, büyüktür? İlahi aşkta fani olan ilahi âşıklar, birbirleri ile mukayese etmek hatadır. Bütün beşeri kirliliklerden arınmış, nefsanî arzulardan kurtulmuş, Hakk'ın tecellisine mazhar olmuş, vahdet deryasına dalmış, yok olmuş bu yüce varlıklar, birbirlerinden üstün görülemezler. Tozlardan, paslardan temizlenmiş, çeşitli aynalarda parlayan güneşin ışığı, aynı ışık değil midir? Bu iki ilahi âşıklar birbirinden ayırt edilebilir mi?

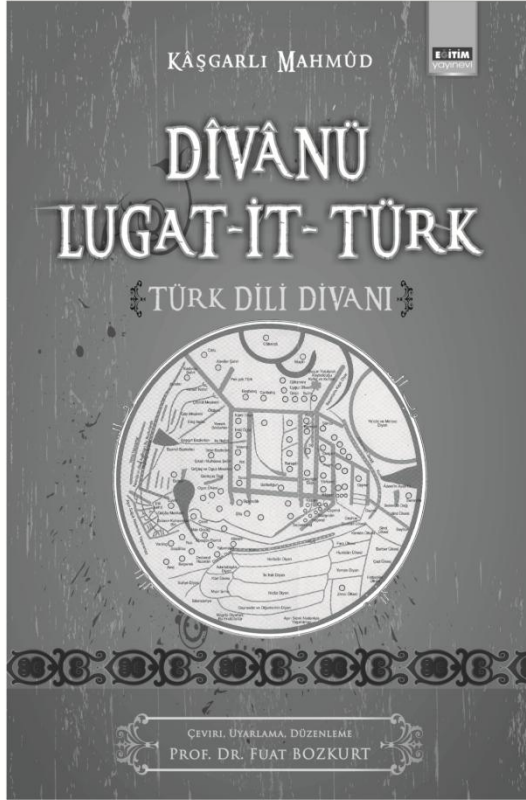
İlk Kural

Yaradani hangi kelimelerle tanımladığımızı, kendimizi nasıl gördüğümüze ayna tutar. Şayet tanrı dendi mi öncelikle korkulacak, utanılacak bir varlık geliyorsa aklına, demek ki sen de korku ve utanç içindesin çoğunlukla. Yok, eğer, tanrı dendi mi evvela aşk, merhamet ve şefkat anlıyorsan, sende de bu vasıflardan bolca mevcut demektir.

Son Kural

Aşksız geçen bir ömür beyhude yaşanmıştır. Acaba ilahi aşk peşinde mi koşmalıyım, yoksa dünyevi, semavi ya da cismani diye sorma! Ayrımlar ayrımları doğurur. Aşk'ın hiçbir sıfat ve tamlamaya ihtiyacı yoktur. Başlı başına bir dünyadır aşk. Ya tam ortasındadır, merkezinde ya da dışındadır, hasretinde...

• EĞİTİM YAYINEVİ'NDEN •

720 Sayfa	KİTAP KAĞIDI	25x17 Ebat
--------------	-----------------	---------------

ISBN: 978-605-4392-61-2

Türk dünyasında, Divanü Lugat-it- Türk ölçüsünde anıdan çok söz edilen, ama okuru olmayan ikinci bir yapıt bulunmaz. Okunması bir yana, içeriği bile yeterince bilinmez. Bu daha çok yapıtın topluma sunuluş biçiminden kaynaklanır. Çünkü, yapıt günümüz Türk okuru için kullanışsızdır. Bu yüzden, Divan bulunduğu günden bu yana, iki elin on parmağını aşmayan uzmanların yararlandığı bir kaynak olarak kalmıştır. Böylece bu büyük anıt, Türk okuruna yabancı kalmıştır. Oysa, Batı'da bu tür kitaplar geniş okur için de hazırlanır. Okul öğrencilerinin anlayacağı özet baskıları yapılır.

Bu eksiği gidermek için yapıtı yeni bir düzenle sunan yayınevimiz, özellikle Türk okuruna yabancı olan adını Türkçede karşılamak düşüncesiyle, kapağa Türk Dili Divanı adını eklemeyi uygun buldu.

Yapıtın kapsadığı tüm sözbaşları korunarak, yeni yazıya göre sıralandı.

Eski yazısı dikkate alınarak sözcüklerin okunuşları özenli bir çevriyazı ile sunuldu.

Dönemin dilbilgisi anlayışına göre sözcüklerin yazışma sayısına göre yapılan dil açıklamaları,

Özgün yapıtın ruhunu yansıtmaması açısından, sözcüklerdeki harf sayısına göre yapılan sıralama düzeni dilbilgisi açıklamalarında olduğu gibi korunarak çalışmanın ikinci bölümü olarak sunuldu. Bu bölümde yapılan açıklamaların içeriği, bir dizinde verildi.

Böylece yapıtın özgünlüğü korunarak, işlevsel biçime getirildi.

Tüm bu çaba ile Türklük anıtı, Türk aydınına, geniş okura iletilmeye çalışıldı.